

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Komparace předpokladů rozvoje udržitelného cestovního ruchu
v Číně**
Bakalářská práce

Autor: Kateřina Nosálová
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jiří Štýrský, CSc.

Hradec Králové

Duben 2016

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 28.4.2016

Kateřina Nosálová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. PaedDr. Jiřímu Štýrskému, CSc. za metodické vedení práce a cenné připomínky

Anotace

Bakalářská práce se zabývá udržitelným cestovním ruchem ve třech oblastech Číny a jejich porovnáním. Jejím cílem je nejen zanalyzovat jakým způsobem jednotlivé oblasti přistupují k udržitelnému cestovnímu ruchu, ale také představit Čínu jako atraktivní turistickou destinaci.

Teoretická část práce představuje pojmy, které je potřeba rozvést pro porozumění praktické části práce, a které definují jednotlivé zkoumané oblasti.

Praktická část se nejprve zabývá popisem Číny jako oblasti a popisem Číny z hlediska cestovního ruchu. Poté přistupuje k definování porovnávaných oblastí, jejich popisu a porovnání z hlediska udržitelného cestovního ruchu.

V závěru práce jsou na základě předchozí analýzy shrnuty poznatky, vlivy cestovního ruchu, zpracovaná SWOT analýza a odpovědi na výzkumné otázky a hypotézy.

Klíčová slova: udržitelný cestovní ruch, udržitelný rozvoj, Čína, předpoklady cestovního ruchu, vlivy cestovního ruchu

Annotation

Title: Comparison of prerequisites of sustainable tourism development in China

This bachelor thesis focuses on sustainable tourism development in three Chinese regions and their comparison. The aim of the thesis is to analyze what is the approach to sustainable tourism development of those three regions and also the presentation of China as an attractive destination.

Theoretical part of the thesis introduces terms that needs to be explained for better understanding of the practical part of the thesis and which defines basic features of analyzed regions.

Practical part describes China as a specific region of the world and includes the description of China from a tourism point of view. Then defines three Chinese regions, describes them and compares their attitude toward the sustainable tourism development.

The conclusion summarizes the analysed issues, presents SWOT analysis and impacts of the tourism in China as well as answers defined research questions and hypothesis.

Key words: sustainable tourism, sustainable development, China, prerequisites of tourism, impacts of tourism

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Cíl práce a metodika zpracování	2
3. Teoretická část	8
3.1 Udržitelný rozvoj.....	8
3.2 Udržitelný cestovní ruch	9
3.3 Pozitivní a negativní vlivy cestovního ruchu.....	11
3.4 Marketing udržitelného cestovního ruchu	15
4. Popis destinace.....	16
4.1 Čína	16
4.1.1 Geografie	17
4.1.2 Demografické údaje	19
4.1.3 Ekonomická situace	23
4.1.4 Komunistická strana Číny	25
4.1.5 Spory o území.....	27
4.1.6 Lidská práva	29
4.1.7 Životní prostředí	31
5. Cestovní ruch v Číně.....	35
5.1 Historie.....	35
5.2 Statistické údaje.....	36
5.3 Administrativní stránka cest do Číny	38
5.4 Rozdíly mezi návštěvníky	39
5.5 Udržitelný cestovní ruch v Číně.....	42
5.6 Domácí cestovní ruch	44
5.7 Geoparky.....	44

6.	Komparace jednotlivých oblastí Číny.....	46
6.1	Rozdělení Číny a význam řeky Yangze.....	46
6.2	Severní Čína.....	49
6.2.1	Místní atraktivity	50
6.2.2	Udržitelný cestovní ruch severočínských oblastí.....	53
6.3	Jižní Čína	54
6.3.1	Místní atraktivity	54
6.3.2	Udržitelný cestovní ruch v oblastech jižní Číny.....	56
6.4	Autonomní oblasti – Tibet, Xinjiang a Vnitřní Mongolsko.....	58
6.4.1	Tibet.....	58
6.4.2	Xinjiang.....	60
6.4.3	Vnitřní Mongolsko.....	60
6.4.4	Hedvábná stezka	61
6.4.5	Udržitelný cestovní ruch v těchto oblastech.....	62
7.	Dotazníkové šetření – porovnání povědomí o oblastech Číny	64
8.	E-mailové dotazování – řízené interview	79
8.1	CK Chinatours, Mg. Lukáš Koukolík	79
8.2	ETripChina Team.....	82
9.	Případová studie – provincie Gansu	84
9.1	Základní informace	84
9.2	Postavení Gansu z hlediska cestovního ruchu	85
9.3	Udržitelný rozvoj v provincii Gansu.....	87
9.4	Místní atraktivity	87
9.5	Turistická infrastruktura.....	88
10.	SWOT analýza a vlivy cestovního ruchu	91
11.	Shrnutí výsledků	94

12.	Závěry a doporučení.....	97
13.	Seznam použité literatury	99
14.	Elektronické zdroje.....	100

Seznam obrázků

Obrázek 1	Mapa Číny.....	17
Obrázek 2	Klimatická pásma.....	19
Obrázek 3	Hustota osídlení.....	20
Obrázek 4	Věkové složení obyvatel Číny.....	21
Obrázek 5	Struktura komunistické strany.....	26
Obrázek 6	Koncentrace PM2,5 v oblastech Číny	32
Obrázek 7	Zdroje PM2,5.....	33
Obrázek 8	Monitorovací stanice	42
Obrázek 9	Čínské geoparky	45
Obrázek 10	Řeka Yangze.....	47
Obrázek 11	Mapa centrálního topení v Číně.....	47
Obrázek 12	Národnosti Číny na mapě.....	49
Obrázek 13	Hedvábní stezka.....	61
Obrázek 14	Mapa provincie Gansu	84

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj cestovního ruchu v Číně	36
Graf 2	Otázka č. 1 Pohlaví	65
Graf 3	Otázka č. 2 Věk.....	65
Graf 4	Otázka č. 3 Jak typ dovolené upřednostňujete?.....	66
Graf 5	Otázka č. 4 Jaké jsou Vaše oblasti zájmu, podle kterých vybíráte dovolenou?	67

Graf 6 Otázka č. 5 Je pro Vás jazyková bariéra nepřekonatelnou překážkou při výběru dovolené?.....	68
Graf 7 Otázka č. 6 Je pro Vás Čína atraktivní destinací pro trávení dovolené?	69
Graf 8 Otázka č. 7 Jaké asociace se Vám vybaví ve spojení s Čínou?	70
Graf 9 Otázka č. 8 Která část Číny je pro Vás nejpřitažlivější?.....	71
Graf 10 Otázka č. 11 V jakém období byste preferoval/a návštěvu Číny?	73
Graf 11 Otázka č. 13 Byl/a jste se svým pobytem spokojen/a?	74
Graf 12 Otázka č. 17 Chtěl/a byste se do Číny ještě vrátit?	76
Graf 13 Vývoj počtu zahraničních návštěvníků v provincii Gansu	85

Seznam tabulek

Tabulka 1 Ztráty na životech a ekonomické ztráty způsobené PM2,5.....	32
Tabulka 2 Statistika příjezdů 2015.....	37
Tabulka 3 Top 17 zdrojových zemí.....	38
Tabulka 4 Vývoj počtu zahraničních návštěvníků v provincii Gansu	86
Tabulka 5 SWOT analýza	92
Tabulka 6 Vlivy cestovního ruchu	93

1. Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá Čínou z hlediska udržitelného cestovního ruchu a dává si za cíl prozkoumat a porovnat jednotlivé oblasti Číny. Pro potřeby této práce byla Čína rozdělena na severní Čínu, jižní Čínu a autonomní oblasti Tibetu, Xinjiangu a Vnitřního Mongolska, přičemž toto dělení částečně vychází z historického rozdělení Číny.

Jednotlivé oblasti budou přiblíženy a zároveň zhodnoceny z hlediska udržitelného cestovního ruchu.

Kromě komparace má tato práce za cíl také obsáhnout jiné aspekty cestovního ruchu v Číně a pokusit se zachytit a vysvětlit jeho zvláštnosti a specifika.

Součástí bakalářské práce je i dotazníkové šetření, které má za cíl zjistit, jakým způsobem je na Čínu nahlíženo, a jestli mají respondenti povědomí o jednotlivých regionech Číny a jejich rozdílech. Kromě toho další součástí praktické části je i řízený rozhovor s pracovníky české a čínské cestovní kanceláře, který má za cíl zjistit, jestli se pohledy odborníků liší od pohledu laických respondentů dotazníkového šetření.

Důvodem k vybrání tohoto tématu je autorčin dlouhodobý zájem o tuto zemi a snaha přiblížit a zhodnotit její úlohu z hlediska celosvětového cestovního ruchu, který rozhodně není zanedbatelný, ba právě naopak. Kromě toho také kriticky zhodnotit pozitiva i negativa této země, která mohou mít vliv na cestovní ruch. Především tedy některé aspekty čínské společnosti, které by mohly případného návštěvníka odradit ještě před tím, než by tuto destinaci začal reálně zvažovat jako cíl své cesty.

2. Cíl práce a metodika zpracování

Hlavním cílem této bakalářské práce je zanalyzovat a zhodnotit postoj Číny k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu a pokusit se postihnout, jestli došlo v tomto ohledu k nějakým změnám, případně jakým. Čína bude rozdělena do tří oblastí, které budou jednotlivě představovány a hodnoceny.

V teoretické části práce budou nejprve popsány pojmy, které jsou důležitým klíčem k pochopení problematiky udržitelného rozvoje, udržitelného cestovního ruchu a dopadů cestovního ruchu.

V praktické části se potom bude práce zpočátku věnovat Číně jako celku, kde bude představena z různých hledisek a pohledů, které pomohou pochopit její poněkud komplikovanou povahu. Tento náhled se bude týkat i negativních oblastí, se kterými je Čína spojována. Kromě toho bude analyzována i z pohledu cestovního ruchu. Po představení Číny jako celku bude následovat rozdělení země na jednotlivé oblasti – severní Čínu, jižní Čínu a autonomní oblasti Tibet, Xinjiang a Vnitřní Mongolosko – zdůvodnění takového rozdělení, jejich popis a zhodnocení udržitelného cestovního ruchu v těchto oblastech.

Poté bude na základě získaných informací provedeno zhodnocení cestovního ruchu v Číně na základě SWOT analýzy a vlivů cestovního ruchu.

Součástí praktické části budou rovněž rozhovory s pracovníky české a čínské cestovní kanceláře, dotazníkové šetření a případová studie předpokladů cestovního ruchu ve vybrané provincii Gansu.

Výzkumné otázky:

- Uvědomuje si Čína význam udržitelného cestovního ruchu?
- Jakým způsobem je zajištěna udržitelnost cestovního ruchu v Číně?
- Je udržitelnost cestovního ruchu zajištěna ve všech oblastech Číny?

Kromě výzkumných otázek řeší tato práce i následující hypotézy:

Hypotéza č. 1: Severní Čína je oblíbenější díky množství známých historických památek, jako je Velká čínská zeď, Terakotová armáda či Zakázané město.

Tato hypotéza je založena na umístění velké části nejznámějších památek Číny v oblastech severní Číny, ale také na skutečnosti, že je zde lokalizováno hlavní město Peking. Když se řekne Čína, každý si vybaví Velkou čínskou zeď, která je jejím symbolem, a stejně tak i město Peking, který je historickým centrem, kde se nachází množství známých turistických cílů. Kromě toho jsou lety do Číny často realizovány přímo do Pekingu, včetně nového spojení Praha – Peking.

Tato hypotéza bude ověřena na základě dotazníkového šetření, kdy budou položeny otázky týkající se zájmu o konkrétní oblast v Číně spolu s odůvodněním. Zároveň bude ověřena i na základě řízeného rozhovoru s pracovníky cestovních kanceláří, českých i čínských, kde mezi dotazy budou i takové, které mají za cíl zjistit, zda-li je severní Čína nejoblíbenější oblastí, případně z jakého důvodu.

Hypotéza č. 2: Češi stále ještě Čínu podceňují a považují ji za zaostalou zemi.

Tato hypotéza je založená na výroku mluvčího asociace cestovních kanceláří, Jana Papeže (Česká televize, 2011), který uvádí, že Češi podle něho stále ještě Čínu podceňují a mají představu, že je to zaostalá země, což již dávno neplatí.

Tato hypotéza bude rovněž ověřena na základě dotazníků a řízeného rozhovoru s pracovníky cestovních kanceláří.

Klíčové pojmy

Cestovní ruch

Jak uvádí Zelenka a Pásková (2012:83) jedná se o „komplexní společenský jev, zahrnující aktivity osob cestujících mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle jak jeden rok za účelem zábavy, rekreace, vzdělávání, pracovní či jiným účelem, i aktivity subjektů poskytujících služby a produkty těmto cestujícím osobám, tedy i provozování zařízení se službami pro tyto cestující osoby včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně správních aktivit (politika CR, propagace cestovního ruchu, regulace CR, mezinárodní spolupráce atd.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.“

Cestovní ruch je základním pojmem, který se k bakalářské práci váže a zahrnuje v podstatě všechny aktivity osob jak cestujících na jiné místo, než kde se obvykle sdružují, tak i osob zajišťujících služby na základě jejich potřeb, jakož i destinace samotné a aktivity, které tam budou vykonávat.

Účastník cestovního ruchu

Zelenka a Pásková (2012:590) říkají, že se jedná o každou osobu, která po určitou dobu pobývá mimo místo svého obvyklého prostředí. V přechodném místě pobývá proto, aby se mohla účastnit některé formy cestovního ruchu. Mezi účastníky cestovního ruchu se nepočítají osoby cestující pracovní.

Do Číny směřuje velké množství jak účastníků cestovního ruchu, tak i osob, které tam cestují za účelem práce, ale i za návštěvou veletrhů a kongresů.

Destinace cestovního ruchu

Destinace sama o sobě je podle Zelenky a Páskové (2012:105) místo, kam směřuje návštěvník, cíl jeho cesty. Destinace cestovního ruchu může být dále chápána v užším i širším slova smyslu. V prvním případě se jedná o cílovou oblast v daném regionu, která oplývá specifickou nabídkou a v širším slova smyslu je to celá oblast, kde se nachází více atraktivit a zároveň také infrastruktura služeb cestovního

ruchu, kde je dlouhodobě zvýšená koncentrace návštěvníků. Zároveň může být tento termín použit i pro celou navštívenou zemi. (Zelenka a Pásková, 2012:105)

V této bakalářské práci je jako destinace cestovního ruchu představena a analyzována Čína, která může být označena za destinaci pro množství turistů, ale stejně tak mohou být označena i konkrétní místa jako například Peking či oblast Xishuanbanna v provincii Yunnan.

Atraktivita cestovního ruchu

Zelenka a Pásková (2012:49) atraktivitu popisují jako zajímavou součást přírody a přírodní podmínky, sportovní, kulturní nebo společenský objekt či událost, která přitahuje účastníky cestovního ruchu. Atraktivita cestovního ruchu můžeme rozdělit na přírodní či kulturní, na hmotné nebo nehmotné, na atraktivitu významu mezinárodního, národního a místního charakteru, a na atraktivitu s potenciálem vyšších řádů (dají se využít bez dodatečné lidské přidané hodnoty) a atraktivitu s potenciálem nižších řádů (Zelenka a Pásková, 2012:49).

Jedná se tedy místa, která motivují návštěvníky k návštěvě destinace a místa, která bývají první asociací, kterou si člověk vybaví, když slyší název destinace. Na příkladu Číny to je určitě Velká čínská zeď či Zakázané město, které bývají hlavním důvodem pro návštěvu Číny a stávají se jedním z hlavních bodů na všech seznamech jak individuálních cestovatelů, tak i cestovních kancelářů.

Potenciál cestovního ruchu

Jedná se o souhrnnou hodnotu všech předpokladů cestovního ruchu při jeho kvantitativním hodnocení na základě bodovací škály sníženou o záporné body, které jsou udělovány především za skutečnosti, které snižují atraktivitu destinace jako například snížená bezpečnost v oblasti, zvýšená kriminalita, ozbrojený konflikt, výskyt nakažlivých chorob, snížená kvalita životního prostředí, potravin, vody a dalších. Zároveň je také časově závislý zejména pro formy cestovního ruchu závislé na přírodních podmínkách. (Zelenka a Pásková, 2012:433). Příkladem mohou být návštěvy tropických oblastí, které jsou závislé na monzunových obdobích, cesty s cílem pozorování ptactva. Zároveň také závisí na faktorech regulace návštěvnosti daných lokalit v určitých časových období ovlivněné

například hnízděním vzácných druhů ptactva, nebezpečí lavin a další. Potenciál cestovního ruchu by měl být stimulován tak, aby zároveň nepřekročil mez únosné kapacity oblasti (Zelenka a Pásková, 2012:433)

Potenciál cestovního ruchu vlastně shrnuje atraktivitu dané destinace při součtu všech podmínek, které její atraktivitu buď zvyšují, nebo snižují. Potenciál cestovního ruchu v Číně je výrazně ovlivňován velkou atraktivitou místních památek, přírody a dlouhé historie, ale zároveň také neutěšenou situací v oblasti dodržování lidských práv, jazykové bariéry a snížené kvality ovzduší.

World Tourism Organization (UNWTO)

Jedná se o agenturu pod OSN, jejímž polem působnosti je cestovní ruch. (UNWTO, 2014)

Jedná se o světovou organizaci cestovního ruchu, která sdružuje 160 států s plným členstvím a 300 přidružených členů. *„Základním úkolem této mezinárodní organizace je propagace, podpora a rozvoj mezinárodního cestovního ruchu s cílem napomáhat hospodářskému rozvoji členských zemí, mezinárodnímu porozumění, všeobecnému respektování a dodržování lidských práv a základních svobod.,* (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008)

UNWTO a Čína spolu spolupracují především v oblasti udržitelného cestovního ruchu.

Únosná kapacita

Podle Zelenky a Páskové (2012:594) se jedná o takovou úroveň zatížení dané lokality antropogenními vlivy, tak aby ještě nedošlo k poškození životního prostředí. Jedná se o maximální možnou míru zatížení území cestovním ruchem, tak aby nenávratně nepoškodila lokalitu z hlediska dopadů na okolní krajinu, místní komunitu a okolní prostředí. V případě jejího překročení, má vliv nejen na posuzovanou lokalitu samotnou, ale i na její okolí.

Únosná kapacita byla v mnoha populárních destinacích cestovního ruchu překročena i mnohonásobně. Příkladem týkajícím se tématu této práce může být například Velká čínská zeď, která během roku od pozdního jara do brzkého

podzimu čelí doslova útokům návštěvníků, a to především její nejznámější část Badaling.

3. Teoretická část

3.1 Udržitelný rozvoj

Jak uvádí Indrová (2007:71), patří problematika udržitelného rozvoje ke globálním problémům současného světa. To je také důvodem, proč této otázce věnují vlády i mezinárodní organizace tolik energie a snaží se nalézt vhodný přístup a řešení týkající se udržitelného rozvoje. Zároveň se touto oblastí zabývá i množství mezinárodních úmluv.

V českém právu je princip trvale udržitelného legislativně ukotven v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí a je konkrétně definován následovně: *“Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.”*

Ministerstvo životního prostředí (2010a) uvádí, že rámcem pro dodržování udržitelného rozvoje je aktuálně platný dokument nazvaný Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, který byl přijat 11. 1. 2010 a stanovil dlouhodobé cíle pro tři základní oblasti rozvoje společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2012) popisuje, že při pohledu do minulosti zjistíme, že první významnou událostí přímo se týkající udržitelného rozvoje bylo v roce 1972 vydání publikace Meze růstu, neboli také První zpráva Římského klubu. Tato studie došla k závěru, že s ohledem na vývoj populace a omezenost přírodních zdrojů nelze stejným tempem růstu pokračovat dále kvůli hrozbě znečištění životního prostředí a vyčerpání zdrojů, protože to není dlouhodobě udržitelné.

Nicméně opravdu přelomovou událostí se stalo až přijetí dokumentu Agenda 21 na summitu OSN na konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiru roku 1992. Je to akční plán v oblasti ochrany životního prostředí a jedná se o jeden

z nejzásadnějších dokumentů, týkající se udržitelného rozvoje. Text je rozdělen do několika částí, které se zabývají otázkami budoucího vývoje Země a významnými tématy jsou zde otázky ekologie a sociální spravedlnosti. Velmi významné postavení mají místní samospráva a státní správa, které podle programu Místní Agenda 21 mají aplikovat principy udržitelného rozvoje na regionální úrovni. Řešení problémů týkající se udržitelného rozvoje na regionální úrovni se totiž považuje za zásadní (místní Agenda 21, 2010)

Definicí, které se snaží vystihnout udržitelný rozvoj, je možné najít hned několik, nicméně nejtypičtější je klasická definice ze zprávy Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (tzv. Zpráva Brundtlandové) z r. 1987: *„Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.“* (Ministerstvo životního prostředí, 2010b)

Udržitelný rozvoj se obecně snaží o propojení ochrany životního prostředí a ekonomického růstu takovým způsobem, aby se negativně neodrazil na zhoršeném stavu přírody, ale snaží se i zachovat tempo a potenciál růstu, jakož i hospodaření s omezeným zdroji tak, aby jej stejným způsobem mohla využívat i příští generace. Kromě ekologických otázek a otázek týkajících se čerpání omezených zdrojů se udržitelný rozvoj zabývá i rovnováhou v lidské společnosti.

Podle Zelenky a Páskové (2012:591) je udržitelný rozvoj charakterizován následovně: *„Je to takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachová možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a současně nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“*

3.2 Udržitelný cestovní ruch

Pojem udržitelný cestovní ruch je skloňován čím dál častěji, protože se cestovní ruch stává významnou součástí ekonomiky mnohých zemí a pro mnoho států má cestovní ruch významný podíl na hrubém domácím produktu (HDP). Právě

z tohoto důvodu je žádoucí, aby turisticky oblíbené země a lokality byly spravovány v souladu se zásadami udržitelného cestovního ruchu.

Jak uvádí Zelenka a Pásková (2012:590) udržitelný cestovní ruch je rozdělen na tři možná chápání. Prvním z nich je environmentální pojetí, druhým je holistická definice a konečně třetí je ekonomicko-environmentální vymezení. Jak dále vysvětlují, environmentální pojetí je zaměřeno na dopady turismu na životní prostředí, prosazuje nutnost ochrany a zachování přirozeného prostředí stejně jako nutnost nezasahování do místního životního stylu a sociálního prostředí. Holistická definice vymezuje cestovní ruch jako udržitelný, pokud aktivity a služby návštěvníků neovlivňují životní prostředí, antropogenní životní prostředí a místní komunitu natolik, aby je neobnovitelně negativně nepoznamenal. Udržitelný cestovní ruch nesmí omezovat budoucí využití destinace. Ekonomicko-environmentální vymezení je podle UNWTO schopnost destinace být konkurenceschopná i vzhledem k novým destinacím, zachovat si historickou i kulturní jedinečnost v souladu s životním prostředím a navíc zůstat přitažlivá nejen pro první návštěvu, ale i pro návštěvy opakované. (Zelenka a Pásková, 2012:591)

Čím dál oblíbenější jsou formy cestovního ruchu, které jsou šetrné jak k přírodě, tak i k tradičnímu způsobu života místních obyvatel, a to tak, aby nedošlo k deformaci turismem. Aby se zachoval původní ráz krajiny a zároveň ve větší míře neovlivňoval přirozené chování a životní styl místních obyvatel. Tyto formy cestovního ruchu mohou mít různou tvář, jedná se například o venkovský cestovní ruch, alternativní cestovní ruch, měkký cestovní ruch. Jejich specifikem je, že se návštěvník snaží zapojit do místního stylu života, využívat místní zdroje (například lokální produkty) a celkově minimalizuje škodlivé dopady cestovního ruchu.

Obrovský rozmach cestovního ruchu nejen v posledních letech totiž kromě pozitivních vlivů přináší i negativní dopady, kterými je ztráta autenticity prostředí, kde je vše podřízeno turismu, místní lidé jsou vytlačováni ve prospěch hotelových řetězců, cestovních kanceláří, půjčoven a dalších zařízení sloužících návštěvníkům dané destinace. Velká část místních lidí se stává zaměstnanci v cestovním ruchu a vytrácí se původní ráz místa. Jak uvádí Pásková (2014:81) „*Problémem je rozdílnost zájmů a potřeb místních obyvatel (zdravé životní prostředí, stabilní lokální*

ekonomika, soudržná komunita, kontinuita kultury) a návštěvníků (dostatečná úroveň služeb odpovídající jejich environmentální bublině – globalizovaná standardizace prostředí a služeb). Jako dva extrémní vlivy cestovního ruchu v krajině lze uvést na jedné straně úsilí o konzervaci (petrifikaci) krajiny a na straně druhé proces univerzalizace krajiny (macdonaldizace, disneylandizace) v režii nadnárodních firem (řetězců).“

Tento termín úzce souvisí s dalším termínem, který popisuje Zelenka a Pásková (2012:591), a to udržitelný rozvoj regionu cestovního ruchu *“Rozvoj turistického regionu, který je založen na takovém řízení všech zdrojů a aktivit cestovního ruchu, které vede k uspokojení současných i budoucích ekonomických, sociálních a zážitkových potřeb návštěvníků a rezidentů (obyvatel regionu) se zachováním kulturní integrity, biodiverzity, procesů a vazeb v ekosystémech a rozvíjení systému životních hodnot návštěvníků i obyvatel regionu.“*

3.3 Pozitivní a negativní vlivy cestovního ruchu

Cestovní ruch dané území postupně ovlivňuje a tento proces může být pozvolný, ale také příliš rychlý. Vlivy mohou být pozitivního i negativního rázu, ale většinou se jedná o kombinaci jak negativních, tak i pozitivních dopadů. Pásková (2014:47) píše, že tyto vlivy mohou ovlivňovat prostředí buď přírodní, nebo antropogenní, tedy sociokulturní a ekonomické. Změny vyvolané cestovním ruchem mohou být z časového hlediska vratné (dočasné) a nevratné (trvalé). Vlivy cestovního ruchu na geografické prostředí se také dělí do několika kategorií, a to podle velikosti území, které je cestovním ruchem zasaženo. Jedná se úrovně globální, národní, regionální a lokální. Jak Pásková (2014:47) dále uvádí, vytíženost destinací cestovního ruchu nemá dopad pouze na destinaci samotnou, ale ovlivňuje také tranzitní oblasti, jako jsou koridory, uzlové body. Tato místa jsou zatížena především dopravou, která směřuje na místo určení, tedy do cílové destinace. Dále také zvýšeným výskytem pohybu osob a jejich nároky na stravovací či ubytovací

zařízení, tedy například jejich zvýšenými nároky či požadavky na kulturní a místní podobu s vlastním životním stylem.

Podle UNEP (2010a) mohou být dopady cestovního ruchu na lokalitu trojího typu, a to dopady na životní prostředí, socio-kulturní dopady a ekonomické dopady. Každý z nich může být jak negativní, tak i pozitivní.

Dopady na životní prostředí mohou být dopady různých typů. Některé z nich jsou jasně viditelné hned zpočátku, některé negativní dopady přichází spíše plíživě. Podle Páskové (2014:55), jsou ve srovnání se socio-kulturními dopady déle sledovány a analyzovány, stejně tak jako jsou lépe zaznamenatelné. Jedná se například o turistické znečištění, což je souhrn změn a znečištění vyvolaných cestovním ruchem. V důsledku toho se však velmi snižuje atraktivita této destinace. Jak dále uvádí, dalším negativními vlivy jsou emise, tedy proces uvolňování látek, které působí znečištění životního prostředí, eroze, nebo-li proces narušování povrchu přírodnin, ke kterému dochází odstraňováním vrchní vrstvy půdy. V neposlední řadě také zavlečení nepůvodních druhů a poškozování přírodních hodnot a biodiverzit, což je v podstatě vandalismus ze strany bezohledných návštěvníků.

Zatímco vlivy cestovního ruchu na životní prostředí bývají jasně čitelné a také poměrně snadno předvídatelné, s vlivy na socio-kulturními prostředí tomu tak již není. Tyto vlivy není ani tak snadné vypočítat, natož například změřit.

Podle Páskové (2014:65) je jedním z nejrozšířenějších sociálních efektů demonstrační efekt, kdy se místní obyvatel snaží napodobit chování návštěvníků. To totiž považují za více módní, stejně jako jejich oblečení či třeba způsob mluvy a sami se zapojují jako konzumenti do místních služeb cestovního ruchu. S tím je v podstatě spojen i efekt módnosti, jak dále uvádí Pásková, kdy je destinace prezentována jako vysoce módní a propagována na veletrzích či v informačních prostředcích, a to výrazně ovlivňuje průběh životního cyklu destinace. Podle Páskové jsou dalšími negativními vlivy dualizace společnosti, kdy se v destinaci výrazně vzdalují skupiny bohatých podnikatelů profitující z cestovního ruchu od ostatních obyvatel, či například marginalizace obyvatel, kdy jsou místní vytlačováni z atraktivních lokalit centra destinace do okrajových částí. Tento proces probíhá

například i v Praze, kde v jejím centru výrazně převažují hotely a kanceláře nad byty místních obyvatel.

Zelenka a Pásková (2012:296) vysvětlují další z vlivů, kterým je turistická iritace místních obyvatel, která se vyvíjí v tzv. Doxeyho (1975) škále, která probíhá ve čtyřech stupních postoje místních obyvatel k návštěvníkům: euforie, apatie, znechucení a antagonismus.

Co se týče etnických efektů, Pásková uvádí (2014:67) etnocidu, kterou je proces vyhazování typických prvků pro danou lokalitu a dále i xenofobie.

Dalšími efekty jsou podle Páskové (2014:68) kulturní efekty, z nichž významným je akulturace, která znamená proces změn, kdy se postupně vytrácí jedinečná místní kultura ve prospěch moderní anglo-americké kultury. Kulturními efekty podle Páskové jsou v cestovním ruchu i inscenizace, komercializace zdrojů v cestovním ruchu, stejně tak jako komodifikace zdrojů cestovního ruchu, kdy se z daného jevu stává komodita. Kulturními efekty také jsou stereotypizace kultury a ztráta autenticity.

Mezi ekonomické a infrastrukturní efekty řadí Pásková (2014:73) kongesci veřejných prostor a komunikací, kdy dochází k přetížení místního prostranství a infrastruktury. Závažnými ekonomickými efekty jsou také ekonomické úniky, kdy zisk z cestovního ruchu přechází na zahraniční subjekty (např. hotelové řetězce) a dochází k importu zboží a služeb. Pásková dále uvádí (2014:74) i sezonní a jádrovou inflaci a efekt turistické pasti, který je obzvláště závažnou hrozbou pro udržitelný cestovní ruch, protože negativně ovlivňuje životní cyklus destinace vlastními podnikatelskými aktivitami, kterými znehodnocuje destinaci a její předpoklady cestovního ruchu.

Všechny tyto výše zmíněné efekty jsou negativní, případně mají minimálně negativní konotace, ale samozřejmě vlivy cestovního ruchu jsou i pozitivní. Zejména se jedná o ty ekonomické, protože příliv turistů do destinací znamená finanční zajištění, které je možné použít pro zlepšení místního prostředí a také zvýšení zaměstnanosti pro místní obyvatele.

V oblasti pozitivních vlivů cestovního ruchu na životní prostředí lze zmínit fakt, že je potřeba zachování významných přírodních lokalit, je třeba si jich začít vážit a udržovat je. Podle UNEP (2010b) se vstupné do národních parků a jiných lokalit

může využít k zachování citlivých oblastí, které je potřeba chránit, a finanční prostředky pro jejich ochranu je možné získat právě z cestovního ruchu. Zároveň je třeba dbát zvýšenou pozornost v otázce rozvoje a plánování v chráněných a citlivých oblastech, případně v oblastech naopak ohrožených přílišnou návštěvností, kdy je třeba zavést určité regulace. Nicméně to může poukázat na případné budoucí problémy a možnost řešit je s předstihem a vůbec se tímto tématem zabývat dříve, než bude pozdě.

UNEP (2010b) uvádí, že díky cestovnímu ruchu také stoupá obecné povědomí o potřebě ochrany životního prostředí a také informovanost o environmentálních problémech.

Kromě toho také pomáhá při zvyšování vládních investic do životního prostředí a všeobecné podpory alternativních forem cestovního ruchu jako jsou ekoturismu, venkovského cestovního ruchu, a tím právě pomáhá i podporovat lokální výrobce a poskytovatele služeb.

Co se týče socio-kulturních efektů, které jsou většinou negativní, protože dost často mění přirozené kulturní prostředí v dané destinaci, i zde se dají najít světlé stránky cestovního ruchu. Mezi nimi je například růst kulturní identity, jak uvádí Pásková (2014:79), ale také růst schopnosti interpretace krajinného dědictví, která je patrná zejména u místního obyvatelstva. Díky zvýšené nabídce pracovních pozic pomáhá zabraňovat relokaci místních obyvatel, a to udržuje především mladé lidi v regionu, kde mohou zakládat rodiny. Vlivy na chování místních obyvatel mohou být pozitivní i v tom smyslu, že díky interakci s účastníky cestovního ruchu si mohou zlepšovat například hygienické návyky, dále zvyšování znalostí a cizích jazyků či vnímání cizích kultur jako přirozenou součást života a ne jako něco, z čeho by měl mít jedinec strach.

Ekonomické vlivy se obecně mají za pozitivní, ačkoliv, podle informací výše, tomu tak nemusí být vždy. Nicméně mezi ty pozitivní patří například tvorba nových pracovních míst či možností vlastního podnikání pro místní obyvatele, stejně jako možnost odbytu vlatních výrobků. Na některá místa má turismus přímo masivní ekonomický vliv. Kromě toho je region atraktivnější pro investice, rozvoj infrastruktury a obecně větší péče o vzhled místa a snaha o jeho zachování.

3.4 Marketing udržitelného cestovního ruchu

Marketing udržitelného cestovního ruchu je jednou z možností, kterou lze optimalizovat a ovlivňovat udržitelnost cestovního ruchu v konkrétní destinaci, ale také obecně nasměrovat účastníky cestovního ruchu směrem k udržitelnosti, která je budoucností. Cílem marketingu je podpora udržitelného rozvoje cestovního ruchu, a to z hlediska propagace šetrných forem turismu a změny pohledu návštěvníků na cestovní ruch se zaměřením na udržitelnost. Ta samá pozornost je zaměřena i na podnikatele a pracovníky v cestovním ruchu, a to tak, aby se zaměřili na udržitelnost ve vlastním zájmu perspektivy do budoucna.

Marketing udržitelného cestovního ruchu, jak píše Zelenka a Pásková (2012:328), je zaměřen na ovlivňování časoprostorové koncentrace návštěvníků dané destinace a snaží se i o změnu chování a percepce využití přírodních zdrojů. To v praxi znamená, že se snaží více vyzívat k návštěvám v jiných částech roku, než je obvyklé, a to proto, aby destinaci ulevil od přílišného množství návštěvníků a zároveň, aby návštěvníkům nabídl alternativu v podobě nových prožitků. To samé se týká i prostorového rozptýlení návštěvníků, kdy se je snaží odlákat z hlavních tras, které bývají turismem příliš zatíženy. Výsledek je opět pozitivní pro obě strany, protože návštěvníkům se rozšíří obzory a destinaci se v hlavních turistických trasách uleví.

Jak uvádí Palatková (2011:90), „*cílem marketingového řízení destinace je nejen realizace pozitivních ekonomických efektů, ale zároveň eliminace vlivů negativních, zejména vlivů na sociokulturní a fyzické prostředí, a to s ohledem na rezidenty*“

4. Popis destinace

4.1 Čína

Čína, celým názvem Čínská lidová republika, je asijskou zemí, kterou můžeme nalézt na euroasijském kontinentu, konkrétně na Dálném Východě. Její název v čínštině zní *Zhongguo*, 中国, přičemž 中 *zhong* znamená střed a 国 *guo* země. Význam je tedy Země středu, přesně tak, jak se Číně čas od času přezdívá. Sami Číňané se také za střed světa považují. Již ve starověkých kanonických knihách, spisech a análech můžeme najít odkazy na sousední země, jejichž obyvatelstvo je vždy označováno slovy barbar či barbaři. Můžeme tam nalézt zmínky o barbarech ze severu, západních barbarských kmenech a podobně. Na Čínu je pak odkazováno jako na nejdůležitější zemi celého „podnebesí“, která je nadřazena ostatním. Nicméně není se čemu divit, když Čína po většinu své dlouhé a slavné historie vynikala nad ostatními částmi světa a byla vývojem daleko před nimi.

Čína je jednou z nejvýznamnějších zemí nejen Asie, ale i celého světa. Počátky čínské civilizace se datují do doby před více než 5 000 lety a jistě není bez zajímavosti, že u Číny jako jediné ze čtyř největších světových civilizací nikdy nedošlo k přerušení vývoje. Bývalá světová velmoc má dlouhou a bohatou historii a drží hned několik světových prvenství. Číně také svět vděčí za mnoho objevů, které významným způsobem ovlivnily historii, vývoj a všeobecnou vzdělanost. Za speciální zmínku stojí „čtyři velké objevy“ – papír, tisk, kompas a střelný prach.

Hlavním městem Číny je Peking, který je situován v severní části a má 9 019 600 obyvatel, jak uvádí ChinaToday.com (1995). Nicméně Peking, ačkoliv je hlavním městem, není tím největším. Největším městem Číny je Shanghai s 11 740 500 obyvateli. Z administrativního pohledu je Čína dělena na 31 jednotek první úrovně – 23 provincií, 5 autonomních oblastí (Guangxi, Vnitřní Mongolsko, Ningxia,

Xinjiang, Tibet) a 4 samostatné správní jednotky (Peking, Tianjin, Shanghai, Chongqing), jak uvádí Zhao (1994:xvii).

Obrázek 1 Mapa Číny.

Zdroj: <http://www.chinatoday.com/general/china-general-information.htm>

4.1.1 Geografie

Čína je čtvrtou největší zemí světa, která zabírá okolo 6,5 % zemského povrchu. To dělá celých 9,6 milionů kilometrů čtverečných a je jen o trochu menší než Spojené státy americké (Zhao, 1994:xiv).

Jak uvádí The World Factbook (2016), Čína se nachází se na západním pobřeží Tichého oceánu a je ohraničena Východočínským mořem, Korejským zálivem, Žlutým mořem a Jihočínským mořem.

Podle Chinasage (2012) je Čína také zemí, která má společně s Ruskem nejvíce sousedních států, a to neuvěřitelných 14. Jsou jimi Severní Korea, Rusko, Mongolsko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Afganistán, Pákistán, Indie, Nepál, Bhútán, Barma, Laos a Vietnam. Dalším zajímavým faktem je, že se na jejím území nachází nejvyšší hora světa, Mt. Everest, s výškou 8 848 m. n. m. Nachází se na hranici Nepálu a Tibetu. Tibetská náhorní plošina je největší a nejvýše položenou plošinou světa. V tomto himalájském masivu se nachází 40 vrcholů vyšších než 7000 m. n. m. a více. Obecně o Číně platí, že dvě třetiny jsou hory, pouště nebo půda, která není vhodná k obdělávání, jak uvádí Harper (2006:71).

Díky své velikosti i rozmanitosti zasahuje do několika klimatických a vlhkostních pásem. A zcela samozřejmé jsou obrovské rozdíly například mezi teplotami na jihu a na severu, kdy se na severu v zimním období teploty pohybují klidně kolem čtyřiceti stupňů pod nulou, zatímco na jihu, na turisticky oblíbeném ostrově Hainan, si návštěvníci užívají moře a slunečních paprsků. Její klima je velice rozmanité, od sub-arktického až po tropické deštné pralesy.

Jak uvádí Zhao (1994:18), celková délka čínských řek se pohybuje okolo 420 000 km a povodí každé z více než 5000 řek je více než 100 čtverečných kilometrů. Čínské řeky mají obecně velký význam. Například střední a dolní tok Žluté řeky je považován za kolébkou čínské civilizace díky prvním stáním útvarům na čínském území, stejně jako tomu bylo i u Dlouhé řeky, jak říká China Embassy (2009). Údolí těchto řek je velmi úrodné a za to vděčí kolísání jejich vodního stavu – v minulosti pravidelně přicházely povodně, které přinesly úrodné životodárné bahno.

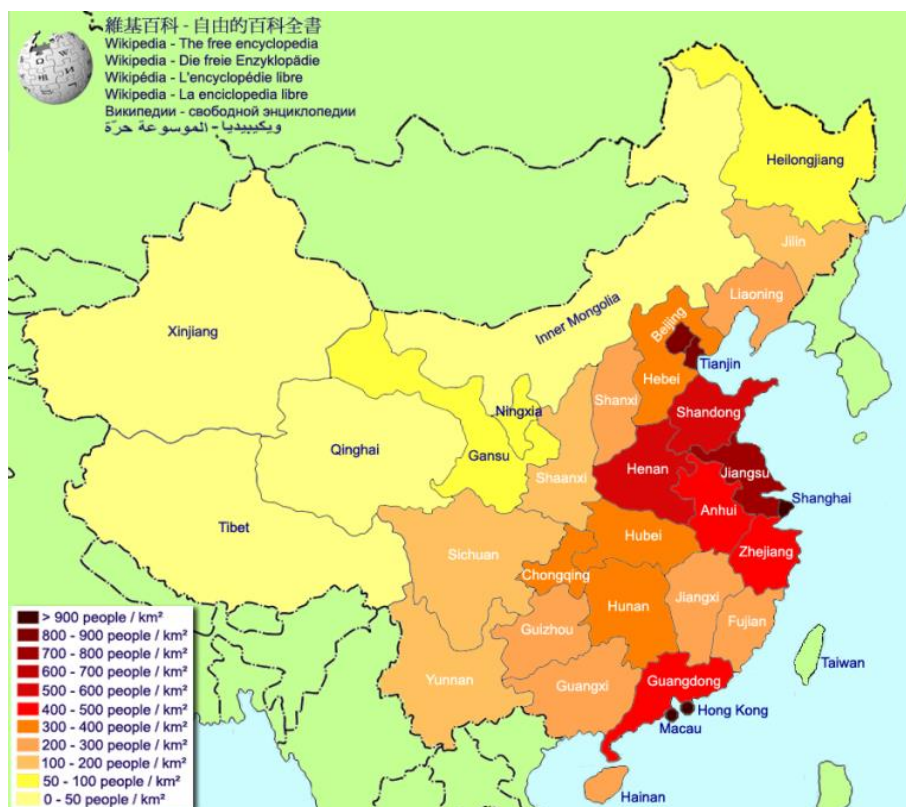

Obrázek 2 Klimatická pásma

Zdroj:<http://kids.britannica.com/comptons/art-137856/Climatic-regions-of-China>

4.1.2 Demografické údaje

Jedná se o nejlidnatější zemi světa s 1 382 323 332 obyvateli podle statistik z roku 2016, podle Worldometers (2016). Nicméně zrovna tohoto prvenství se Čína velice pravděpodobně postupem času vzdá ve prospěch Indie, která se Číně rychle přibližuje momentálně s číslem 1 326 801 576.

Obrázek 3 Hustota osídlení
 Zdroj: <http://countrymeters.info/en/China>

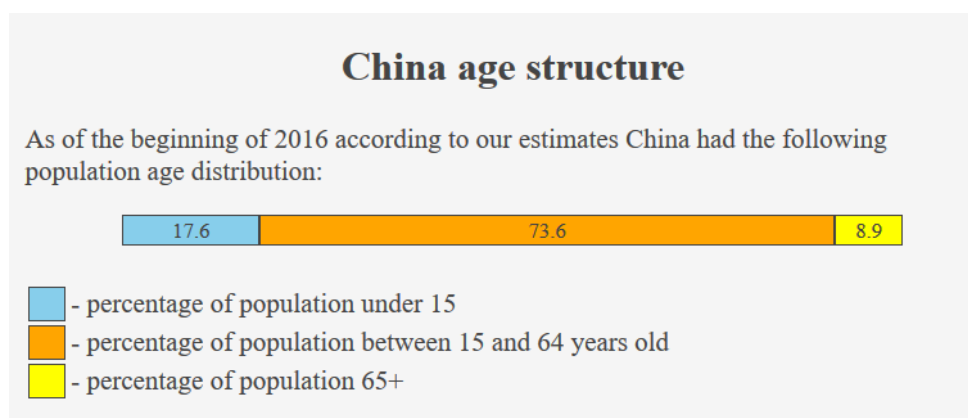
Úředním jazykem je standardní čínština (Putonghua – pekingká čínština, někdy chybně nazývaná mandarínštinou), která je považována za úřední jazyk na celém území země. V několika dalších oblastech jsou uznané ještě další oficiální jazyky. Například v provincii Guangdong je to kantonština, ujurština v autonomní oblasti Vnitřní Mongolsko, opět ujurština spolu s kyrgyzštinou v autonomní oblasti Xinjiang a tibetština v Autonomní oblasti Tibet (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2014).

Co se týče národností a národnostních menšin je Čína přirozeně podobně rozmanitá. Nejpočetnějším a silně převažujícím čínským etnikem jsou Číňané Han s 91,96 % z celkové čínské populace. Takto vysoké číslo je zároveň zařazuje do první a vedoucí pozice největší etnické skupiny na celém světě. Název etnické skupiny je odvozen od dynastie Han, která vládla na území Číny od roku 206 před naším letopočtem až do roku 220 našeho letopočtu, jak uvádí China.org.cn (2002). Vláda dynastie Han byla dlouhá a slavná, to je také důvodem pro převzetí názvu.

Podle Harpera (2006:52) hanští Číňané žijí po celé zemi, ale jejich koncentrace je nejvyšší v údolích okolo Žluté řeky, Dlouhé řeky a Perlové řeky. Zbýlých 8,04 % obyvatel zahrnuje více než 55 etnických menšin. Velké množství různých národnostních menšin můžeme potkat například v provincii Yunnan, která je touto pestrou směsí obyvatel proslavená, zajímavé jsou kultury národnostních menšin Bai a Miao, počty národnostních menšin se v Yunnanu pohybují okolo dvaceti. Mezi významné národnostní menšiny by bylo určitě zajímavé zmínit Hui, kteří jsou čínskými muslimy, a jejich počet sahá bez mála k deseti milionům. Kromě toho přirozeně i Ujgurové, Tibetané či Mongolové, kteří žijí ve svých autonomních oblastech. Dále je jistě zajímavé zmínit, že 50 – 60 % země obývají etnika, která mají počty příslušníků poměrně nízké. Mezi ně se řadí například obyvatelé Tibetu, Vnitřního Mongolska, provincií Sichuan, Yunnan a dalších (China.org.cn,2002).

Demografické údaje převzaté z Countrymeters (2016):

Počet obyvatel:	1,38 mld.
Hustota osídlení:	147 obyvatel na kilometr čtverečný
Průměrný roční přírůstek:	0,53 %
Podle pohlaví:	muži – 51,2 % (705,79 mil.), ženy – 48,8 % (671,57 mil.)

Obrázek 4 Věkové složení obyvatel Číny
 Zdroj: <http://countrymeters.info/en/China>

Podle informací týkajících se urbanizace, jak je uvádí Ministerstvo zahraničních věcí v České republice (2014), tak v roce 2014 nastalo zvýšení počtů obyvatel ve městech o 18,05 milionů, a naopak počty venkovského obyvatelstva se snížily o 10,95 milionů. Tento údaj ukazuje, že obyvatelé se stěhují z vesnic do měst, kde hledají lepší zaměstnání a vzdělání pro své potomky. Vzhledem k tomu, že se Čína řadí mezi země se středními příjmy obyvatelstva, je i toto znakem toho, že se zvyšuje životní standard. Při porovnání počtu městských obyvatel s počty venkovských obyvatel se v rozvinutých ekonomikách procentuálně jedná o zhruba 80 % městského obyvatelstva. Naproti tomu je to pouze 60 % obyvatel u rozvojových zemí, které by se mohly s Čínou srovnávat z hlediska příjmové hladiny, jak dále uvádí Ministerstvo zahraničních věcí v České republice (2014).

Co se týče náboženství, tak podle oficiálních informací Ministerstva zahraničních věcí v České republice (2014) je v Číně situace taková, že převládá lidové náboženství (cca 21,9 %), buddhismus (18,2 %), dále křesťanství (5,1 %) a islám (1,8 %). 52,2 % - nezařazeno. Oficiálně je ČLR ateistickým státem.

Pozoruhodným rysem čínské společnosti je však harmonické soužití různých náboženství, která zde vždy existovala v souladu. Náboženská tolerance je čínským charakteristickým rysem již od starověku. Trojicí nejrozšířenějších věr jsou taoismus, konfucianismus a buddhismus a jak v minulosti, tak i v současnosti je mezi obyvateli obvyklé, že ačkoliv se osoba hlásí k jednomu z těchto náboženství, není absolutně žádným problémem naplňovat učení či se modlit k bohům ostatních dvou náboženství.

Jak uvádí Velvyslanectví čínské lidové republiky v České republice (2004:101) původním čínskou naukou je taoismus, jehož zakladatelem byl slavný Laozi, který je autorem knihy Daodejing – Kniha o cestě a ctnosti. *„Ústřední myšlenkou taoismu je, že celý svět je bez ustání v pohybu a vše je relativní a pomíjivé, neboť každá věc v sobě obsahuje i svůj protiklad, v nějž se v průběhu vývoje proměňuje. Věčné a neměnné je jenom Tao, původní nebytí a prázdnota, z níž vše vzniká a do níž se vše navrácí.“* (Velvyslanectví čínské lidové republiky v České republice, 2004:101)

Buddhismus je náboženství importované z Indie. Jedná se o obecně nejrozšířenější náboženství v Asii. Do Číny se dostal v 1. stol. př. n. l. po Hedvábné stezce

(Velvyslanectví čínské lidové republiky v České republice, 2004:98). Jeho představitel, Siddhártha Gautama, který je známý spíše jako Buddha, dosáhl osvícení tím, že se vymanil z marné spirály nekonečných znovuzrození. Buddhismus klade důraz na soucit se všemi živými bytostmi.

Konfucianismus je taktéž tradičním čínským učením, které pokládá základní kameny čínským tradičním hodnotám. Jedná se o soubor filozofických přístupů a dá se říci, že v podstatě i pravidel chování jednotlivých příslušníků veřejnosti. Nastavuje vzorce chování jak ve veřejném, tak i v soukromém a rodinném styku.

Dalšími početnějšími náboženstvími v Číně jsou islám a křesťanství. Obě náboženství se do Číny dostala během 7. století a obě také mají dále společné, že jejich šíření probíhalo nesnadným způsobem (Velvyslanectví čínské lidové republiky v České republice, 2004:102-103).

4.1.3 Ekonomická situace

Čína je považována za zemi se střední úrovní příjmů, nicméně úroveň se zvyšuje velmi rychle.

Podle WPR (2015) tento rychlý růst pomohl z chudoby stovkám milionů obyvatel Číny. Tento rozdíl je opravdu markantní a je vidět, že z tohoto hlediska se vývoj ubírá tím správným směrem. V tomto zhodnocení však samozřejmě záleží i na jiných úhlech pohledu na tento růst, jako například ohledy na životní prostředí nebo poskytované pracovní podmínky. Ovšem pokud porovnáme dnešní údaje s údaji z minulosti, je zde vidět velký pokrok. Podle WPR (2015) totiž v době před 35 lety žilo v Číně až 64 % obyvatel, jejichž denní rozpočet byl 1 USD a méně. Dnes je to 10 % obyvatel, a ačkoliv stále není ideální situace, že každý desátý člověk má takto nízký denní rozpočet, v porovnání s minulostí je to ohromný krok vpřed.

Co se týče historie čínské ekonomiky, Sinovia (2013) popisuje jako významnou kapitolu padesátá léta minulého století, kdy došlo ke zrození tzv. „Nové Číny“ s novým vůdcem Mao Zedongem, přírůstek obyvatelstva se strmě šplhal nahoru a vyústil v regulaci populace tzv. politikou jednoho dítěte.

Nejpopulárnější makroekonomický ukazatel se také vyvíjel velice pozitivně, tempo růstu HDP se od 80. let zvyšovalo v hodnotách 6 % - 36 %. Dále uvádí, že s ekonomickými reformami Čína začala v roce 1978. V tu dobu byla na 9. místě a během 35 let se dostala až na druhé místo. Dnes osciluje okolo 10 %, což Čínu dělá druhou největší ekonomikou světa.

Čína se po zavedení reforem stala oblíbeným místem pro výrobu a sekundární sektor (výroba a průmysl) zastupoval nejvyšší podíl na HDP. Nicméně v současnosti nabývá na významu terciální sektor (služby) a v roce 2013 se podílel na HDP nejvyšší měrou – 46,1 %, zatímco sekundární sektor zaostával s nepatrně menší hodnotou na 45 %. Primární sektor (prvovýroba, zpracování surovin) od chvíle, kdy se Čína otevřela světu, opravdu výrazně snížil svůj podíl (Focus Economics, 2016).

Podle Petrušky (2016) je Čína považována za hlavní hnací motor globálního růstu a v současné době se opět významně transformuje – vláda prohlubuje reformy, otevírá svou ekonomiku a realizuje množství zahraničních investic. Výroba nyní prochází krizí, ale naproti tomu domácí spotřeba prudce stoupá a analytici očekávají její další růst: *„V roce 2015 celkové maloobchodní tržby překonaly rekord a dosáhly 30 bilionů jüanů (cca 4,2 bilionu \$). Analytici očekávají, že v roce 2020 se tržby vyšplhají až na 6,5 bilionu \$, což představuje nárůst o 50 % za pouhých pět let. Tento růst bude podle Světového ekonomického fóra 1,3krát větší než v Německu nebo ve Velké Británii.“* (Petruška, 2016) Tomu napomáhá především obrovský nárůst střední třídy, která již překonala i tu americkou.

Co se týče aktuálního HDP, v prvním kvartále roku 2016 je růst na 6,7 %, čímž naplnil očekávání, protože cílem vlády jsou hodnoty v rozmezí 6,5 % - 7 %, jak uvádí Kurzy CZ (2016).

Co se týče zaměstnanosti, podle informací Ministerstva zahraničních věcí České republiky (2014), tak ve městech byla v roce 2014 míra nezaměstnanosti poměrně nízká a drží se na 4,05 %. Počty zaměstnaných se v roce 2014 zvýšily o 2,76 milionů na 772,53 milionů zaměstnaných. Zaměstnanost dle jednotlivých sektorů je následující: primární – 31,4 %, sekundární – 30,1 %, terciální – 38,5 % (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2014).

4.1.4 Komunistická strana Číny

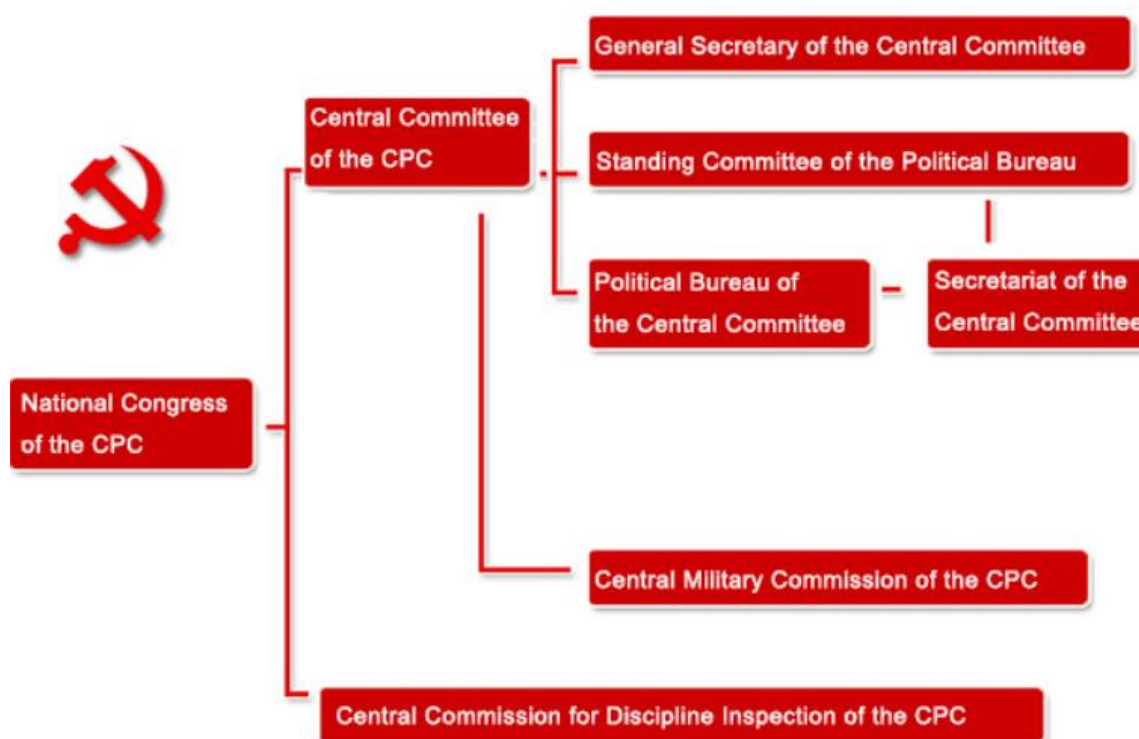
Když se řekne Čína, velkému množství lidí se jako první asociace – případně jako jedna z prvních – vybaví komunistický režim, který je v zemi u moci.

K jeho počátkům je třeba se vrátit v čase do roku 1920. Fairbank (1998:465) popisuje počátky Komunistické strany Číny, kdy profesor Li Dazhao založil na Pekingské univerzitě kroužek pro studium Marxismu. Nicméně první skutečně významnou postavou byl Mao Zedong, který se také v podstatě stal symbolem komunismu v Číně. Jeho tvář můžeme vidět na čínských bankovkách, jeho portréty visí pomalu v každé zapadlé jídelničce, stejně jako jeho sochy můžeme nalézt po celé Číně.

Z čínského pohledu se paradoxně jedná o všemi milovaného vůdce, který je obdivován doposud, avšak ze západního pojetí čínských dějin je to krutý tyran, který má na svědomí miliony životů. Jeho politika Velkého skoku, která měla pomoci ekonomicky dohnat Západ, měla na Čínu ničující dopad a miliony lidí zemřely v důsledku rozsáhlého hladomoru. Zasloužil se také o nechvalně známou kulturní revoluci, kdy likvidoval nepřátele pomocí rudých gard. Rudé gardy se sestávaly především z nezletilého studentstva. Jejich oficiálním cílem bylo vymýtit kapitalismus. Fairbank (1998:639) popisuje situaci, kdy členové Rudých gard v rámci boje proti „čtyřem starým“, a to starým myšlenkám, staré kultuře, starým zvyklostem a starým nárokům, na ulici zastavovali spoluobčany, kteří se jim zdáli zasažení tradičním vzděláním nebo cizími vlivy, a na místě nad nimi vykonali spravedlnost. Většina studentů byla ve věku od devíti do osmnácti let (Fairbank, 1998:639). Kromě toho bylo v rámci kulturní revoluce zničeno obrovské množství cenných památek, které jsou nyní navždy ztraceny.

To jsou počátky komunismu v Číně, který je u moci stále, avšak v poněkud transformované podobě. Vedle státních podniků, kde mají členové Komunistické strany Číny zajištěné zaměstnání až do konce života, ko-existuje dravý kapitalismus. Nicméně komunismus na síle neztrácí a naopak pod kontrolou současného prezidenta Xi Jinpinga zesiluje cenzura a kontrola internetu.

Podle BBC News (2016) je Komunistická strana Číny největší politickou stranou na světě. Počet jejích členů čítá kolem 73 milionů. Vstup do Komunistické strany přináší určité výhody, a to je také důvodem, proč strana dále vzkvétá a počty členů i nadále rostou. Mezi výhody patří lepší přístup k důležitým informacím, lepší školy pro děti stejně tak jako lepší kariérní příležitosti, protože pro členy Komunistické strany se otevírají větší počty pracovních míst (BBC News, 2016). To je ovšem velkou výhodou, protože v čínských pracovních i obchodních vztazích velmi záleží na osobních vztazích.

Obrázek 5 Struktura komunistické strany
 Zdroj: <http://www.chinatoday.com/org/cpc/>

Podle China.org.cn (2016) byla v červenci roku 1921 založena Komunistická strana Číny, která od svého založení až do roku 1949 vedla náročnou ozbrojenou bojovou se svými protivníky, až se jí nakonec podařilo sesadit vládu imperialismu, feudalismu a byrokratického kapitalismu. Po tomto vítězství založila Čínskou lidovou

republiku. Je založena na Marxismu-Leninismu, idejích Mao Zedonga a teoriích Deng Xiaopinga (China.org.cn, 2016).

“Komunistická strana Číny je frontovou linií pracující třídy, oddaný zástupce zájmů čínského lidu všech etnických skupin a vedoucí jádro čínských socialistických cílů“ (China.org.cn, 2016).

Takto a jinými podobnými vzletnými, avšak těžkopádnými frázemi o sobě mluví sama Komunistická strana Číny na vlastních webových stránkách a na čínských oficiálních webových stránkách.

4.1.5 Spory o území

Čína vede dlouholeté spory o území s mnoha sousedními zeměmi. Jsou jimi například území ostrovů Senkaku s Japonskem nebo spor o Spratlyovy ostrovy s Malajsií, Filipínami, Taiwanem, Vietnamem a Brunejí. Čína si totiž, podle České televize (2015), dělá nároky na skoro celé Jihočínské moře, nicméně podobné nároky si dělají i ostatní výše zmíněné státy. Čína je obviňována ze snahy ovládat důležité námořní trasy, snahy o zavedení identifikačního systému ADIZ (Air Defense Identification Zone), který by znamenal hlásit všechny přelety nad oblastí a tyto aktivity by mohly zhoršit navigaci v regionu, stejně tak jako zhoršit bezpečnostní situaci (Česká televize, 2015).

Nejnámějšími územními spory jsou však spory o Taiwan a jeho politický status. Taiwan se považuje za nezávislý a svrchovaný stát, ačkoliv dle Číny se jedná o její zámořské území, o její zámořskou provincii. Situace, která nyní panuje v souvislosti s Taiwanem, je vyústěním občanské války ve čtyřicátých letech, kdy proti sobě stály na dvou stranách Komunistická strana Číny a strana Kuomintang, která Číně dominovala v letech 1928 – 1949. Založená Sunjatsenem v roce 1911 a vedená Čankajškem, která se po své prohře stáhla na Taiwan, kde založila Čínskou republiku. Jak dále uvádí Fairbank (1998:563), bylo „osvobození“ Taiwanu Kuomintangem katastrofou. Místo, aby se s Taiwanci zacházelo jako se sobě rovnými, postoj k nim byl ve stejné rovině, jako by byli nepřátelští kolaboranti. Byl

jim zabavován majetek a ostrovní ekonomiku postupně přiváděli k úpadku. Nicméně postupem času se nenávisť k okupantům postupně vytratila, ačkoliv to trvalo dlouho, a Taiwan s podporou Západu začal vzkvétat.

Čína Taiwan doposud považuje za své zámořské území a vzájemné vztahy jsou chladné. K historickému okamžiku došlo 7. 11. 2015, kdy se spolu setkali taiwanský a čínský prezident po 66 letech a tato krátká schůzka byla prvním přímým kontaktem obou zemí na této úrovni od konce občanské války. Nicméně z iniciativy nynějšího taiwanského prezidenta Ma Yingjiu od roku 2008 započal proces sblížování po letech otevřeného nepřátelství, jak uvádí E15 (2015). Xi Jinping během setkání podle E15 (2015) řekl, že obě strany taiwanské úžiny mají schopnost i moudrost řešit své vlastní problémy. *„Žádná síla nás nemůže odtrhnout, jsme jedna rodina.“* (E15, 2015)

Dalším územím, které ve světě vzbuzuje velké vášně, je území autonomní oblasti Tibet. Ačkoliv se nejedná přímo o územní spor, protože Tibet je Čínou okupován, ustanoven autonomní oblastí a tibetská vláda je v exilu, je jistě důležité jej v této kapitole zmínit.

Informace z čínských a tibetských zdrojů se samozřejmě diametrálně odlišují.

Na internetových stránkách CRI online (2008), jedná se o českou jazykovou mutaci Čínského rozhlasu v zahraničí, kde se vyjadřuje k tématu povstání, které v Tibetu proběhlo 14. března 2008 jako protest, proti čínské okupaci. V článku zaznívají názory, že v 50. letech 20. století se Tibet nacházel ve feudální nevolnické společnosti, kdy více než 95 % nevolníků nemělo prostředky, svobodu a byli podřízeni 5 % bohaté vládnoucí vrstvy, kterou tvořili úředníci, mnichové a šlechtici.

„V roce 1951 čínská ústřední vláda a tibetská místní vláda podepsaly dohodu o mírovém osvobození Tibetu (zkráceně „Dohoda 17ti článků“). Tibet byl mírově osvobozen. Podle tibetské reálné situace tato dohoda stanovila, že tibetská místní vláda bude provádět reformy sama. Když lid volal po reformě, bylo třeba řešit otázky prostřednictvím konzultací s tibetskými vedoucími činiteli. V zájmu ochrany feudálního nevolnického systému dne 10. března 1959 dalajláma klika rozpoutala

násilnou revoltu. Po porážce povstání 14. dalajláma a část jeho stoupců uprchli do zahraničí.“ (CRI online, 2008)

Na webu tibetské exilové vlády, Central Tibetan Administration (2016), jsou informace popisující situaci z jejich pohledu podány naprosto jinak, a to tím způsobem, že v roce 1945 proběhla čínská invaze, před kterou byl Tibet suverénním a samostatným státem po dobu více než 2 000 let. Tuto svobodu Tibet invazí ztratil pod komunistickou nadvládou, která se pokoušela tibetskou kulturu oslabit různými programy, jako například během Kulturní revoluce.

Velkým problémem s tibetskou situací je nedodržování lidských práv Tibetánů. Amnesty International (2015) uvádí ve své výroční zprávě: *„K padesátému výročí ustanovení Tibetského autonomního regionu v září vydala čínská vláda dokument zavrhuující přístup střední cesty, který prosazoval Dalajláma a Dalajlámova skupina separatistických aktivistů. Při ceremonii označující toto výročí se politický vůdce Yu Zhengsheng zavázal k boji proti separatismu a naléhal na armádu, policii a soudy, aby byli připraveni k vleklému boji s „bandou 14. Dalajlámy“.*

Tibetáné jsou dále ohroženi diskriminací a omezováním jejich práv na svobodu vyznání, projevu, sdružování a poklidného shromažďování, stejně jako pokračuje zadržování aktivistů, spisovatelů a podporovatelů Tibetu.

4.1.6 Lidská práva

V posledních desetiletích se na jednu stranu Číně podařilo pozvednout z chudoby stovky milionů obyvatel, kterým se rapidně zvýšila životní úroveň, ale na druhou stranu je Čína známá a často kritizovaná pro porušování lidských práv. V poslední době se toto téma otevírá stále častěji, protože vlády mají tendenci ustupovat od kritiky v zájmu ekonomických styků s Čínou, která se stává z ekonomického i strategického hlediska významným partnerem. Kritika tak zaznívá především od neziskových organizací, které mají za cíl na tyto nespravedlnosti poukazovat, rozšířit povědomí veřejnosti a snažit se hledat cesty a doporučení k nápravě.

Problém s omezováním lidských práv v Číně se týká především náboženských a etnických skupin obyvatel, ale také novinářů či právníků poukazujících na páchané nespravedlnosti.

Jak uvádí Amnesty International (2015) ve své výroční zprávě, existuje stále mnoho problémů s dodržováním lidských práv a nejen to, situace se oproti minulosti ještě zhoršila. Častá jsou zatýkání a mučení aktivistů za lidská práva, ať už se jedná o novináře, protestující, právníky nebo zaměstnance antidiskriminačních organizací.

Dalším omezením pro čínské občany je otázka svobody projevu na internetu a novinářské praxe. Čína je známá svou cenzurou internetu a během roku 2015 ještě zpřísnila: „V lednu vláda oznámila, že internet bude v roce 2015 jejím hlavním „bojištěm“ v kampani „boje proti pornografii a protiprávním informacím“. V tom samém měsíci oznámila, že uzavřela padesát webových stránek a uživatelských účtů na WeChat – mnoho z nich se účastnilo diskuze o současných událostech, armádních záležitostech nebo protikorupční politice a 133 účtů šířilo informace, které „zkreslují dějiny Komunistické strany a národní historii.“ (Amnesty International, 2015)

Ministr vzdělání, podle Amnesty International (2015), též v lednu prohlásil, že zahraniční učebnice budou zakázány, aby se zastavilo šíření „špatných západních hodnot“ a varoval univerzity, které by mohly být infiltrovány „nepřátelskými silami“.

Dále pak uvádí, že čínští podezřelí či vězni bývají při výsleších mučeni a vystavováni krutým podmínkám.

Pokrokem letos byla, jak dále uvádí Amnesty International (2015), změna politiky jednoho dítěte a její uvolnění na povolení páru mít dvě děti. Zároveň byly podniknuty kroky k legalizaci více jak 13 milionů nedokumentovaných čínských dětí, které se narodily navzdory politice jednoho dítěte.

4.1.7 Životní prostředí

Znečištěné životní prostředí a neohleduplnost v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů je jedním z horkých témat a samozřejmě také jedním z faktorů, které potencionální návštěvníci zvažují před návštěvou Číny. Nemine týden, aby se neobjevil skandál týkající se potravin či špatné kvality pitné vody v Číně. Stejně tak panuje obecné povědomí o téměř nedýchatelném smogovém ovzduší v čínských velkoměstech, hlavně v Pekingu, který se nachází poblíž průmyslových oblastí severní Číny. Diskuze ohledně kvality ovzduší v hlavním městě Číny se vždy pravidelně rozhoří v období, kdy se konají v Pekingu různé sportovní události. Díky blízkým průmyslovým oblastem zahaluje smog Peking velice často a s různou intenzitou. Ovšem před konáním sportovních událostí je výroba regulována, takže se ovzduší na několik dní pročistí. Nicméně podle Mikoláše (2014) nijak významně nepomohly ani investované miliardy před Olympijskými hrami v roce 2008. Jedním z ukazatelů je totiž fakt, že ještě v 80. letech bylo možné vidět přímo z Pekingu hory, které jej obklopují. A to se ani před Olympijskými hrami nepodařilo.

Tato situace je natolik alarmující, že jak dále Mikoláš (2014) uvádí, lékaři a experti nepochybují o tom, že znečištěné ovzduší rapidně zvyšuje počty rakoviny a je zodpovědné za smrt množství lidí s tím, že jen v Pekingu se zvýšil počet rakovinových onemocnění mezi lety 2001 a 2010 o 56 %. Nejmladší pacientce bylo teprve osm let.

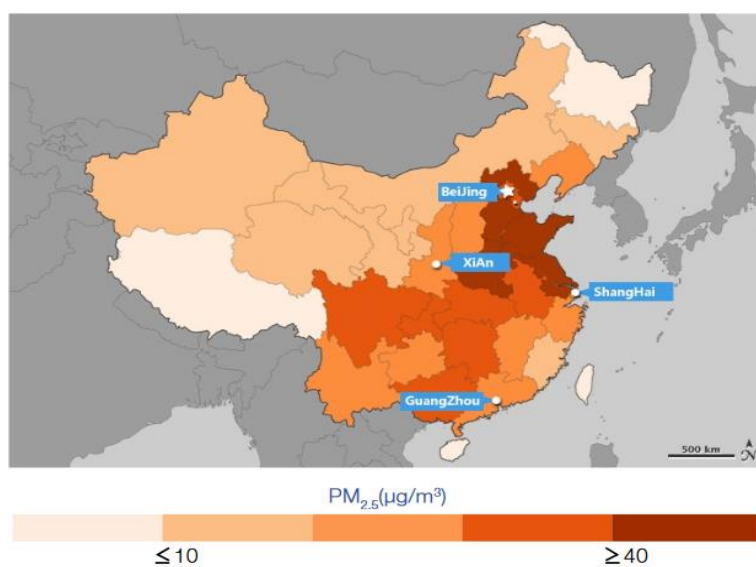
Organizace Greenpeace (2015) specifikuje znečištění vzduchu pevnými prachovými částicemi označenými jako PM_{2,5} (particulate matter). V tabulce níže jsou zaznamenány počty úmrtí vyvolaných PM_{2,5} a také ekonomické ztráty.

Tabulka 1 Ztráty na životech a ekonomické ztráty způsobené PM_{2,5}.

City	PM _{2,5} annual concentration (µg/m ³)	Number of deaths caused by PM _{2,5}	Economic loss (million USD)
Beijing	72.6	2349	296
Shanghai	47.4	2980	377
Guangzhou	42	1715	217
Xi'an	78	726	92

Zdroj: <http://www.greenpeace.org/eastasia/Global/eastasia/publications/reports/climate-energy/2012/Briefing%20Dangerous%20Breathing%20-%20Greenpeace.pdf>

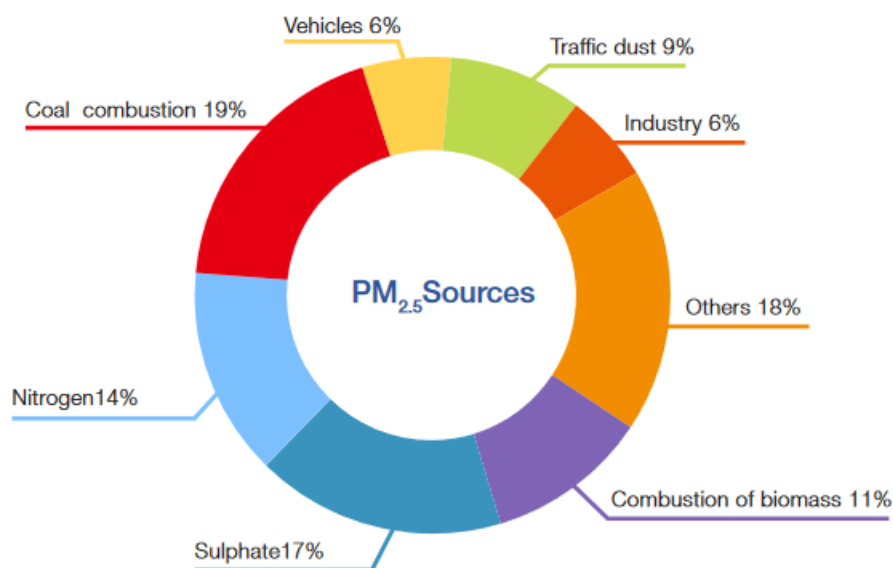
PM_{2,5} je sice malá částice – jemný prach – ale jako znečišťující faktor může zasáhnout rozsáhlá území a v porovnání s ostatními prachovými částicemi má tendenci s sebou nést větší množství toxických těžkých kovů, mikroorganismů jako jsou bakterie a viry, chemických částic a mnoho dalších pro lidský organismus a životní prostředí nepříznivých nečistot.

Obrázek 6 Koncentrace PM_{2,5} v oblastech Číny

Zdroj:

<http://www.greenpeace.org/eastasia/Global/eastasia/publications/reports/climate-energy/2012/Briefing%20Dangerous%20Breathing%20-%20Greenpeace.pdf>

Obrázek 7 Zdroje PM_{2,5}

Zdroj:

<http://www.greenpeace.org/eastasia/Global/eastasia/publications/reports/climate-energy/2012/Briefing%20Dangerous%20Breathing%20-%20Greenpeace.pdf>

Na obrázku č. 7 je možné vidět z jakých zdrojů PM_{2,5} pochází. Největšími znečišťovateli ovzduší obecně jsou sektory produkující elektrickou energii a sektor průmyslu. Hlavním důvodem je vyšší spotřeba elektrické energie, která souvisí s růstem životní úrovně obyvatel Číny. Elektrická energie se vyrábí hlavně v uhelných elektrárnách, proto by bylo do budoucna vhodné uhelné elektrárny nahradit alternativními zdroji elektrické energie, jak uvádí Greenpeace (2015).

Dalším z problémů čínského životního prostředí je stále nová a nová výstavba a developerská činnost. Tato neřízená urbanizace ohrožuje stále se menší plochu zemědělské půdy, podle Vrubelové (2015), a půda, která je vhodná k zemědělství pomalu mizí. Dále uvádí, že ačkoliv je Čína třetí největší zemí na světě, je pouze 7 % vhodná k zemědělství a většina z těchto 7 % půdy již byla v minulých dekadách znehodnocena. Ty části půdy, které jsou k obdělávání vhodné, ale leží ladem, protože venkov nemá dostatek pracovních sil k jejímu obhospodařování. Jak bylo zmíněno, stále větší množství lidí se stěhuje do měst, kde hledá lepší platové

podmínky a pohodlnější život. V důsledku toho Čína možná stojí před potravinovou krizí, kterou je třeba naléhavě řešit (Vrubelová, 2015). Zdrojů totiž ubývá a s tím, jak se zvyšuje životní úroveň obyvatel, stoupají i nároky na jídlo, a to jak na jeho množství, tak i častější konzumace jídel, která k výrobě spotřebují více zdrojů.

CRI online (2014a) uvádí, že tendence zhoršování prostředí je již pod kontrolou, protože čínská vláda si uvědomuje význam životního prostředí a již vypracovala systém kontroly:

„Při reformě státního aparátu se neustále upevňoval orgán pro ochranu životního prostředí. V r. 1988 vznikl Státní úřad pro ochranu životního prostředí, který se z původního Ministerstva pro výstavbu měst a vesnic a ochrany životního prostředí osamotnil v úřad, podřízený přímo Státní radě. V roce 1993 byl jeho šéf povýšen na náměstka ministra a v roce 1998 na ministra. Současně byl úřad přejmenován na Generální úřad státu pro ochranu životního prostředí.“

Stejně tak se podle stejného zdroje posiluje uvědomění si významu životního prostředí u občanů, kteří se snaží životní prostředí ochraňovat a podnikají kroky k jeho zachování a ulehčení od znečištění. V rámci školní docházky se výchova a ochrana prostředí stala povinnou součástí výuky (CRI online, 2014a).

5. Cestovní ruch v Číně

5.1 Historie

Jak uvádí Embassy of the People's Republic of China in Czech Republic (2004), začala se moderní turistika v Číně rozvíjet od počátku 50. let, kdy v roce 1954 vznikla Čínská kancelář po cesty do zahraničí se 14 pobočkami v Guangzhou, Pekingu a dalších městech. Opravdový rozvoj však přišel až v roce 1978, kdy se Čína začala otvírat světu. Důsledkem bylo, že v roce 1998 Čínu navštívilo 63,48 milionů turistů, což je pětinasobkem stavu při otevření se Číny.

Jak Embassy of the People's Republic of China in Czech Republic (2004) dále uvádí, zkvalitňování turistických služeb a zařízení je stále na vzestupu a odhaduje se, že v roce 2020 bude Čína nejnavštěvovanější destinací na světě. Tento nárůst je však také znát na vytíženosti některých atraktivních míst v Číně. Zatímco dříve bývala exotickou perličkou na seznamu cestovatelů, nyní je objevována zástupy turistů.

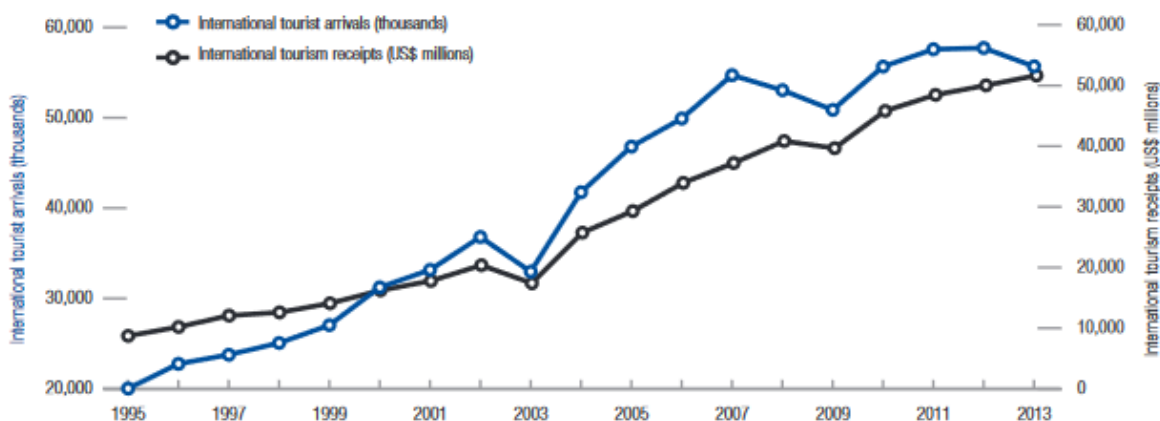
Zároveň však také díky zlepšující se ekonomické situaci v Číně a hlavně růstu životní úrovně obyvatel je Čína také důležitou zdrojovou zemí turismu, protože počty čínských turistů v zahraničí strmě stoupají a jednotlivé země začínají na čínskou klientelu cílit své kampaně, aby přilákali více čínských návštěvníků.

Čína se postupně stává více a více významnou zemí z hlediska cestovního ruchu. A to jako zdrojová země, tak i jako cílová destinace zahraničních návštěvníků. Celosvětově se nyní drží na čtvrtém místě z hlediska top destinací.

5.2 Statistické údaje

V roce 2014 se Čína umístila na čtvrté pozici z hlediska oblíbenosti a počtu příjezdů. Před ní se umístila na prvním místě Francie, USA a na třetím místě Španělsko. Rozdíl mezi počtem návštěvníků Francie a Číny je 27,9 milionů návštěvníků jak uvádí UNWTO (2016). I přes poměrně velký rozdíl mezi prvním a čtvrtým místem se předpokládá, že potenciál růstu oblíbenosti je u Číny velký a její návštěvnost bude růst i nadále.

Evolution of the T&T Industry Over Time

Graf 1 Vývoj cestovního ruchu v Číně

Zdroj:

http://www3.weforum.org/docs/TT15/WEF_Global_Travel&Tourism_Report_2015.pdf

Travel China Guide (2016) popisuje vývoj cestovního ruchu v roce 2015 ve statistikách. Čínu navštívilo 133,8204 milionu zahraničních návštěvníků včetně občanů Hong Kongu, Taiwanu a Macaa, avšak přes noc z nich zůstala méně než polovina, konkrétně 56,8857 milionů. Celkově počet zahraničních návštěvníků klesl o 1,4 %.

Tabulka 2 Statistika příjezdů 2015.

🔗 **Statistics of Overseas Tourist Arrivals in 2015:**

	Number of Tourist Arrivals (Unit in 1,000,000 persons)	Growth over the same period of 2014(%)
Total Tourist Arrivals	133.8204	4.1
Foreign Tourists	25.9854	-1.4
From Hong Kong	79.4481	4.4
From Macau	22.8882	10.9
From Taiwan	5.4986	2.5

Total Overnight Tourist Arrivals	56.8857	2.3
Foreign Tourists	20.2858	-2.5
From Hong Kong	27.0899	4.7
From Macau	4.6660	10.9
From Taiwan	4.8441	2.5

Zdroj: <https://www.travelchinaguide.com/tourism/2015statistics/inbound.htm>

Jak dále Tourist China Guide (2016) uvádí, nejvyšší je počet asijských návštěvníků. Jejich podíl byl 63,96 % - 16,6200 milionů – velká část z nich pochází z Jižní Koreje. Tento vztah s Jižní Koreou platí i obráceně, protože jsou pro sebe vzájemně nejdůležitějšími zdrojovými zeměmi z hlediska cestovního ruchu.

Druhou největší skupinou, podle Tourist China Guide (2016), byla Evropa s podílem 18,82 %, za ní následovala Amerika (11,99 %), Austrálie a Oceánie s podílem 2,99 % a konečně poslední s nejnižším podílem 2,23 % je Afrika.

Tabulka 3 Top 17 zdrojových zemí

Top 17 tourism source countries

Order	Country	Number of Tourist Arrivals (Unit in 10,000 persons)	Growth over the same period of 2014(%)
1	South Korea	444.44	6.3
2	Japan	249.77	-8.1
3	Vietnam	216.08	26.4
4	United States	208.58	-0.4
5	Russia	158.23	-22.7
6	Malaysia	107.55	-4.8
7	Mongolia	101.41	-6.3
8	Philippines	100.40	3.7
9	Singapore	90.53	-6.8
10	India	73.05	2.9
11	Canada	67.98	1.9
12	Thailand	64.15	4.6
13	Australia	63.73	-5.2
14	Germany	62.34	-5.9
15	United Kingdom	57.96	-4.1
16	Indonesia	54.48	-3.9
17	France	48.69	-5.8

Zdroj: <https://www.travelchinaguide.com/tourism/2015statistics/inbound.htm>

Čína má také výborné postavení z hlediska počtu památek UNESCO, kde se nachází hned za Itálií na druhém místě s celkovým počtem 48 míst zapsaných v seznamu UNESCO.

5.3 Administrativní stránka cest do Číny

Jsou však některé skutečnosti, které jsou v souvislosti s cestami do Číny vnímány negativně. Jednou z nich je vízová povinnost, kterou má Čína poměrně přísnou a není výjimečné, že jsou zamítnuty žádosti o turistické vízum bez zjevného důvodu. Navíc například pro Českou republiku platí, že individuální cestovatelé musí spolu s žádostí o vízum doložit i doklad o rezervované nebo koupené letence a to samé platí o ubytování na celou dobu pobytu. Příkladá se též harmonogram celé cesty.

V poslední době však přišlo alespoň jedno zjednodušení, které se týká i českých občanů, a tím jsou 72-hodinová tranzitní víza. Ta může získat kdokoli, kdo má v čínských městech jako Peking, Shanghai, Guangzhou a dalších navazující letecký spoj. Musí se však jednat o let ze třetích zemí s tranzitem v Číně. Povolení ve formě razítka povolující 72-hodinový pobyt je možné získat přímo na letišti. Opravňuje pouze k pobytu v daném městě.

Dalším neoblíbeným rysem je také zákaz pohybu zahraničních turistů v určitých čínských územích. Nejvíce vášně vzbuzuje samozřejmě Tibet, kam musí potencionální návštěvník získat povolení, ke kterému je možné se dostat v podstatě jen při koupi výletu či zájezdu přes cestovní kancelář. Individuální cestování po Tibetu není povolené a místní autority jsou povinny cestující bez platného povolení zadržet.

China National Tourism Administration je agentura, která je ve vedoucí pozici, co se týče cestovního ruchu v zemi. Mezi její úkoly patří plánování rozvoje cestovního ruchu, stejně jako vývoj pravidel, programů a standardů, které jsou s tímto odvětvím spojeny (China National Tourism Administration, 2010). Jak je dále uvedeno, organizuje i plánování, výzkumy a ochranu zdrojů cestovního ruchu v zemi, stejně tak, jako se snaží normalizovat trh a zajistit kvalitu cestování po Číně tak, aby vyšla vstříc všem subjektům cestovního ruchu. Kromě toho také propaguje mezinárodní spolupráci v cestovním ruchu a sleduje vývoj jak výjezdového, tak i příjezdového turismu. Její oblastí zájmu jsou také školení a vzdělávání pracovníků cestovního ruchu, stejně jako vypracování systému hodnocení. (China National Tourism Administration, 2010)

5.4 Rozdíly mezi návštěvníky

Čína je obrovská země, která je velmi rozmanitá a má návštěvníkům co nabídnout. V obrovském rozsahu různých atraktivit může nabídnout to pravé téměř každému cestovateli, a to od milovníků luxusu a pohodlných dovolených po světaznalé

dobrodruhy. Každý návštěvník ze západních zemí – především ze Severní Ameriky a Evropy – se musí připravit na to, že až vystoupí z letadla, objeví se v naprosto jiném světě, kde vládou naprosto jiné zákonitosti, zvyky a vše je velmi odlišné od toho, na co je zvyklý z domova.

V porovnání se západním světem je Čína exotická – ačkoliv toto platí i naopak – velmi živá, na ulicích a vlastně všude se mísí různé vůně, pachy, lidé se hrnou všemi směry, hlasitě mluví, pokřikují na sebe a do toho všude blikají neony a pouliční prodavači se nebojí cizince za ruku dovést ke svému stánku. Do toho je bílý cizinec všude, kde se objeví – s výjimkou snad Pekingu, Shanghaie a Guangzhou – stejnou atrakcí pro své okolí jako je tomu naopak. Číňané se snaží procvičovat angličtinu a není výjimkou několikrát denně dostat žádost o společnou fotografii.

Díky velké kulturní odlišnosti je možné definovat i specifika spojená s odlišným pojetím cestovního ruchu a turistických preferencí mezi západními a čínskými návštěvníky.

Vzhledem k tomu, že Číňané samotní jsou vášniví cestovatelé po své vlastní velké zemi, je tomu mnoho míst také přizpůsobeno. Protože pokud odkloníme pozornost od hlavních turistických atrakcí jako je Velká čínská zeď, Terakotová armáda a podobně, je tu velká možnost, že ačkoliv se jedná o významné místo, bude západní cestovatel na místě buď jediný, nebo jen jeden z mála ne-čínských návštěvníků.

Z toho důvodu se také turismus v Číně hodně zaměřuje na čínské zákazníky a účastníky cestovního ruchu a z toho vyplývají specifika místního cestovního ruchu.

Tourism-review.com (2014) uvádí několik hlavních rozdílů, které jsou mezi těmito dvěma skupinami návštěvníků. Rozdíly se vyskytují především v těchto oblastech, jak popisuje Tourism-review.com (2014) několik kategorií rozdílů:

- Cestovat sám nebo ve skupině?
Jeden z největších rozdílů. Čínští turisté se totiž cítí dobře, když jsou obklopeni skupinou, případně jakýmkoli dalšími spolucestovateli, se kterými mohou vše hned sdílet, naproti tomu západní turisté preferují cestování spíše samotní nebo v doprovodu pouze několika bližších osob a zážitky sdílejí až po svém návratu

- **Motivace**
Západní cestovatelé mají tendenci brát dovolenou jako odměnu, kterou si zaslouží po těžké práci a přemíře stresu, zatímco jejich čínští protějšci cestují většinou čistě z radosti z cestování samotného. Zde je vidět paralela s první otázkou – čínští cestovatelé radost z cestování rádi sdílejí a západní cestovatelé si rádi sami odpočinou, případně v doprovodu blízkých osob.
- **Přípravy**
Čínští cestovatelé tolik neplánují, na rozdíl od jejich západních protějšků.
- **Typ cesty a kulturních zážitků**
Číňané na rozdíl od západních návštěvníků preferují výlety a balíčky cestovních kanceláří, aby poznali různé oblasti kultury a života v zemi, zatímco západní cestovatelé si užívají cestování s vlastním plánem.
- **Nákupy a útrata**
Západní návštěvníci spíše kupují levné suvenýry připomínající navštívenou zemi, zatímco Číňané preferují drahé položky jako kabelky a boty od známých návrhářů.

Jak je již výše zmíněno, rozdíl mezi návštěvníky ze Západu a Číny je, že právě při cestování Číňané obvykle věnují více času nákupům jako takovým. Proto je často u každé památky velká spousta obchodů a stánků. Číňané také hodně nakupují lokální výrobky či místní speciality. Výlet koupený přes čínskou cestovní kancelář může být pro západního zákazníka nepříjemným zklamáním – poté, co skupina v čele s průvodcem v rychlosti proběhne několik památek, věnuje více času místní nákupní uličce, případně místní továrniče.

5.5 Udržitelný cestovní ruch v Číně

Význam udržitelného cestovního ruchu si Čína již zcela uvědomuje a postupem let se snaží cestovní ruch sladit s dlouhodobou udržitelností, protože si sama uvědomuje, že se jedná o záležitost mimořádného významu.

Důležitá je organizace MCSTO, jejímž úkolem je zvyšovat povědomí o udržitelném cestovním ruchu a zároveň vede 8 monitorovacích center na čínském území. Jedná se o projekt, který byl spuštěn UNWTO, která udržitelný cestovní ruch propaguje již od časných devadesátých let (MCSTO, 2015). Dále uvádí, že tato monitorovací centra jsou součástí projektu Global Observatory of Sustainable Tourism (GOST), které mají být klíčovým nástrojem k formulaci a realizaci pravidel, strategií, plánů a procesů v oblasti udržitelného cestovního ruchu.

China Observatories

Obrázek 8 Monitorovací stanice

Zdroj: <http://www.mcsto.org/english/index.asp?index.html>

První z těchto monitorovacích zařízení bylo založeno v jižní Číně v oblasti Guilin, konkrétně Yangshuo, v roce 2006 a poté následovaly další destinace – Huangshan, Xishuanbanna, Zhangjiajie, Kanas, Chengdu, Henan a Changshu.

Jak zmiňuje ESTC (2013) China National Tourism Administration a UNWTO upevňují spolupráci, aby se obě organizace dále podílely na rozvoji čínského turismu. Čína se nyní více zaměřuje na kvalitu a udržitelnost, v posledních letech totiž vzrostly počty návštěvníků Číny a budoucností je snaha o diverzifikaci produktů, které cestovní ruch nabízí, stejně jako ochrana přírody. Jak dále ESTC (2013) uvádí, UNWTO nabídlo v této záležitosti Číně pomocnou ruku.

Wang a Liao (2011) uvádí základní oblasti, které musí být upraveny z hlediska udržitelného cestovního ruchu, a to jsou ochrana a autenticita, turisté musí rozumět kulturním hodnotám skrze interpretaci, rozvinutí obchodu, propagace destinace a kvalita veřejného života. Wang a Liao (2011) provedli výzkum týkající dvaceti osmi míst s vysokou hodnotou kulturního dědictví. Jejich výzkum ukázal, že v několika případech jsou nedostatky v prezentaci z hlediska internetových stránek, kde nejsou dostatečné informace, případně chybí úplně. Rezervy jsou i ve vztahu ke vzdělávání návštěvníků, kde by měly být zavedeny nové a interaktivní způsoby předání hodnotných informací. Ve většině míst byly obchodní aktivity uspokojivé, protože turisté nemají problém najít vhodná stravovací a ubytovací zařízení, nicméně tato oblast by měla být i do budoucna adekvátně rozvíjena a kontrolována. Co se týče vztahu místní komunity k návštěvníkům, Wang a Liao (2011) tvrdí, že tato oblast by měla být oblastí zájmu i do budoucna, vzhledem k tomu, že podpora turismu místní komunitou je jeden ze základů týkající se udržitelnosti místní kultury.

China like never before (2014) zdůrazňuje význam turismu, který zlepšuje životy místních lidí v zemědělských oblastech Číny. Příjmy z turismu zvyšují jejich životní úroveň. Další oblastí je uchování místního života a kultury, protože příjmy z turismu pomáhají proti urbanizaci a kromě toho je také turismus jeden z hnacích motorů pro omezení znečišťování jak krajiny, tak i ovzduší. To, podle China like never before (2014), významně zkvalitňuje jak život místních obyvatel, tak i kvalitu zážitků turistů. Proto také Čína investuje velké částky do rozvoje turismu,

který je jedním z kroků čínské ekonomiky směrem ke zdravější a udržitelné budoucnosti.

5.6 Domácí cestovní ruch

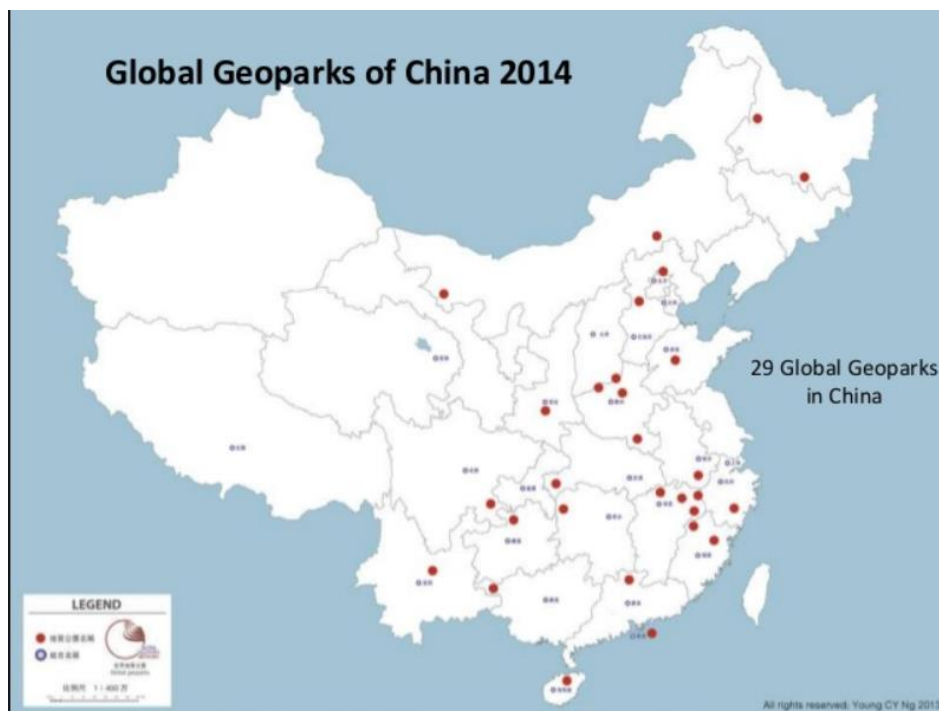
Co se týče domácího cestovního ruchu, CRI online (2015a) uvádí, že od roku 1984 se domácí cestovní ruch zvětšil více než sedmnásobně. Tento vývoj znamená, že cestování již poskytuje platformu pro rozvoj dalších sfér a odvětví. Toto vysoké číslo čínských návštěvníků je znát na téměř každém turisticky atraktivním místě, protože právě jich jsou všude téměř davy.

To, a také odlišné pohledy na cestovní ruch z hlediska čínských a zahraničních návštěvníků, vedlo k zavedení nového a vůbec prvního zákona o cestovním ruchu, který se nese v duchu udržitelnosti cestovního ruchu. Jak uvádí TTG (2013), Čína se snaží o regulaci domácího cestovního ruchu, který například omezuje činnost místních cestovních kanceláří, které sice nabízejí zájezdy a výlety za velmi nízké ceny, ale poté se tyto cesty proměňují v povinné nákupy, ze kterých mají provize. Záměrem tohoto zákona je i snaha o vymýcení těchto nekalých praktik a dalších turistických pastí.

5.7 Geoparky

Jedním z produktů udržitelného cestovního ruchu jsou geoparky. Jedná se o turisticky přitažlivá místa, která mají potenciál pro další turistický rozvoj v oblasti geoturismu s kulturními a přírodními úkazy. Tato místa jsou spojena s občansky zodpovědnou společností. Příkladem mohou být například skalní města, krasová území, archeologická naleziště, vulkanické a termální jevy, staré doly, lomy, kaňony řek (Ministerstvo životního prostředí České republiky, 2011).

Podle Zelenky (2013:35) se myšlenka geoparků rychle šířila po celém světě a v Pekingu byla podepsána Charta globálních geoparků již v roce 2004. Momentálně je po celém světě 120 geoparků a nejvíce je jich možné nalézt právě v Číně podle Global Geopark Network (2016).

Obrázek 9 Čínské geoparky

Zdroj: <http://www.slideshare.net/leisuresolutions/promoting-australia-china-relationship-through-geoparks>

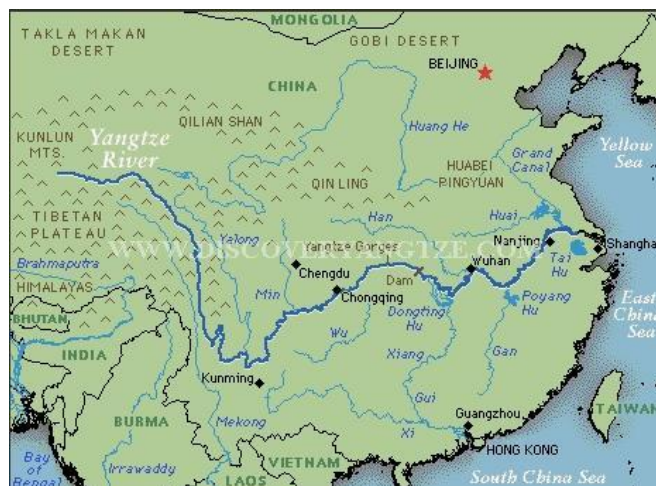
Počet čínských geoparků byl 29 v roce 2014, geoparků určených na úrovni UNESCO potom 20. Na oficiálních stránkách Asia Pacific Geoparks Network (2016) jich je v současné době 26. Jejich počty z hlediska severní a jižní Číny jsou víceméně vyrovnané, v autonomních oblastech (Xinjiang, Tibet, Vnitřní Mongolsko) jsou geoparky pouze dva, a to ve Vnitřním Mongolsku.

6. Komparace jednotlivých oblastí Číny

6.1 Rozdělení Číny a význam řeky Yangze

Klasicky se říká, že čínský sever a jih jsou odděleny řekou Yangze, Dlouhou řekou. Je to v podstatě přírodní hranice oddělující jižní Čínu od té severní. Řeka Yangze je obecně světově velmi významnou řekou, a to jak z hlediska historického a kulturního, tak i z hlediska geografického. Je považována za tu nejdůležitější řeku Číny. Jak uvádí Zhao (1994:110-111), její povodí zabírá zhruba jednu pětinu celkové rozlohy Číny, celou čtvrtinu půdy vhodné k obdělávání a žije zde třetina obyvatel Číny. Jedná se o nejvíce rozvinutou část celé země s tím, že jejím centrem je Shanghai. Klasické geografické údaje týkající se řeky jsou také působivé – její délka je 6 300 kilometrů a má více než 3 600 přítoků. Je také hlavní tepnou čínské lodní dopravy.

Podél jejího toku je možné nalézt velké množství památek a historicky významných míst, protože se jedná o místo, kde se zrodila čínská civilizace.

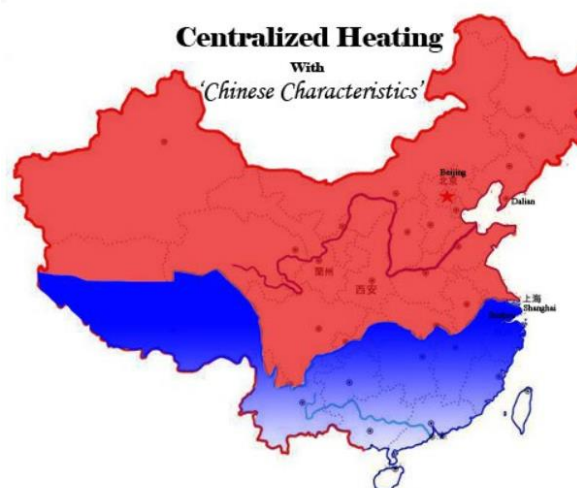

Obrázek 10 Řeka Yangze

Zdroj:

<http://www.discoveryangtze.com/Yangtzediscovery/photo/mapyangtze.jpg>

S řekou Yangze se pojí jeden vysoce zajímavý fakt a to, že se také jedná o dělicí čáru s tím, že na sever od řeky Yangze se během zimy používá topení a na jihu již ne. Během chladných zimních měsíců je tedy jediným dělítkem to, na které straně řeky leží obydlí, a podle toho se odvíjí, zda-li jeho obyvatelé budou v teple nebo ne. Takto může jen několik málo metrů výrazně ovlivnit jak pohodlí, tak i život jedince.

The rough divide of those with centralized heating and those without.

Obrázek 11 Mapa centrálního topení v Číně

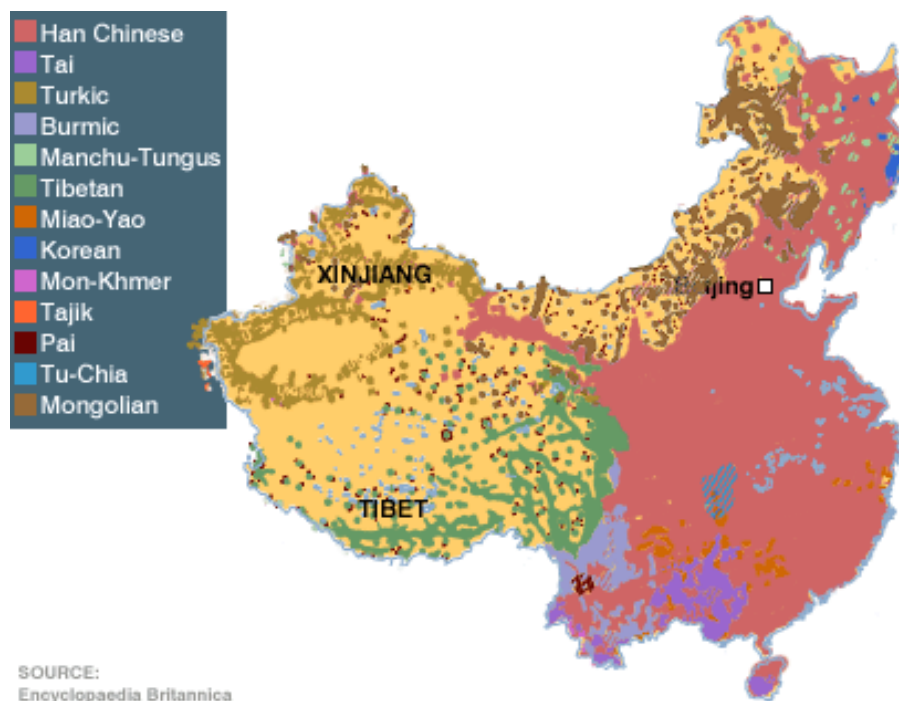
Zdroj: <http://www.ryan-mclaughlin.com/farrago/the-great-china-divide-no-heat-for-you/#>

Fairbank (1998:17) říká o severní Číně, že na první pohled může připomínat středozápad Spojených států, jen podstatně hustěji osídlená. Jedná se především o zemědělské usedlosti a zelené plochy polí a políček, kde se pěstuje proso a pšenice. Oblast suché Severočínské roviny sahá od Pekingu až na jih a je považována za kolébkku čínské civilizace, jak již bylo zmíněno výše, protože se jedná o hlavní centrum, kde dosáhla velkého rozkvětu.

Jižní Čína se také velice liší. Jedná se o úplně jiný krajinný ráz. Převažují rýžová políčka, která jsou velkou část roku naplněna vodou, či z nich právě vyrůstají zářivě zelené rýžové výhonky. Krajina je spíše kopcovitá a na těchto kopečcích jsou terasovitá políčka.

Další důležitou oblastí je oblast Vnitřní Asie, jak je nazývána Fairbankem (1998:43). Jedná se o historické označení na původně nečínské oblasti. Nyní jsou jimi oblasti Xinjiangu, Tibetu, Qinghai a Vnitřního Mongolska. V těchto oblastech žije majorita občanů, kteří nejsou hanské národnosti. Jedná se o kočovné kultury, které obývají oblasti mnohem větší než oblasti obývané více než miliardou Číňanů národnosti Han, jak píše Fairbank (1998:43), a pokračuje, že je jich však co do počtu mnohem méně – ve stepích je roztroušeno jen několik milionů Mongolů a podobné, i když přeci jen trochu vyšší, počty Tibetánů. Tyto oblasti jsou charakteristické různorodou krajinou skládající se především z vysokých pohoří, nehostinných pouští a rozlehlých stepí.

Kultura v těchto oblastech je diametrálně odlišná od té čínské, stejně tak jazyk a náboženství. Místní obyvatelé se původně věnovali chovu dobytka a pastevectví, na rozdíl od usedlé zemědělské kultury v samotné Číně. Nyní mají tato území status autonomních oblastí, ale čínská vláda se i do těchto oblastí snaží přesídlovat obyvatele s národností Han.

Obrázek 12 Národnosti Číny na mapě

Zdroj:https://www.vdare.com/wp-content/uploads/2015/01/3_3_4161.gif

6.2 Severní Čína

Podle Charváta (2011:189) má severní Čína přímořské podnebí, a to speciálně oblasti sousedící se Žlutým mořem. Vyznačuje se mírnými zimami, teplými léty a častými srážkami. Dále uvádí, že rozdíl je i mezi západní částí severní Číny, kde je podnebí vnitrozemské se studenými zimami a parnými léty.

6.2.1 Místní atraktivity

Velká Čínská zeď

Nejznámějším symbolem Číny je bezesporu Velká čínská zeď, která je zařazena mezi novodobé divy světa.

Je dlouhá zhruba 6 300 km, začíná v Jiayuguan v provincii Gansu, táhne se přes 11 provincií a končí až na mořském pobřeží.

Hradba byla vysoká zhruba 7 až 9 metrů, u základů téměř stejně tlustá jako byla vysoká a postupně se její šířka zužovala na zhruba 4,9 metrů. Na vnitřní straně byla asi 1 m vysoká zábrana proti pádu dolů a na vnější straně cimbuří až 1,8 vysoké.

Jak uvádí Velká čínská zeď (2010a), po celé délce zdi bylo vybudováno přes 25 000 strážných věží, které jsou od sebe vzdálené zhruba každých 90 až 180 metrů. Je více než pravděpodobné, že nejprve stály tyto strážní věže, které byly postupně propojovány zdí a zároveň se dle potřeby přidávaly i věže nové.

Traduje se, že počátky Velké čínské zdi se datují do dynastie Qin (221 – 206 př. n. l.). Aby bylo možné takto rozsáhlou zeď postavit, musely se na práci podílet miliony dělníků, kteří byli k práci donuceni a ve většině případů se již nikdy nevrátili domů. Podle legend jsou ve zdi zastavěny jejich kosti, jako by Velká čínská zeď byla hrobkou, v níž spočívají statisíce nešťastníků, kteří ji stvořili.

Tyto pracovní síly se podle historických pramenů skládaly ze tří skupin. Jednalo se o vojáky, běžné obyvatelstvo a trestance. Právě vojáci byli hlavní skupinou z těchto tří. Aby vojáci měli chuť pracovat a měli pocit, že žijí i pro něco jiného než stavbu zdi, zařídil jim císařský dvůr sňatky se ženami, které byly odsouzeny k nekonečnému čekání na své manžely (Velká čínská zeď, 2010a).

Ačkoli si většina lidí myslí, že byla aktivně a účinně využívána při obraně země, nebylo tomu tak. Jednalo se spíše o názornou ukázkou toho, jak se Čína cítila ohrožena okolním světem. Svoji funkci jakožto obranu, dá se říci, nikdy neplnila (Fairbank, 2010:94).

Podle Turnbulla (2008:58) se první informace o existenci této zdi do Evropy dostaly poměrně brzy, nicméně se zároveň předpokládalo, že vystavěna byla také Evropany. Podle těchto prvních zvěstí, které na Západ dostaly skrze cestovatele, ji pravděpodobně nechal postavit Alexandr Veliký.

Poté se na dlouhá léta na Velkou čínskou zeď zapomnělo a byla ponechána svému vlastnímu osudu a chátrala. Znovuobjevena byla v podstatě pro potřeby turistického průmyslu. Bylo zrekonstruováno několik úseků, které jsou přístupné turistům. Nejznámější úsek je Badaling, kde člověk narazí na velké množství turistů a organizovaných skupin. Další zrekonstruované úseky, které je možné navštívit, jsou třeba Mutianyu, Juyongguan nebo Simatai.

Hlavním nepřítelem pro životnost zdi jsou samotné klimatické podmínky. Deště, vítr, sluneční svit i střídání ročních období ji pomalu kousek po kousku rozkládají. Kromě toho také obyvatelé Číny běžně zeď rozebírají na kámen, cihly i na hlínu pro vlastní potřeby (Velká čínská zeď, 2016b).

V roce 2006 Čínské státní shromáždění vyhlásilo nařízení o ochraně Velké čínské zdi, které vymezuje aktivity, které je možné provádět v její blízkosti.

Zakázané město

Zakázané město v Pekingu je největší a nejlépe dochovaný komplex císařských paláců na světě. Palácové stavby v Číně byly určeny výhradně pro císaře a jejich rodiny. Díky tomu se jedná o nejlepší a nejpůsobivější architektonická díla v Číně. Nejen, že jsou nejkvalitněji a nejnápadněji zpracované, ale byly také pohodlné, co se týče obývání.

Podle The Forbidden City (2010) jsou rozměry komplexu 960 metrů ze severu na jih a 750 metrů z východu na západ. Rozkládá se na neuvěřitelných 720 000 metrech čtverečných. Je odhadováno, že jen pro stavbu vnějších zdí, oddělující areál Zakázaného města od okolního světa, bylo využito přes 12 000 000 cihel. Říká se, že zeď je tak pevná i díky použití rýže při její stavbě, ale také vaječných bílků.

Stavby jsou obklopeny hradbami v celkové délce tří kilometrů. Vstoupit do areálu lze čtyřmi bránami – severní, jižní, východní a západní. U každé z těchto bran je

velká strážní věž, která je obklopena ještě dalšími čtyřmi věžemi v rozích. Okolo je podél hradeb vyhlouben hradní příkop (Forbidden City, 2010).

Hlavním vchodem do komplexu je severní brána, která vede z náměstí Tiananmen – Náměstí Nebeského míru.

Císař, který tento komplex obýval, byl považován za syna nebes, který jediný měl to privilegium s nebesy komunikovat. Nelze se proto divit, že symbolika Nebes je patrná v celém komplexu takřka na každém kroku. Dále není bez zajímavosti, že často používanou barvou v paláci je žlutá. Jedná se o barvu, která je symbolem vznešenosti, císaře a císařské monarchie. Císař a jeho okolí byli také jediní, kdo ji mohli používat.

Terakotová armáda

Nachází se v severozápadní provincii Shaanxi u města Xi'an a řadí se mezi významné světové památky.

Ačkoliv terakotová armáda pochází z let zhruba kolem roku 210 př. n. l., byla objevena až v roce 1974, jak uvádí China Highlights (2015), kdy rolníci z blízké vesnice Xiyang při kopání studny objevili velké množství hliněných střeptů a hlavu sochy. Pod zemí bylo ukryto více než 8000 soch válečníků, 600 soch koní a 125 vozů ze dřeva. Vystavených je však méně než 2000, jak uvádí Terakotová armáda (2014). Na první pohled se může zdát, že se jedná o jednu a tu samou postavu jen v mnoha kopiích, ale ve skutečnosti je to naopak. Každá socha je jedinečná, mají odlišné rysy tváře, výrazy i mimiku. Jsou postaveni v odlišných pózách i oblečení je rozdílné. Spolu s lidskými sochami je zde i množství koní, vozů i zbraní. V reálných velikostech, realisticky a velmi detailně zpracováno do nejmenších podrobností. V rukou měli vojáci skutečné zbraně známé precizním zpracováním.

Dosud však stále nebyli odkryti všichni vojáci. Více než dvě třetiny z nich jsou stále pod vrstvou hlíny.

Tito hlinění bojovníci byli vytvořeni jako posmrtný doprovod Prvního císaře Qin Shihuanga a objeveni byli v jeho hrobce (Terakotová armáda, 2014).

6.2.2 Udržitelný cestovní ruch severočínských oblastí

Dohled nad udržitelným cestovním ruchem je zajištěn pomocí monitorovacích stanic, které jsou v severní Číně čtyři.

První z nich je umístěna v oblasti Huangshan, nebo-li Žlutých hor, které se nacházejí ve východočínské provincii Anhui. Tato pozorovací stanice byla založena v roce 2011 jako druhá na čínském území, jak uvádí UNWTO (2015), a dohlíží na oblasti ochrany životního prostředí a ochrany kulturního dědictví.

O tři roky později byla založena pozorovací stanice v Henanu, která se nachází v oblasti dolního toku Huanghe (Žluté řeky) v oblasti kolébky čínské civilizace. V této oblasti je hojný výskyt jak přírodních, tak i kulturních památek, jak uvádí UNWTO (2015) s tím, že turismus je pro tuto oblast mimořádně významný a tvoří jeden z pilířů henanské ekonomiky. Tato monitorovací stanice je zaměřena na dohled nad socio-ekonomickými i environmentálními aspekty rozvoje turismu. Dále také na monitorování ochrany historických památek a rozvoje turismu (UNWTO, 2015).

Důležitou oblastí cestovního ruchu je v západní Číně město Chengdu, provincie Sichuan, kde je od roku 2012 také umístěna monitorovací stanice. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednu z nejnavštěvovanějších oblastí a také ekonomické centrum, UNWTO (2015) uvádí, že se přirozeně orientuje na vztah turismu a urbanizace stejně jako rekonstrukci po katastrofě obrovského rozsahu – zemětřesení v roce 2008.

Stejně jako v jižní Číně, i v severních oblastech je množství geoparků, které jsou produkty udržitelného cestovního ruchu a zaměřují se na šetrný cestovní ruch se zaměřením na geoturismus. Významné jsou především již zmíněné Žluté hory, kde je umístěna monitorovací stanice, a to proto, že se jedná o jednu z nejnavštěvovanějších oblastí přírodního charakteru v severní Číně. Kvůli tomu je tato oblast turisticky velmi vytížená a je třeba věnovat zvláštní pozornost zásadám udržitelného cestovního ruchu.

Toto také platí o lokalitě Velké čínské zdi, která je minimálně půl roku vždy přetížená, vzhledem k tomu, že sem směřují téměř všichni cestovatelé.

6.3 Jižní Čína

Jižní Čína se již na první pohled liší od krajiny na severu. Vlhký a teplý vzduch, rýžová políčka, ve kterých se zrcadlí obloha. Hlavní složkou potravy místních obyvatel je rýže, na rozdíl od severu, kde jsou to moučná jídla jako nudle a knedlíky. Jak uvádí Charvát (2011:189), jižní Čína je vlhká, subtropická se stále zelenými pralesy a pásmem monzunových deštých pralesů sahající až k Barmě. Zatímco severní Čína je známá svými kulturně historickými památkami, jižní Čína se pyšní nádhernými přírodními sceneriemi, které sem lákají zástupy turistů jak domácích, tak i zahraničních. Jižní Čína je také vyhledávanou lokalitou díky obrovské rozmanitosti národnostních menšin. Centrem je především provincie Yunnan, kde je možné navštívit různé vesnice či města jednotlivých národnostních menšin.

6.3.1 Místní atraktivity

Lijiang

Městečko Lijiang je jedním z turisticky nejvýznamnějších míst v jižní Číně. Jedná se o starobylé město, které je centrem národnosti Naxi. Ovšem o jakkoli starobylé město se jedná, jeho nynější podobu určilo zemětřesení v roce 1996, po němž muselo být celé přestavěno. Nyní jeho podobu ještě více určuje turismus, který je tu více než patrný na každém kroku. Historické centrum je zde rozsáhlé a skládá se z dřevěných domků, křivolakých uliček a vodních kanálů. Nicméně místo obytných domů slouží tyto domky jako obchody, hotely a turistické restaurace. Takřka neustávajícímu proudu turistů se lze vyhnout brzy po ránu nebo pozdě v noci.

Harper (2006) přibližuje zemětřesení, kdy škody dosáhly 500 milionů amerických dolarů. Budovy, které byly srovnány se zemí, byly především ty novější, zatímco staré stavby zemětřesení přečkaly s větší pravděpodobností. To samozřejmě neuniklo pozornosti čínské vlády a na obnovu města a zachování tradice Naxi

vyčlenila miliony yuanů. V roce 1999 i díky těmto investicím byl Lijiang zahrnut do světového dědictví UNESCO. Jak Harper (2006) dále uvádí, to kdysi tiché město, které bylo bydlištěm národnosti Naxi, je nyní plné turistů, hlučné a Číňané národnosti Han postupně, ale intenzivně vytlačují původní obyvatele a ve starobylém centru jim patří stále více restaurací a obchodů.

Hainan

Exotickou lokalitou, která je známá jako přímořské letoviště jak mezi čínskými turisty, tak i mezi těmi zahraničními, je ostrov Hainan, který je možné nalézt v jihočínském moři. Tropický ostrov je oddělen od pevniny asi dvacetikilometrovým průlivem a je nazýván „čínskou Havají“, podle serveru Hedvábná stezka (2010a). Jak dále uvádí, v roce 1988 se ostrov stal samostatnou provincií a zároveň také zvláštní ekonomickou zónou.

Hainan je největším čínským ostrovem, který je díky tomu, a také díky svým krásným plážím a moři, lokalitou číslo jedna pokud jde o koupání a užívání si lenošení na pláži. Střed ostrova je ale lesnatý a hornatý. Není příliš mnoho turistů, kteří se na Hainanu věnují jiným aktivitám než těm, které jsou spojené s mořem a pobytem na pláži. Podle Harpera (2006) příjmy z cestovního ruchu tvoří až 80 % z příjmů ostrova.

Guilin a Yangshuo

Obě tato místa se nachází v provincii Guangxi a jejich okolní krajina vypadá přesně tak, jak si všichni představují Čínu v její „nejčínštější“ podobně. Takto vypadá krásná krajina jihu, kam míří v podstatě každý návštěvník jižní Číny. Řeka Li se vine krajinou mez svěžimi, šťavnatě zelenými homolovitými kopečky a po řece se plaví vory a loďky s místními rybáři, kteří s typickými širokými rolnickými klobouky loví ryby pomocí kormoránů.

Tak takto vypadá Guilin i Yangshuo. Jen je třeba dodat, že obě místa jsou plná turistů, kteří se také přijeli podívat na ty krásné scenérie. Nutno ovšem dodat, že Yangshuo je menší a klidnější verze Guilin. Podle Harpera (2016) je lokalita také pověstná místními obyvateli, kteří se snaží s tímto kouzelným místem obchodovat až příliš. Všechny vstupy jsou nesmírně vysoké, stejně jako je drahé jídlo

v restauracích. Jedná se o důsledky příliš rychlého rozvoje turismu v oblasti a je to pravděpodobně také důvod, proč první monitorovací stanice udržitelného cestovního ruchu byla založena právě zde. Mimořádně oblíbené jsou tu plavby lodí po malebné říčce Li.

Wulingyuan

Wulingyuan se nachází v provincii Hunan a podle Harpera (2006) se jedná o první oblast svého druhu, která byla již v roce 1982 ustanovena jako přírodní rezervace a poté v roce 1990 i přidána na seznam UNESCO. Tato rezervace se skládá ze tří částí, a to Zhangjiajie, Tinzishan a Suoxiyu. V oblasti dále podle Harpera (2006) žijí tři menšinové národnosti – Tujia, Miao a Bai, které si stále zachovaly svou původní kulturu.

Oblast Wulingyuan se vyznačuje subtropickým pralesem, z něhož se k nebi tyčí vysoké a štíhlé skalnaté vrcholy, které jsou samy na vrcholcích porostlé zelení, a tu a tam vyrůstá přímo z kolmé stěny strom. Kromě toho jsou v oblasti četné vodopády a krasové jeskyně.

6.3.2 Udržitelný cestovní ruch v oblastech jižní Číny

V oblasti jižní Číny nad monitoringem udržitelného cestovního ruchu dohlížejí tři monitorovací stanice

Všechny monitorovací stanice v celé Číně jsou spravovány monitorovacím centrem, které je umístěno v Guangzhou na Sun Yat-senově Universitě.

Nejstarší stanice v celé Číně byla vybudována právě v jižní Číně, a to v její nejznámější a nejnavštěvovanější oblasti v provincii Guangxi, městě Yangshuo. Vybudována zde byla kvůli stále zvyšujícímu se turismu v této oblasti, který se rozvíjel poměrně rychlým tempem. Podle UNWTO (2015) se tato monitorovací stanice soustředí především na zapojení místní společnosti a na důsledky turismu. Dalším monitorovacím střediskem, třetím v pořadí, bylo založeno v Zhangjiajie v provincii Hunan. Podle UNWTO (2015) byl prvním národním parkem v Číně,

který během období s nejvyšší návštěvností přijal až 40 000 návštěvníků denně. A to je ohromné číslo. Zde se monitorovací středisko soustředí především na regionální rozvoj.

Zhangjiajie je také geoparkem s pískovcovými skalami, který pokrývá území o rozměru 3 600 km čtverečných. Jedná se oblast Wulingyuan.

Další monitorovací stanice v jižní Číně je v místě Xishuanbanna v provincii Yunnan, která je charakteristická atmosférou jihovýchodní Asie a deštnými pralesy. V minulosti zde díky nezodpovědnému zacházení došlo k obrovským škodám a nyní zde probíhají snahy o uchování životního prostředí v co nejlepší kvalitě. Podle UNWTO (2015) je Xishuanbanna oblast ekoturismu, která je bohatá na přírodní, kulturní i historické hodnoty. Jak dále uvádí je zde kromě Hanských Číňanů 12 dalších národností, a proto se tato monitorovací stanice, založená v roce 2015, soustředí na monitorování udržitelnosti a původnosti těchto skupin obyvatel tak, aby byl turismus užitečný pro všechny místní komunity.

V roce 2015 bylo založeno, stejně jako v Xishuanbanna, také monitorovací centrum v Changshu, které se nachází v jihovýchodní provincii Jiangsu. UNWTO (2015) uvádí, že za posledních 5 let se příjem z cestovního ruchu v oblasti zvýšil o více než 20 % a s tím souvisí i roční 10 % nárůst počtu návštěvníků. Městu se říká „Mezinárodní město zahrad“, a to je jedním z důvodů pro jeho vysokou návštěvnosti. Toto monitorovací centrum je zaměřeno na dopady rozvoje turismu v regionu, spokojenost návštěvníků a vnímání turismu místními obyvateli. Dále také spokojeností místní komunity, kvalita jejich života a ochranně přírody. (UNWTO, 2015)

V jižní Číně se angažuje Rockefeller Brothers Fund (2016) a jednou z jeho oblastí zájmu, jak uvádí, je i udržitelný rozvoj v oblastech ochrany přírody, snahy o snížení znečištění, zabránění změnám klimatu a rizika spojená se zdravím obyvatel. Tyto oblasti jsou také propojeny s udržitelným cestovním ruchem, a to v jižní Číně především, protože, jak již bylo zmíněno, turisty sem přitahuje především příroda a jedinečná krajina. Zároveň také zvýšení zapojení obyvatel a zvýšení jejich povědomí a zodpovědnost týkající se otázek ekologie.

Výše již byla zmíněna oblast Lijiangu, která je špatným příkladem toho, jak cestovní ruch může působit na místní komunitu. Původní národnost Naxi, jejíž

kultura je v celosvětovém i celočínském měřítku jedinečná a místně omezená na oblasti Lijiangu a okolí, je vytlačována podnikatelskými aktivitami hanských Číňanů a obyvatelé národnosti Naxi začínají místo opouštět. Jak uvádí Stanford Business (2014), město navštíví ročně 15 milionů turistů, kteří utratí každoročně více než 3 miliardy amerických dolarů. Vykoupeno je to však znečištěním městských kanálů a přeměnou malebného města ve čtvrt' červených luceren a místo pro konání večírků.

Na druhou stranu je ale v jižní Číně množství geoparků, které jsou produkty udržitelného cestovního ruchu.

6.4 Autonomní oblasti – Tibet, Xinjiang a Vnitřní Mongolsko

Tato kapitola se věnuje zhodnocení autonomních oblastí, tedy oblastí historicky nazývaných Vnitřní Asie. Ačkoliv si je autorka vědoma, že každá z těchto oblastí vlastní specifickou kulturu, odlišnou národnost i odlišné náboženství, přesto se je rozhodla shrnout pod jednu kapitolu.

Zde jsou již kulturní rozdíly mnohem větší než v případě oblastí jižní a severní Číny, které jsou v porovnání s kulturami autonomních oblastí Tibetu, Xinjiangu a Vnitřního Mongolska naprosto minimální.

6.4.1 Tibet

Tibet je nazýván střechem světa. Na jeho území se rozkládají nejvyšší hory světa včetně Mt. Everestu, nejvyšší hory světa vůbec. To, že je Tibet autonomní oblastí Číny, je velice kontroverzní a diskutované téma. Jak uvádí Harper (2006), hlavní část Tibetu tvoří rozlehlá náhorní plošina, která se nachází v neuvěřitelné nadmořské výšce 4 000 – 5 000 metrů nad hladinou moře. Geografickým centrem

je posvátná hora Kailás, po jejímž obvodu pramení řeky Indus, Sutlej a Brahmaputra.

Bohužel pro návštěvníky, kteří by měli zájem Tibet navštívit, tato možnost není tak jednoduchá, jak by se mohlo zdát. Cesty do Tibetu jsou omezeny na skupinové zájezdy s průvodcem, jejichž ceny jsou poměrně vysoké. Skupinu sice může tvořit i jedna osoba, ale získat individuální povolení je velice těžké až nemožné.

I přes tato omezení se najdou tací, kteří do oblasti cestují. Je tu ovšem několik problémů, které je třeba překonat. Jednak je třeba počítat s tím, že pokud takového cestovatele chytí místní bezpečnostní složky, je třeba již dopředu počítat s pokutou a opravdu nepříjemným jednáním, které zahrnuje i podrobnou kontrolou. Dalším, možná ještě nepříjemnějším, aspektem je ten, že pokud se takový cestovatel dostane do styku s místními obyvateli, vystavuje je nebezpečí, že budou perzekuováni, dozví-li se to místní bezpečnostní složky.

Potála

Jedná se o palác, který je nejznámější památkou Tibetu. Je lokalizován ve Lhase. Potála dříve stála za městem, ale nyní již i v jejím okolí stojí domy díky expazi města. Je to místo, kde sídlila tibetská vláda a Dalajlama dříve než uprchli do exilu. Zároveň se jednalo o zimní palác Dalajlamů již od 7. století. Komplex se dělí na Bílý a Červený palác, jak uvádí UNESCO (2016), ale dalšími součástmi Potály jsou ještě další dvě stavby, a to Norbulingka, nebo-li letní sídlo Dalajlamů, a konečně chrám Jokhang. Všechny tyto součásti jsou také zapsané v seznamu světového dědictví UNESCO – Potála byla zapsána v roce 1994, chrám Jokhang v roce 2000 a Norbulingka v roce 2001 (UNESCO, 2016). Kvůli vysoké návštěvnosti i přes to, že není povolen individuální turismus v této oblasti, je třeba důsledně aplikovat návštěvnický management.

6.4.2 Xinjiang

Xinjiang, nebo-li Ujgurská autonomní oblast, je také oblastí, která je nečínská. Jak říká Hedvábní stezka (2010), jedná se o velice pestrou oblast jak geograficky, tak i z hlediska národností. Ačkoliv se jedná o největší čínskou provincii, žije zde jen asi 20 milionů obyvatel, což je v porovnání s počty obyvatel v ostatních provinciích opravdu zanedbatelné číslo. Žijí zde Ujguři, Kazachové a Kyrgyzové, povětšinou jsou to muslimové. V provincii jsou oblasti, které jsou takovými nížinami, že jejich nadmořská výška je pod hladinou moře, stejně tak jako velehory. Dále podle Hedvábné stezky (2010) zde můžeme najít poušť Taklamakan s Tarimskou pánví. To je také nejrozsáhlejší geografická část Xinjiangu.

Pro Xinjiang bohužel v současné době platí stejná pravidla jako pro výše zmíněný Tibet. Jedná se o lokalitu, kam je možné se podívat za současné situace pouze se skupinou vedenou cestovní kanceláří. Jedná se pravděpodobně o reakci na vlnu násilností z roku 2013. Mezi Ujgury a Číňany také panuje napětí, stejně jako v případě Tibetu.

6.4.3 Vnitřní Mongolsko

Poslední z autonomních oblastí je Vnitřní Mongolsko. Opět je třeba zdůraznit, že tato autonomní oblast má určité shodné rysy s oběma předchozími oblastmi, a to určitou míru kontroly.

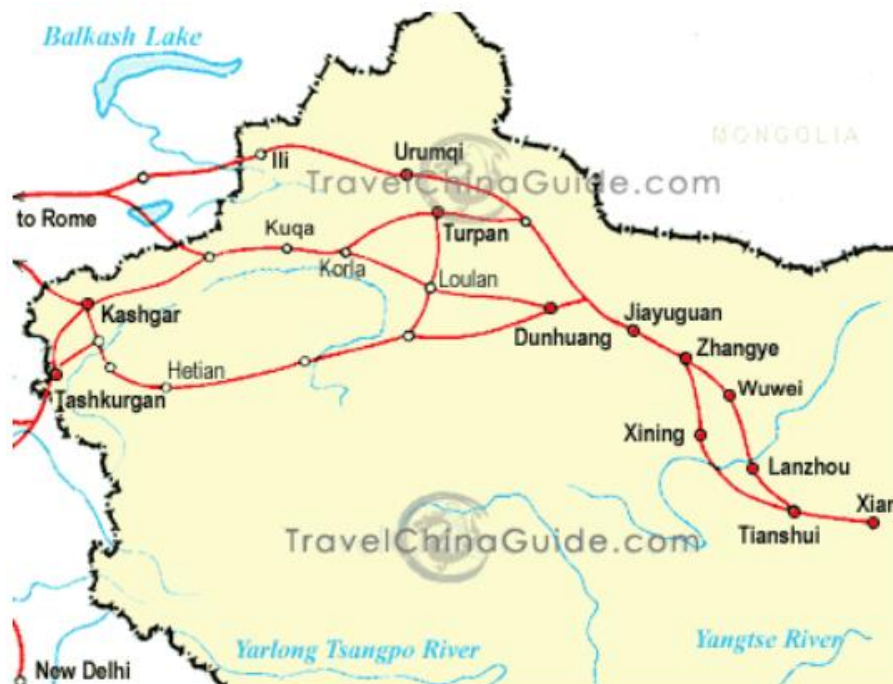
Vnitřní Mongolsko, to je především pastevecká kultura a nekonečné stepi, kromě stepí jsou také zajímavou lokalitou i pouště, nacházející se v západní části provincie. Hlavním městem je Hohhot.

6.4.4 Hedvábná stezka

Hedvábná stezka je historicky významnou obchodní stezkou, která spojovala Evropu a Asii z hlediska obchodních aktivit. Tudy vedla hlavní trasa, která přinášela výhody oběma stranám. Stezka začínala v provincii Shaanxi ve městě Xi'an, které je známé pro svou Terakotovou armádu. Dále pak směřovala provincií Gansu až do Xinjiangu jako do poslední čínské provincie

V současné době se připravuje budování ekonomického pásma a turistické trasy podél Hedvábné stezky, jak uvádí CRI online (2015b). Proto se také místní úřady snaží o zlepšení služeb turistům a plánují vyvinout zajímavé turistické produkty a trasy.

Státní turistický úřad určil rok 2015 rokem s tématem „krásné Číny a Hedvábné stezky“, jak uvádí CRI online (2015b)

Obrázek 13 Hedvábní stezka

Zdroj: <https://www.travelchinaguide.com/picture/silk-road/>

6.4.5 Udržitelný cestovní ruch v těchto oblastech

V těchto oblastech se nachází pouze jediná monitorovací stanice, a to v místě Kanas, v oblasti Xinjiangu a leží na hranicích s Kazachstánem, Ruskem a Mongolskem. Podle UNWTO (2015) byla tato stanice založena v roce 2012 a její sféra působnosti je dálkový dohled a možnost ovládnutí turismu v hraničních oblastech.

Ve Vnitřním Mongolsku se nacházejí dva geoparky, Hexigten a Alxa.

Díky jedinečným geografickým podmínkám je Hexigten geopark unikátní svou krajinou – leží totiž mezi pouštěmi a horami a kombinuje suché, polosuché a polovlhké klima. Kromě úžasné krajiny také disponuje mongolským historickým dědictvím a různorodou kulturou, podle Global Geopark Network (2016a). Dále také uvádí, že se jedná v podstatě o přírodní muzeum mongolské náhorní plošiny, kde je možné sledovat kromě různých přírodních a klimatických rozdílů, například i v okolí řeky Xilamuluni čtyři rozdílné kulturní systémy. Jsou jimi kultura Červené hory, stepní kultura bronzová, starověký Qian a kultura mongolské dynastie Yuan (Global Geopark Network, 2016a).

Dalším jedinečným geoparkem je pouštní Alxa, který se nachází na západě Vnitřního Mongolska. Je lokalizován ve čtvrté největší poušti Číny, Tengger, a v jejích oázách se nachází nespočet jezer, jak uvádí Global Geopark Network (2016b). Z toho důvodu se také jedná o turistickou destinaci s velmi dobrými podmínkami. Dalšími oblastmi jsou Ejin Gobi, kde je možné se seznámit s pouštními formacemi, jezero Juyanhai, oblast Tonghu a konečně Haisenchulu, kde jsou jedinečné větrem erodované útvary (Global Geopark Network, 2016b).

Co se týče návštěvnosti těchto oblastí, ta se každoročně zvyšuje hlavně díky domácímu turismu. Pro čínskou klientelu se jedná o zajímavé a exotické lokace a možnost setkat se s jinými kulturami v rámci své vlastní země. Horší pozici mají samozřejmě zahraniční návštěvníci z důvodu potřeby povolení ke vstupu, které je opravdu velice těžké získat, nebo nutnosti absolvovat návštěvu s cestovní kanceláří. Z toho samozřejmě sami Číňané profitují a jednoznačně z toho vyplývá,

že hlavním zdrojem příjmů z turismu jsou domácí návštěvníci, kterých přijíždí vysoké počty.

Podle China Daily (2014) cestovní ruch v oblasti Xinjiangu v porovnání s minulými lety prudce stoupá, a proto se oblast musí zaměřit na udržitelný rozvoj turismu v regionu. Lokální vláda proto propaguje sportovní turistiku, turismus zaměřený na medicínu, venkovskou turistiku a trávení volného času.

Podle Roye Graffa (2012) jsou tato místa, jako jsou Tibet či Xinjiang, velmi křehká z ekologického hlediska, ale jsou také domovem mnoha národnostních minorit s jedinečnou kulturou, která se velmi liší od majoritní hanské národnosti. Nicméně tato výjimečnost je zároveň jejich možnou budoucí zkázkou, protože to je přesně to, co domácí turisty do oblasti přitahuje, a co by mohlo potenciálně, bez zajištění dostatečné ochrany a snahy o zachování místní kultury, toto jedinečné místo zkazit.

7. Dotazníkové šetření – porovnání povědomí o oblastech Číny

Pomocí dotazníků bylo zjišťováno povědomí o Číně s důrazem na to, zda-li jsou respondenti schopni rozlišovat severní a jižní Čínu, co si o těchto oblastech myslí, a které z nich by měli zájem navštívit. Kromě toho byly do dotazníku přidány i oblasti tzv. Vnitřní Asie, což je historický termín pro oblasti Tibetu, Xinjiangu a Vnitřního Mongolska.

Toto dotazníkové šetření bylo provedeno s pomocí internetové stránky www.surveymonkey.com, kde byl vytvořen dotazník, který byl elektronicky distribuován mezi respondenty.

Šetření probíhala v měsíci dubnu 2016 a celkově se jej zúčastnilo 68 osob, které odpovídaly na otázky otevřeného i uzavřeného typu a dotazník dokončily. Otázky byly formovány konkrétně a nebyl v nich ponechán prostor pro odpovědi typu „nevím“, „je mi to jedno“ a podobné, aby respondenti byli nuceni odpovědět a zamyslet se nad svými odpověďmi. Zároveň část povinných otázek byla otevřená a vyžadovala vyjádření názoru či zkušenosti písemně, i když stačilo krátce.

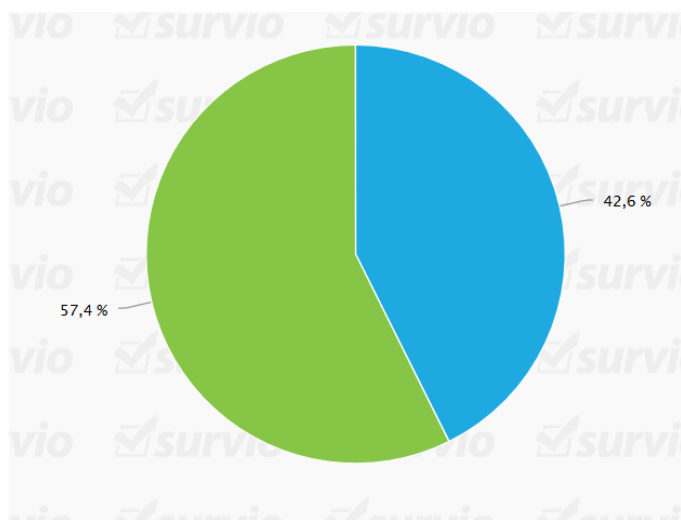
Tato strategie se ukázala být výhodnou i nevýhodnou. Na jednu stranu získané dotazníky obsahovaly podrobnější odpovědi, které více či méně přiblížili respondentův názor na daný stav věci a odpovědi, které byly k dispozici, vyjádřili respondentův názor konkrétně a přinesly cenné informace, se kterými bylo možné dále pracovat.

Negativní stránkou bylo, že více než 60 % potenciálních respondentů dotazník nedokončilo, a tudíž jejich názor není k dispozici. Nicméně v tomto případě zvítězila kvalita nad kvantitou.

První část otázek je spíše obecného charakteru, aby bylo možné zjistit, jaký typ člověka na dotazník odpovídá a jaké je vlastně složení skupiny obyvatel, která na otázky odpovídá dle svých názorů a zkušeností.

Otázka č. 1:

Pohlaví

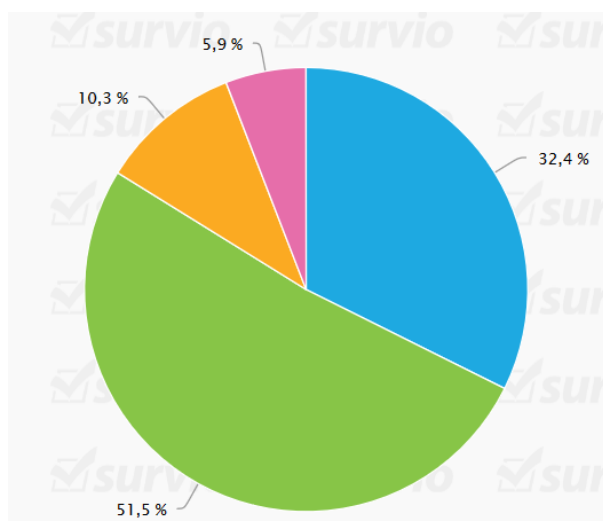

● Muž	29	42,6 %
● Žena	39	57,4 %

Graf 2 Otázka č. 1 Pohlaví

Otázka č. 2:

Věk

● 18 - 25	22	32,4 %
● 26 - 36	35	51,5 %
● 37 - 50	7	10,3 %
● 50 +	4	5,9 %

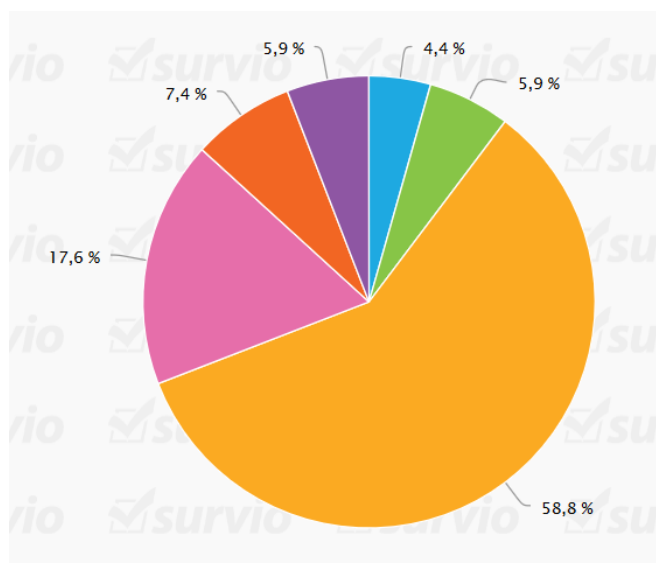
Graf 3 Otázka č. 2 Věk

Odpovědi na tyto první dvě otázky ukazují, kdo je průměrným respondentem. Pohlaví jsou v odpovědích zastoupena víceméně rovnoměrně s lehkou převahou žen, kterých odpovědělo o deset více než mužů.

Ovšem co se týče věku, zde jsou již rozdíly dramatičtější. Nadpoloviční většina respondentů je ve věku 26 až 36 – dá se říci mladí pracující. Druhou skupinou jsou pak mladí lidé ve studentském věku 18 až 25 let, kteří jsou zastoupeni zhruba třetinou respondentů. Zbylé dvě skupiny starších obyvatel jsou zastoupeny jen zhruba z 16 %. Dá se tedy říci, že tento dotazník je zaměřen spíše na názorech mladých lidí.

Otázka č. 3

Jaký typ dovolené upřednostňujete?

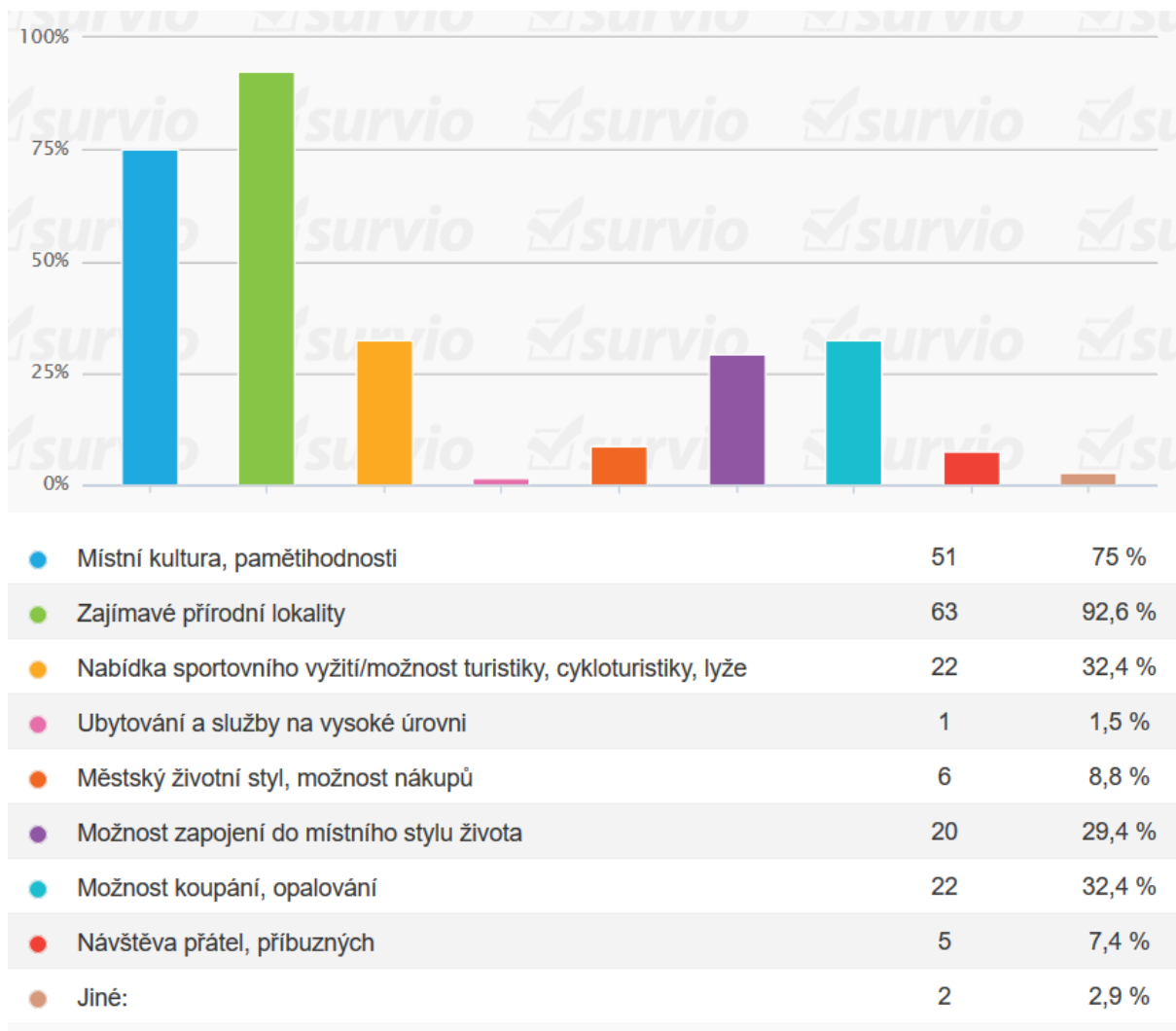

● Pobytový zájezd s CK	3	4,4 %
● Poznávací zájezd s CK	4	5,9 %
● Individuální dovolená zaměřená na pamětihodnosti/přírodní zajímavosti	40	58,8 %
● Individuální dovolená zaměřená na sportovní aktivitu (cykloturistika, horská a vysokohorská turistika)	12	17,6 %
● Individuální dovolená pobytového typu	5	7,4 %
● Jiná:	4	5,9 %

Graf 4 Otázka č. 3 Jaký typ dovolené upřednostňujete?

Otázka č. 4

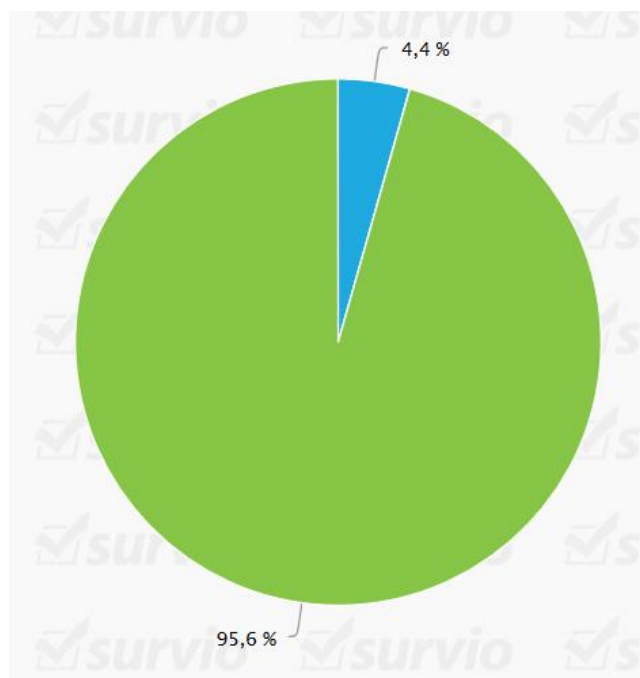
Jaké jsou Vaše oblasti zájmu, podle kterých vybíráte dovolenou? Vyberte 1 - 3 možnosti.

Graf 5 Otázka č. 4 Jaké jsou Vaše oblasti zájmu, podle kterých vybíráte dovolenou?

Otázka č. 5:

Je pro Vás jazyková bariéra nepřekonatelnou překážkou při výběru dovolené?

● Ano	3	4,4 %
● Ne	65	95,6 %

Graf 6 Otázka č. 5 Je pro Vás jazyková bariéra nepřekonatelnou překážkou při výběru dovolené?

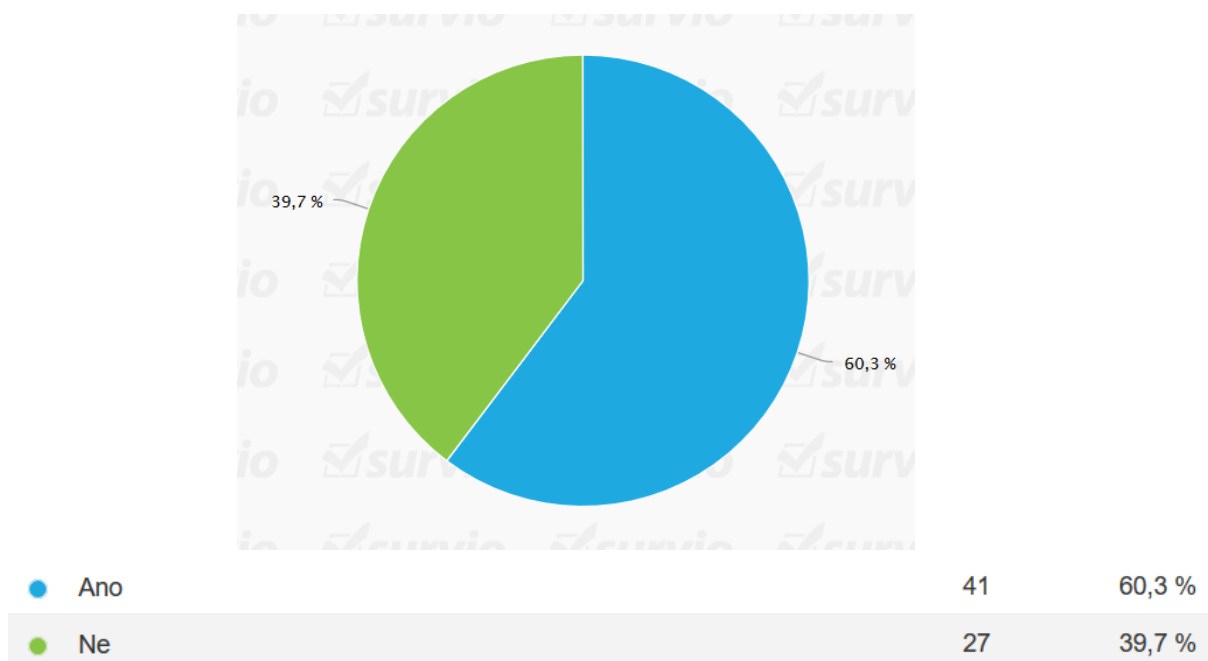
Tento blok odpovědí je zaměřen na to, aby bylo zjištěno, jaký typ cestování respondenty láká a co je jejich cílem a očekáváním. S velkou převahou zvítězila záliba v individuální dovolené zaměřené na pamětihodnosti a přírodní zajímavosti. Druhé místo už si vybralo zhruba o 40 % respondentů méně a je jím individuální dovolená zaměřená na sportovní aktivitu. Zbylé možnosti jsou již spíše okrajové, nicméně každý typ dovolené preferuje alespoň nějaké procento respondentů. Zajímavým zjištěním je, že s jedinou výjimkou, dovolené organizované cestovní kanceláří byly vybrány respondenty ve věku 18 – 25 let. Očekávaným výsledkem byly tyto odpovědi pro respondenty spíše staršího věku. Ti si s jedinou výjimkou také vybrali individuální dovolenou zaměřenou na pamětihodnosti a přírodní zajímavosti.

Co se týče dotazu na jazykovou bariéru, zařazen byl v dotazníku z toho důvodu, že Čína je zrovna příkladem destinace, kde je jazyková bariéra skutečně významná. Vzhledem ke specifickému písmu není často možné zjistit vůbec nic, protože ani slova, která mají mezinárodně podobný tvar, zde není možné zachytit či přečíst. Tato otázka byla opět jedna z těch, které mohou překvapit. Pro pouhé 3 respondenty je jazyková bariéra problémem a všichni jsou to mladí lidé ve věku 18 – 36 let.

Důležitým faktorem, který ovlivnil tento blok odpovědí je samozřejmě věkové rozložení respondentů, protože mladí lidé mají větší tendence k individualitě a plánování si vlastního času.

Otázka č. 6

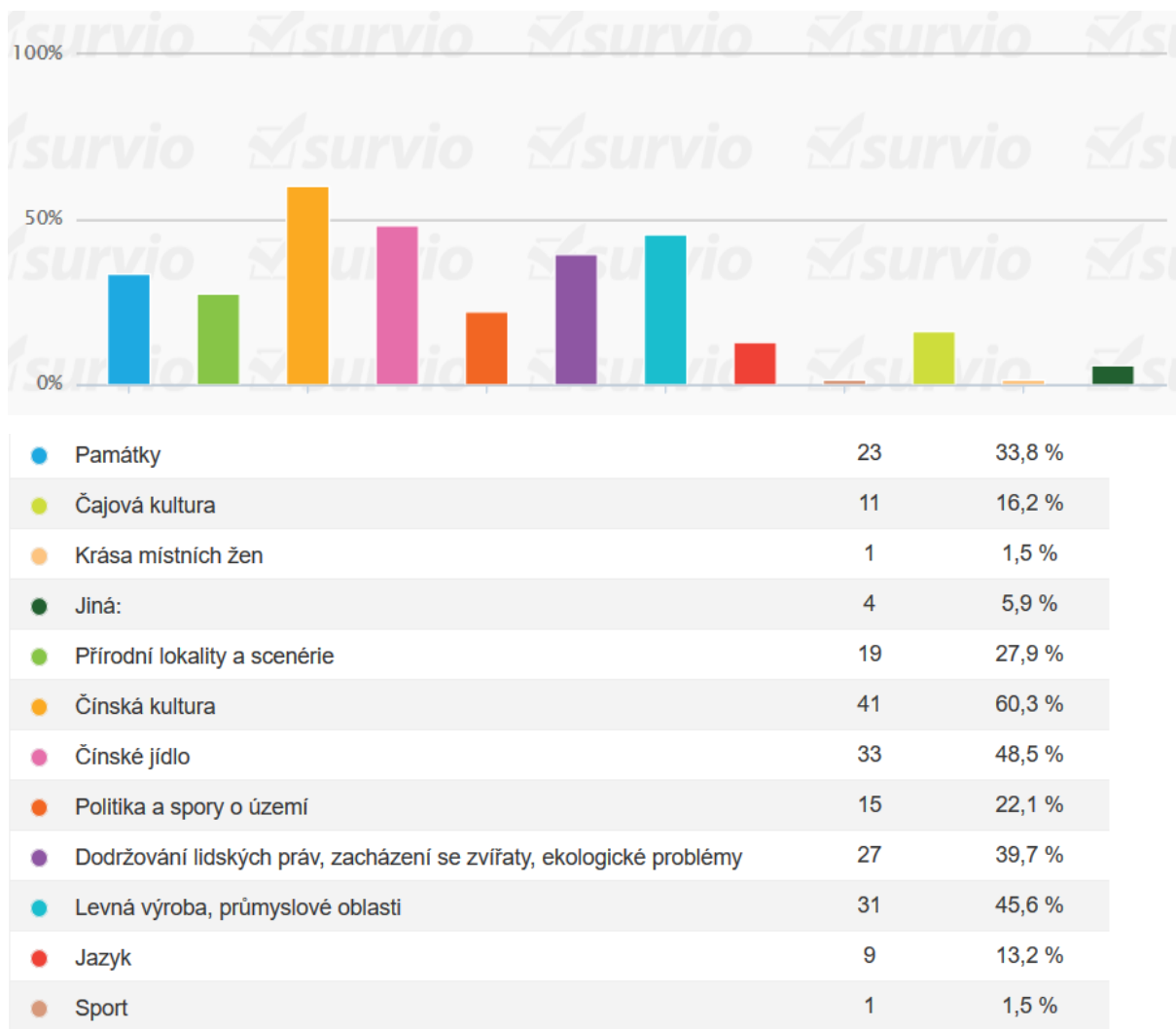
Je pro Vás Čína atraktivní destinací pro trávení dovolené?

Graf 7 Otázka č. 6 Je pro Vás Čína atraktivní destinací pro trávení dovolené?

Otázka č. 7

Jaké asociace se Vám vybaví ve spojení s Čínou? Vyberte 1 - 3 možnosti.

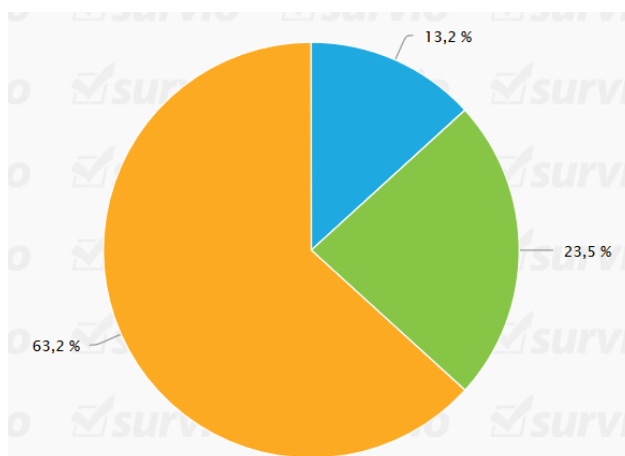
Graf 8 Otázka č. 7 Jaké asociace se Vám vybaví ve spojení s Čínou?

Tyto tři otázky jsou již zaměřeny na Čínu jako destinaci cestovního ruchu. Podle odpovědí na otázku č. 6 je Čína zajímavá pro zhruba 60 % respondentů a ve spojitosti s odpověďmi na otázku č. 7 si ji většina respondentů spojuje právě s čínskou kulturou a čínskou kuchyní. Dalšími v řadě už nejsou atributy s pozitivní konotací, ale spíše negativní – a to dodržování lidských práv, zacházení se zvířaty, ekologické problémy a levná výroba, průmyslové oblasti. Sice ne hned jako následující, ale se stále vysokým počtem hlasů se umístila i politika a spory o území. Většina respondentů, která vybrala právě tyto nelichotivé atributy, nemá o

Čínu jako destinaci zájem. Památky a přírodní lokality a scenérie se umístila zhruba uprostřed.

Otázka č 8

Která část Číny je pro Vás nejpřitažlivější?

● Severní	9	13,2 %
● Jižní	16	23,5 %
● Oblasti jako Tibet, Vnitřní Mongolsko či Xinjiang	43	63,2 %

Graf 9 Otázka č. 8 Která část Číny je pro Vás nejpřitažlivější?

Otázka č. 9

Prosím specifikujte, proč jste vybral/a tuto oblast. Čím je pro Vás zajímavá, případně zajímavější než ostatní části?

Otázka č. 10

Která místa byste chtěl/a navštívit? Proč?

Tyto tři otázky jsou zaměřeny na jednotlivé oblasti Číny a jejich popularitu u respondentů. S velkým předstihem severní i jižní Čínu předběhly autonomní oblasti jako je Tibet, Vnitřní Mongolsko a Xinjiang. Část odpovědí, které se vážou k výběru autonomních oblastí, vybrala tuto oblast z důvodu vysokohorské krajiny,

náboženství a sympatičtější kultury. Oproti tomu část odpovědí, cca 1/3, hovoří o tom, že tuto oblast vybrali proto, že je to jediná z výše zmíněných, o které alespoň něco vědí. Autorka se domnívá, že tyto odpovědi se odvíjí právě od území Tibetu – velká část lidí má Číně za zlé její okupování Tibetu, ale i proto, že jedná o jedno z medializovaných témat. Ostatní oblasti Číny nejsou v médiích tolik diskutovány, protože se nejedná o žhavou půdu, proto o nich nemají lidé takové povědomí.

Co se týče výběru jižní Číny nad tou severní, opět je zde velká část odpovědí, že se jim zdá zajímavější intuitivně a nevěděli, kterou z odpovědí vybrat. Další velká část respondentů si vybrala jižní Čínu z důvodu předchozí návštěvy severu. Kromě toho se odpovědi ohledně jižní, tak i severní Číny týkají památek a zajímavostí.

Ukázky několika odpovědí:

„Protože nemůžu vybrat všechny 3. Každá z těch částí je pro mne zajímavá, byl jsem zatím jen v severní, proto označuji jižní. Severní je plná historických měst, jižní je slavná pro zajímavé jídlo a je tam tepleji, ostatní mají svou jedinečnou kulturu.“

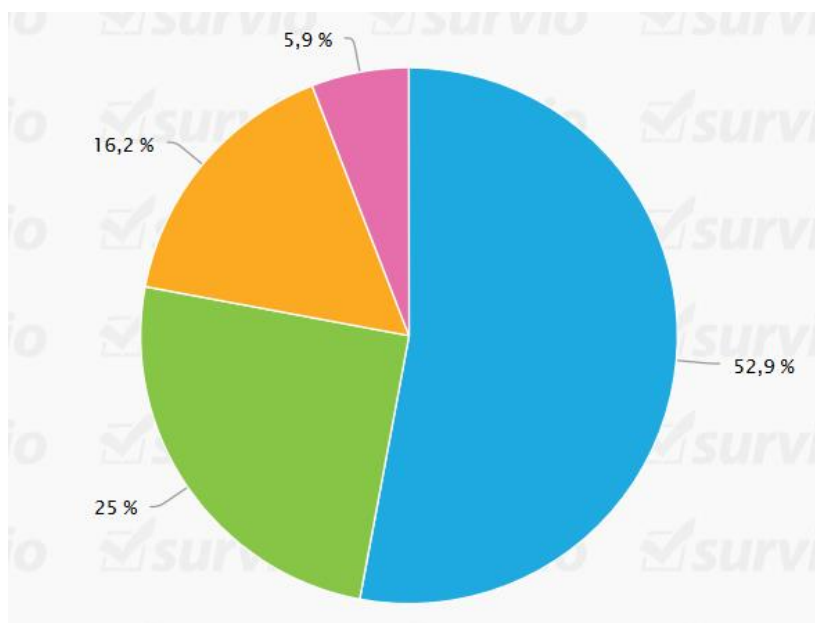
„Nevím, která oblast by mne zajímala. Nikdy jsem nezkoumala, kde co leží, a proto nevím, co a kde bych chtěla navštívit.“

„O Číně toho příliš nevím. Vybírala jsem z toho, co znám a o čem něco vím. Tedy Tibet.“

Otázka číslo 10 se již zabývá konkrétními oblastmi zájmu respondentů. Nejčastější odpovědi jsou podle očekávání Velká čínská zeď, a pak Tibet, respektive Lhasa, a také Peking. Ostatní místa se většinou již v odpovědích neopakují a jsou spíše zmíněny aspekty, jako přírodní místa nebo historická místa obecně.

Otázka č. 11

V jakém ročním období byste preferoval/a návštěvu Číny?

● Jaro	36	52,9 %
● Léto	17	25 %
● Podzim	11	16,2 %
● Zima	4	5,9 %

Graf 10 Otázka č. 11 V jakém období byste preferoval/a návštěvu Číny?

Preferovaná roční období se víceméně shodují s turistickými top termíny. Jaro je oblíbené pro příjemné teploty, kvetoucí stromy, podzim také pro příjemné teploty a barevné listí. Léto je klasickým ročním obdobím, které mají lidé spojené s dovolenými.

Otázka č. 12

Zdůvodněte vlastními slovy, proč byste chtěl/a Čínu navštívit, případně proč byste ji navštívit nechtěl/a. Odpovězte s ohledem na výše uvedené oblasti.

U této otázky se již objevují jednotlivá pro a proti při zvažování Číny jako destinace pro dovolenou. Tyto odpovědi jsou v souladu s otázkou č. 7, kde si respondenti vybírali asociace, s nimiž mají Čínu spojenou. Tedy kromě již zmíněných

pozitivních i negativních konotací se ještě často v odpovědích objevovalo, že Číňané jsou údajně nepříjemní a neochotní lidé.

Ukázky odpovědí:

„Ano - je to země neuvěřitelných kontrastů a krásné přírody, kterou si hýčkají. Ne - mám trochu problém s jejich nedodržíváním lidských práv, chování ke zvířatům (zoo bylo peklo), ekologii a také masovosti ve velkých městech.“

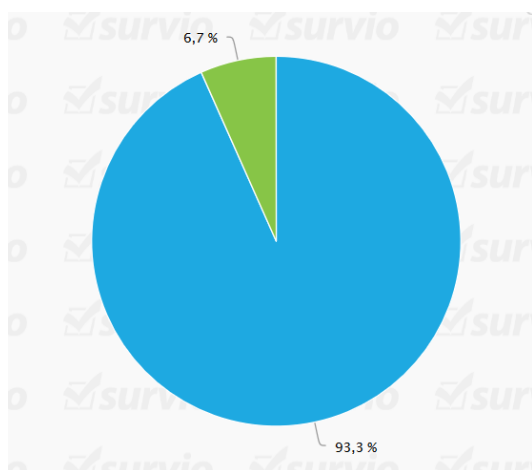
„Čína je hodně zajímavá, ale stále je zde nedemokratický režim a to mi spolu s vysokým ekologickým znečištěním vadí, tudíž cestu do Číny neplánuji.“

„Je to hodně daleko, drahá cesta, bála bych se, že bych se tam vůbec nedomluvila.“

Další část dotazníku je zaměřena na respondenty, kteří již Čínu navštívili a jejich názory týkající se jednotlivých oblastí, úrovní služeb a subjektivní hodnocení. Z celkového počtu 68 respondentů Čínu již navštívilo 15 osob, což je zhruba 20 %.

Otázka č. 13

Byl/a jste se svým pobytem spokojen/a?

● Ano	14	93,3 %
● Ne	1	6,7 %

Graf 11 Otázka č. 13 Byl/a jste se svým pobytem spokojen/a?

Otázka č. 14

Proč?

V předchozí otázce vyšlo najevo, že pouze jeden z 15 respondentů nebyl se svým pobytem v Číně spokojen, proto se jedná významný názor, který bude i dále rozváděn:

„Měl jsem velká očekávání, nakonec to nebyla až taková pecka. Číňané nebyli až tak přátelští a neuměli moc anglicky. Peking byl znečištěný a byly tam hnusný paneláky a metro. Jižní Korea i Japonsko byli mnohem lepší.“

Důvodem k nespokojenosti respondenta se zdají být i přílišná očekávání a porovnávání se zeměmi jako je Japonsko a Jižní Korea, které ač se zdají být kulturně blízké, mají jinou úroveň mezilidských vztahů a standardů chování k ostatním spoluobčanům.

Ostatní respondenti uváděli spokojenost s kulturou, zajímavými místy, vstřícností obyvatel a exotickými zážitky.

Zajímavá responze:

„Během pobytu jsem si potvrdila, že přes všechnu genetickou, historickou a ekonomickou rozdílnost, jsou lidé všude na světě stejní.“

Otázka č. 15

Měl/a jste možnost navštívit více oblastí - severní Čínu, jižní Čínu, oblasti jako Tibet, Vnitřní Mongolsko či Xinjiang? Která část pro Vás byla nejatraktivnější a proč?

Většina respondentů nemá možnost srovnání a místa, která navštívili, byla atraktivní. Velká atraktivita pramení především z exotičnosti a dojmů z toho, že měli možnost navštívit světoznámé místo jako Velká čínská zeď.

Respondent s negativním názorem navštívil pouze Peking.

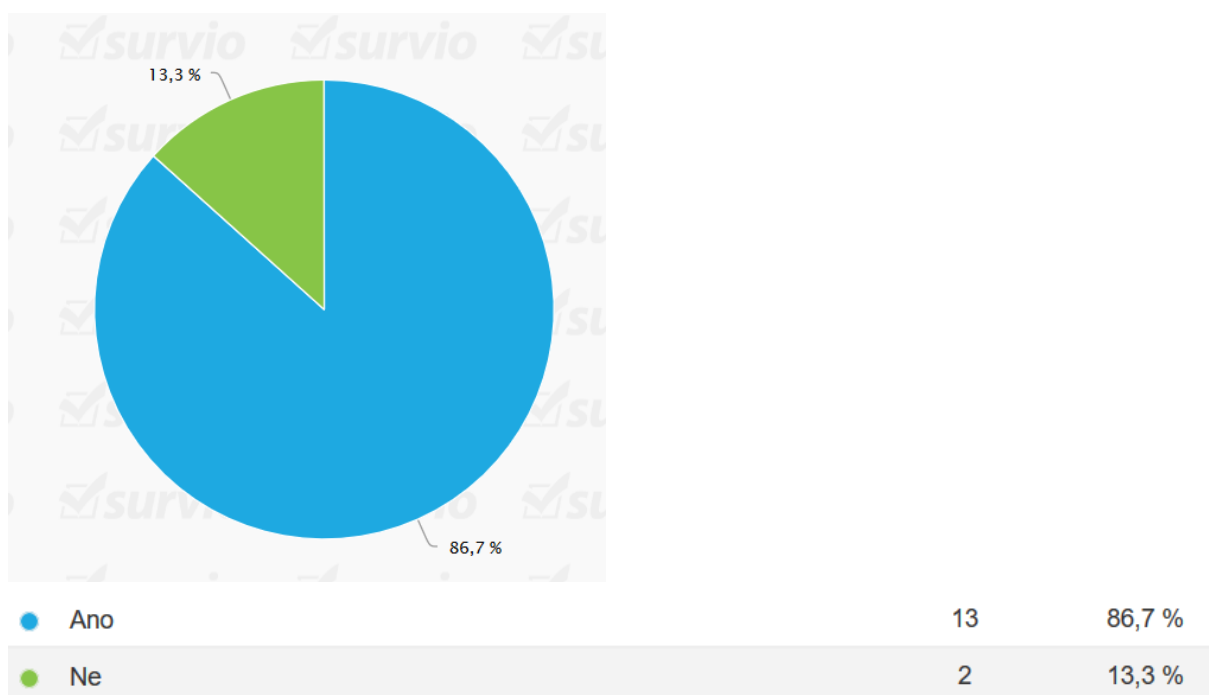
Otázka č. 16

Co Vás při návštěvě Číny příjemně a nepříjemně překvapilo? Proč?

Zde se opět dostává ke slovu srovnání pro a proti. Odpovědi jsou si opět vcelku podobné. Respondenti vyzdvihují krásu památek a přírodních scenérií. Negativním stránkám je v odpovědích věnováno více pozornosti a nepříjemným překvapením obecně bylo neslušné chování čínských obyvatel jako plivání a ulevování si na veřejnosti, ovšem je nutno podotknout, že několikrát byla zmíněna jejich ochota. Dále byla hojně zmiňována neznalost angličtiny a postoje k ekologii.

Otázka č. 17

Chtěl/a byste se do Číny ještě vrátit?

Graf 12 Otázka č. 17 Chtěl/a byste se do Číny ještě vrátit?

Otázka č. 18

Byl turistický servis na dostatečné úrovni? Jaká byla dle Vás úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení, dopravní infrastruktury, turistických center?

Zde většina respondentů uvedla, že poměr cena versus kvalita je dobrý, ačkoliv stále horší než evropský průměr. Nicméně tento faktor příznivě ovlivňuje cenu. Úroveň infrastruktury je obecně dobrá, ale její velká slabina je v obrovských počtech lidí, kteří se v daný moment také přesouvají na jiná místa.

„Ubytovací zařízení byla průměrná, ale za slušné ceny. Stravování perfektní, jen byl často problém s čínským jídelním lístkem. Dopravní infrastruktura velmi dobrá. Bohužel všude jsou tisíce až miliony lidí.“

Otázka č. 19

Myslíte si, že se Čína řídí zásadami udržitelného cestovního ruchu? Z čeho tak usuzujete?

Tato otázka byla do dotazníku zahrnuta navzdory faktu, že o udržitelném cestovním ruchu nemusí mít běžný cestovatel velké povědomí. Cílem bylo zjistit, jaký mají na situaci respondenti náhled, a co si pod tím pojmem sami představují. Část respondentů se k otázce odmítla vyjádřit a z těch, kteří se k tématu vyjádřili, má na situaci pozitivní názor pouze jeden respondent. Zbylí respondenti jsou toho názoru, že udržitelný cestovní ruch v Číně není prioritou a samotní Číňané preferují ekonomické zisky nad zachováním udržitelného cestovního ruchu.

„Ano, pečují o své památky a přírodní monumenty, až na výjimky jsou k turistům laskaví a vstřícní. Až na ty státní zaměstnance! Trochu problém je neznalost angličtiny ve službách.“

„Nevím jistě, ale mám pocit, že zejména sami jednotliví Číňané preferují maximální okamžitý zisk před budováním budoucnosti. Z vládní úrovně to bude asi opačné, ale nevím jistě.“

8. E-mailové dotazování – řízené interview

Další způsob, který byl zvolen k lepšímu poznání destinace a získání více podkladů k potvrzení či vyvrácení hypotéz. Šetření probíhalo v období měsíce března 2016. Osloveno bylo velké množství cestovních kanceláří, které nabízejí zájezdy do Číny, a to jak českých, tak pro porovnání i cestovní kanceláře v Číně, které se specializují na jednodenní i vícedenní výlety, ale také cestovní kanceláře ze Spojených států. Zpětná vazba však byla velmi nízká a část z oslovených odmítla odpovídat z důvodu interních pravidel či nedostatku času. Nakonec se podařilo získat vyjádření od české kanceláře Chinatours, která se specializuje na Čínu a jiné asijské země, a to prostřednictvím Mgr. Lukáše Koukolíka, který ochotně odpověděl na všechny položené otázky.

Druhá reakce přišla od čínské cestovní kanceláře ETripChina, která rovněž obratem ochotně poskytla své vyjádření k daným otázkám. Tato cestovní kancelář se specializuje kromě výletů i na zajištění veškerého turistického servisu jako jsou víza, letenky či pronájem vozu.

8.1 CK Chinatours, Mg. Lukáš Koukolík

1) Jak dlouho již v Číně Vaše společnost /Vy osobně působíte/ a co všechno se během Vašeho působení změnilo?

CK Chinatours působí v Číně od roku 2002. Změnilo se obrovské množství věcí, zvýšila se prudce životní úroveň, i ve vnitrozemí, prudce narostl počet obyvatel řadících se mezi střední třídu, mohou cestovat a životní úroveň je srovnatelná s naší nebo i vyšší. Prudce narůstají ceny. Rozevírají se sociální nůžky.

2) Jaké jsou pozitivní a negativní změny způsobené cestovním ruchem v Číně?

Příliv zahraničního kapitálu, rozvoj oblastí turistického ruchu, zhoršování životního prostředí oblastí, kde turistika nebyvala (vnitrozemí, oblast Tibetu, ...).

3) Můžete porovnat jižní a severní Čínu a oblasti jako Vnitřní Mongolsko, Tibet a Xinjiang z hlediska atraktivity? Která z těchto částí Číny je u návštěvníků oblíbenější?

Většinou jižní oblasti, ale záleží na individuálních preferencích, kupní síle, náročnosti turistů na zajištěné služby a hotelový standard atd.

4) Můžete porovnat jižní a severní Čínu a oblasti zmíněné výše z hlediska připravenosti na cestovní ruch?

Jižní Čína je o něco rozvinutější, ale obecně lze říci, že turisté navštěvují v Číně (zahraniční turisté) nejčastěji tzv. klasický trojúhelník, tj. Peking a okolí, Xi'An s Terakotovou armádou a východní pobřeží, tj. Šanghaj a blízké okolí (10 denní zájezdy), jinak i jižní oblasti, památky na seznamu UNESCO. Místní cestují dle osobních preferencí a rozpočtu, většinou skupinově, individuální turistika se rozvíjí, ale zatím je omezena.

5) Bývají Vaši zákazníci s cestou spokojeni? Které části země a památky sklízí největší obdiv?

To je různé. Většinou ano, líbí se jim památky architektury i příroda, hodně oceňují jižní Čínu, západ, provincie Yunnan a Guangxi.

6) Jaké jsou silné a slabé stránky cestovního ruchu v Číně? Jaké by byly Vaše návrhy na zlepšení situace?

Délka cest obecně, je to obrovská země. Někdy hotely neodpovídají představám, obecně hvězdičkové dělení standardu v Evropě a v Číně je odlišné. Místní kuchyně také nechutná všem. Dalo by se zlepšit stravování – snídaně bývají až na výjimky v 3hvězdičkovém ubytování čínské, tzv. teplé jídlo, omezený výběr naší snídaně, není káva, to lidem z ČR chybí velice.

7) Jak chápete pojem udržitelný cestovní ruch a myslíte si, že se Čína řídí jeho zásadami?

Snad ano, čínská vláda obecně udělala velký pokrok v péči o životní prostředí, i když to z našeho zpravodajství nevyplývá. Udržitelnost je v Číně kvůli počtu obyvatel problém. Představme si, že by každý měl auto, ...

8) V jakém ročním období nebo měsíci je počet zájezdů nejvyšší? Jak je to vidět na celkové návštěvnosti v tomto období?

Celoročně jezdíme. Ale sezóna začíná na jaře, tj. duben, končí obecně v listopadu, léto bývá vytížené pro lidi, kteří jindy nemohou. Letní zájezdy jsou i nejdelsí, až 28 dnů.

9) Jaký je rozdíl mezi turisticky oblíbenými místy a zbytkem země?

Rozvinutost infrastruktury, typ a kvalita služeb.

10) Která z výše zmíněných částí Číny je nejrozvinutější?

Obecně přímořské oblasti, jih, provinční hlavní města, turisticky exponovaná místa.

11) Jaký je rozdíl mezi vnímáním cestovního ruchu na Západě a v Číně?

Čínský turista jede na výlet nakupovat, nejde jenom o poznání památek. Obecně přístup čínských CK je značně odlišný. Tour leader nepracuje za odměnu od CK, žije ze zpropitného z prodeje, takže na cestě k památce se skupina povinně zastaví na oběd v místě, kde je jim nabídnuto předražené zboží typu perel, nefritu, cloisonné, hedvábí atd., projde se velkou prodejní halou, lidé si nakoupí a pak se jede domů nebo na památku. Toto přivádí české turisty do varu.

8.2 ETripChina Team

1) Jak dlouho již v Číně Vaše společnost působí a co všechno se během Vašeho působení změnilo?

ETripChina funguje již 12 let. Zákazníci k rezervacím používají spíše internet než přímé oslovení.

2) Jsou tyto změny pozitivní nebo negativní? V jakém smyslu

Pozitivní. Jednání je jednodušší a prostředí je v turistickém odvětví otevřenější a vyrovnanější.

3) Která část Číny je více rozvinutá, severní nebo jižní?

Z ekonomického hlediska severní a východní část Číny, na jihu Guangzhou.

4) Můžete porovnat severní a jižní Čínu? Která je pro Vaše klienty více atraktivní?

Severní Čína je více historická a má větší množství pamětihodností a kulturních památek jako Velká čínská zeď, Zakázané město, Terakotová armáda, jeskyně Yugang. Jižní Čína má zase převahu v přírodních zajímavostech jako jsou řeka Li a Zhangjiajie národní park.

Pro ty, kteří přijíždí do Číny poprvé, je lepší navštívit severní Čínu, ale pokud je to časově možné, jižní Čína může sever krásně doplnit.

5) Jsou oblasti jako Tibet, Vnitřní Mongolsko a Xinjiang také oblíbené?

Ano, nejatraktivnější je Tibet díky svým nádherným klášterům, horským túrám a vysokohorské krajině.

6) Bývají Vaši klienti spokojeni? Jaká místa považují na nejatraktivnější?

Ano, snažíme se, aby každá nabídka a itinerář byl tak dobře zpracován, aby bylo jasné a garantované, že se z výletu stane nezapomenutelný zážitek. Nejnavštěvovanější místa jsou Peking a obecně atraktivní místa jako je Xian

(Terakotová armáda), Shanghai (nábřeží Bund, Yuyuan a televizní věž Perla orientu), Suzhou (zahrady), Guilin (řeka Li), Huangshan (Žluté hory), Tibet (Potála), Chengdu (Velký Buddha, Pandy)

7) Jaké jsou silné a slabé stránky cestovního ruchu v Číně? Jaké by byly Vaše návrhy na zlepšení?

Silné stránky jsou bohatá kultura, historie a příroda, profesionální pracovníci v cestovním ruchu, pohodlné vlaky a letecká doprava.

Slabé stránky: Turistická vybavenost na některých místech v Číně, ceny za dopravu jsou příliš vysoké.

8) Myslíte si, že Čína dodržuje zásady udržitelného cestovního ruchu?

Čína má o něm povědomí a velmi se snaží zásady udržitelnosti dodržovat.

9) Jaký je rozdíl mezi turisticky oblíbenými místy a zbytkem země?

Vybavení je odlišné – také doprava, ubytování a je k návštěvníkům celkově přívětivější.

10) Jaký je rozdíl mezi vnímáním cestovního ruchu na Západě a v Číně?

Hodně západních návštěvníků chce vidět autentickou Čínu, ale právě to tato místa mění – jejich rozvoj.

9. Případová studie – provincie Gansu

9.1 Základní informace

Provincie Gansu leží na severozápadě Číny v hornaté oblasti. Sousedními provinciemi jsou Vnitřní Mongolsko, Xinjiang, Qinghai, Sichuan, Shaanxi a Ningxia. Díky tomu je místní obyvatelstvo velmi rozmanité, tvoří jej, kromě čínské majority – hanských Číňanů, i Tibetáné, Mongolové, Kazaši, ale i členové různých kmenů a okrajových minorit. Hlavním městem je Lanzhou, které je zároveň prvním velkým městem na toku Žluté řeky.

Provincie Gansu je také známá tím, že skrze ni procházela Hedvábná stezka. Místo, kudy proudil hlavní tok kupců a obchodníků mezi východem a západem, díky kterému se do západních zemí dostávalo exotické koření, čaj, porcelán, hedvábí a další produkty z Číny. To samozřejmě na tváři této provincie zanechalo své stopy.

Zde jsou faktické informace uváděné Asia Times (2005):

- celková velikost: 454 000 kilometrů čtverečných
- hustota osídlení: 57,1/km²
- populace: 25 930 000

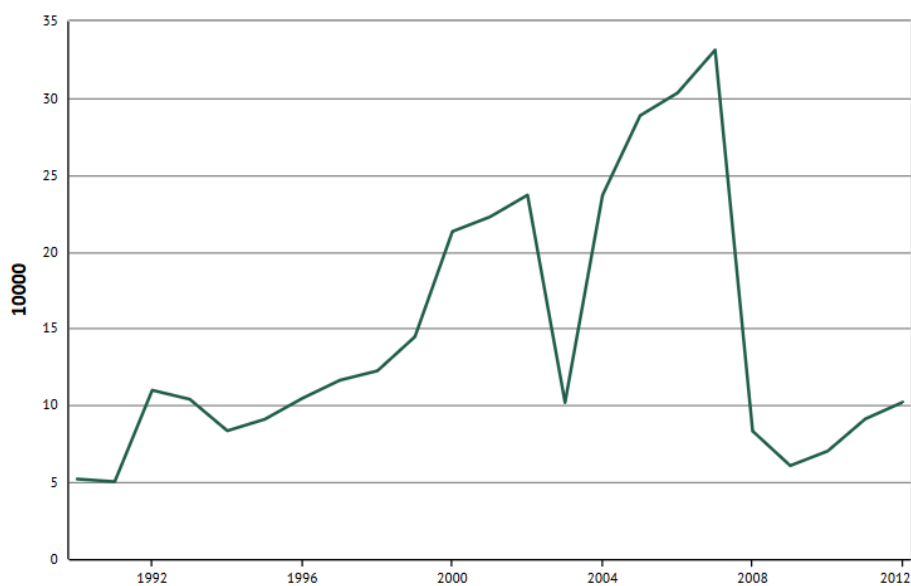
Obrázek 14 Mapa provincie Gansu

Zdroj: <http://atimes.com/atimes/Others/gansu.html>

Co se týče podnebí, podle Harpera (2006:824) lze Gansu rozdělit do několika podnebných pásem, a to travnatých nížin, které se rozkládají jižně od Tianshui, dále suchého až vyprahlého koridoru Hexi, který je mezi Lanzhou a Donghuangem, ale také alpských luk, které je možné navštívit na hranicích s provinciemi Sichuan a Qinghai. Léta bývají horká a suchá, zatímco zimy studené, větrné a prašné.

9.2 Postavení Gansu z hlediska cestovního ruchu

Ačkoliv má tato provincie zajímavá a starobylá místa a je pevně spojena s čínskou historií, turismem byla dosud spíše neobjevená v porovnání s hlavními turistickými atraktivitami. Tedy je nutno dodat, že tato informace se týká zahraničních návštěvníků. Číňané, jakožto horliví cestovatelé, Gansu hojně navštěvují, stejně jako všechny ostatní atraktivní lokality. To se také odráží na místní infrastruktuře a možnostech ubytování, stravování a zábavy pro zahraniční návštěvníky. Nicméně tyto informace nemusí být pravdivé dlouho.

Graf 13 Vývoj počtu zahraničních návštěvníků v provincii Gansu

Zdroj: <http://knoema.com/atlas/China/Gansu/Overseas-Visitor-Arrivals>

Date	Value	Change, %
2012	10.20	11.96 %
2011	9.11	29.77 %
2010	7.02	15.65 %
2009	6.07	-27.04 %
2008	8.32	-74.88 %
2007	33.12	9.20 %
2006	30.33	5.13 %
2005	28.85	21.88 %
2004	23.67	132.51 %
2003	10.18	-57.01 %
2002	23.68	6.38 %
2001	22.26	

Tabulka 4 Vývoj počtu zahraničních návštěvníků v provincii Gansu
<http://knoema.com/atlas/China/Gansu/Overseas-Visitor-Arrivals>

Oproti těmto informacím a grafu, který ukazuje strmý propad v roce 2008, a potom opravdu velice pozvolný růst, Gansu province, China (2013) uvádí, že v roce 2013 se každoroční podíl příjmů z turismu zvýšil o 32,3 %, a podle statistik Gansu navštívilo 95,57 milionů domácích i zahraničních návštěvníků jen během období od ledna do října. Proto se rozhodla místní provinční správa rozdělit oblast do šesti turistických zón, a to Dunhuangská kulturní turistická zóna, Qilian kulturní turistická zóna, Tinama kulturní turistická zóna, Maiji kulturní turistická zóna, Kongtong kulturní turistická zóna a Xiangnala kulturní turistická zóna. Kromě toho také do jednoho kulturního turistického pásu – pásu Žluté řeky.

Jak Gansu province, China (2013) dále uvádí, provincie se snaží získat atraktivní investice do svého regionu a díky tomu se turistický ruch rychle rozvíjí.

Vzhledem k tomu, že provincie byla součástí Hedvábné stezky, probíhají nyní snahy, aby se provincie Gansu stala turisticky více vyhledávanou a plánuje se vytvoření „velké turistické zóny v Gansu“, jejímž centrem bude již oblíbený

Dunhuang jak uvádí CRI online (2015). Jednotlivá města podél Hedvábné stezky spolu budou více spolupracovat, aby podpořila turismus.

9.3 Udržitelný rozvoj v provincii Gansu

V této provincii působí organizace Gansu Green Hadagh, která je centrem pro udržitelný rozvoj. Podle informací je Green Hadagh (2010) organizací, která byla založena mladými Tibetany, kteří mají zájem o zlepšení kvality života ve své domovské provincii a zaměřují se na veřejné blaho a především jejich vlastní národní kulturu. Jak dále uvádí, momentálně je organizace tvořena skoro 40 dobrovolníky, kteří se zaměřují na ochranu krajiny a vlastní kulturní tradice a jejich úsilí se týká ekologie a udržitelného rozvoje skrze vzdělání, management zdrojů. Vizí organizace je, aby lidé žili v harmonii s přírodou.

9.4 Místní atraktivita

Podle China Gansu Tourism (2014a) je v oblasti mnoho významných míst.

Město Tianshui je významné především pro horu Maijishan, jedná se o skalnatý útvar, který se monumentálně tyčí nad okolní krajinou, s mnoha jeskyněmi, kde jsou ve skalních výklencích sochy různých buddhistických božstev a démonů. Na skále jsou připevněny chodníčky a schody po kterých mohou návštěvníci chodit a prohlídka místa je tím pádem zábavnější a interaktivní. Jedná se o jeden z nejvýznamnějších jeskynních útvarů na čínském území.

Jednou z nejvýznamnějších turistických lákadel je Jiayuguan, město, jehož největší zajímavostí je v podstatě konec Velké čínské zdi v její západní části. Nachází se tam jakési vnitřní město, které je obklopeno hradbami, jak je uvedeno na China Gansu

Tourism (2014b), jedná se o významnou zastávku na Hedvábné stezce. Místo už navazuje na poušť Gobi.

Dunhuang a jeho slavné jeskyně Mogao jsou pravděpodobně nejznámějším místem v provincii. Na tomto místě archeologové objevili obrovské množství písemných památek, svitků a spisů. Byly jich desetitisíce a objeveny byly k překvapení všech úplnou náhodou. CRI online (2014b) místo popisuje jako jeskynní komplexy, které jsou studnicí pokladů především uměleckých a architektonických. Jedná se o památku zapsanou na seznamu UNESCO.

Velmi zajímavým přírodním místem, které stojí za navštívení je rozhodně Danxiashan Geopark. Podle The Telegraph (2012) se jedná o Geologický park, jehož skalní formace pocházejí z dob před 24 miliony let. Tento geopark je výjimečný pro neskutečné skalnaté útvary, které hrají ve všech barvách duhy. Díky této dechberoucí podívané se z ospalého městečka poblíž stává turistické centrum. Kromě výše vyjmenovaných zajímavostí toho lze v provincii Gansu nalézt mnohem více. Za zmínku také jistě stojí klášter Lei Tai, který stojí v oblasti tibetské menšiny, Bingling jeskyně tisíci Buddhů, která je taktéž místem ovlivněným Buddhismem.

9.5 Turistická infrastruktura

Doprava

Jak je uvedeno na serveru Travel China Guide (2015), Lanzhou, které je geografickým centrem země, je také významným uzlem. Lanzhou Zhongchuan Airport je letiště, které spojuje tuto provincii každodenními regionálními lety s mnoha čínskými městy a nově také i s Lhasou, kam let trvá 3,5 hodiny. Mimo to jsou z Lanzhou dostupné lety i na Okinawu, do Hongkongu a do Singapur. Z centra trvá cesta na letiště zhruba kolem hodiny, vzdálenostně se jedná o 76 km. Kromě letiště v Lanzhou je v Gansu ještě několik letišť lokálního významu, včetně letiště v Donghuanu, které je turisticky významné.

Ve městě také fungují dvě nádraží, jak dále píše Travel China Guide (2015), z nichž jedno je klasickým nádražím, které je v provozu již delší dobu a denně vypraví

okolo 45 vlaků do ostatních měst. Druhé nádraží je v provozu od roku 2014 a slouží především pro vysokorychlostní vlaky.

Travel China Guide (2015) dále uvádí, že z autobusového nádraží denně vyjíždí více než 750 autobusů do různých částí země.

Podle Harpera (2006:823-851) jsou zde do všech turisticky atraktivních lokalit dopravní spojení z/do Lanzhou, ale i do ostatních provincií, ačkoliv v dost omezené míře.

Ubytování

Co se týče možností ubytování, ty jsou poměrně omezeny v porovnání s jinými oblastmi v Číně. Podle průzkumu provedeného na nejznámějším a nejpoužívanějším rezervačním portálu, Booking.com.

V oblasti Tianshui bylo nalezeno méně než deset hotelů s tím, že část z nich byla navíc pouze pro návštěvníky čínské národnosti.

Nicméně na tomto místě je znát, že počty návštěvníků stoupají, neboť značná část hotelů byla na rezervační portál přidána během roku 2015 – 2016. Hotely jsou zatím nižších až středních kategorií s jedinou výjimkou. S určitostí lze říci, že na místě je větší výběr z ubytovacích kapacit, ale pro západní návštěvníky mohou být ubytovací možnosti stále poměrně omezené.

Podobná situace je i v oblasti Jiayuguan, která je možná jen o to lepší, že hotely jsou na vyšší úrovni, ale ceny tomu také odpovídají, protože jsou také vyšší. Opět nějaké procento nabízených hotelů přijímá pouze čínské hosty a většina byla na Booking přidána v posledním roce.

Situace v Dunhuangu je již naprosto odlišná – město nabízí hotely a hostely všech cenových kategorií v dostatečném množství. Konkrétně v počtu 94 zařízení. V Lanzhou jsou hotely také zastoupeny v dostatečném množství a v různých kategoriích, nicméně jejich počet je nižší než v Dunhuangu.

Autorka má osobní zkušenost s hledáním hotelu na místě v Tianshui v roce 2010. Situace byla velmi stresující a i za pomoci ochotného taxikáře se hotel podařilo sehnat až po několika hodinách. V té době nebylo na internetu možné najít vhodné ubytování předem, a to ani v Lanzhou. Tato zkušenost dokazuje, jakým tempem se

situace posouvá dopředu, protože hotely již používají internetové platformy a jejich počty se rozrůstají a některé cílí i na zahraniční klientelu.

Stravování

První asociace spojená s jídlem, které je typické pro oblast Gansu, jsou nudle. Jedná se o typ spíše silnějších nudlí, které jsou vyráběny ručně těsně před uvařením. Výrobce nudlí ručně tahá a dále přehazuje kusy těsta až je „vytahá“ a vytvaruje do podoby dlouhých silnějších nudlí. Známé a velmi oblíbené jsou především hovězí nudle. Vyzkoušet místní kuchyni se doporučuje především v malých pouličních jídelničkách, kde má návštěvník možnost okusit pravé domácí jídlo.

Místní kuchyně je samozřejmě velmi pestrá, a to především díky vlivům četných etnických skupin. Častá je zde i konzumace skopového.

Je pravidlem, které platí v celé Číně, že pokud má jedinec vztah k místní kuchyni, není nikdy problém s nalezením vhodného restauračního zařízení. Úskalí je ovšem také stejné jako v celé Číně, a to je jazyková bariéra při výběru jídla.

10. SWOT analýza a vlivy cestovního ruchu

Na základě informací a analýz zpracovaných v této bakalářské práci je nyní možné podat shrnutí ve formě stručné, ale výstižné SWOT analýzy a seznamu pozitivních a negativních vlivů cestovního ruchu týkající se celé Číny.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Jedinečné starobylé památky v kontextu celého světa	Čína je spojena s omezováním lidských práv a krutým zacházením se zvířaty
Přírodní bohatství	Ekologie, znečištěné ovzduší
Přímý let z České republiky do Pekingu	Politický režim
Dobrá dopravní infrastruktura	Velké množství lidí i návštěvníků na všech atraktivních místech
Světově proslulá kuchyně	Nízká regulace návštěvnosti v mnoha lokalitách
Přívětivost vůči návštěvníkům	Málo rozšířená znalost angličtiny a to i v cestovním ruchu
Rozmanitost ve všech ohledech	Jiný způsob vnímání turismu
Kultura národnostních menšin	Odlišné hygienické standardy
Exotika	Nízké standardy chování čínských obyvatel
Dobrá úroveň služeb	Velká jazyková bariéra
Nízké ceny	Velké vzdálenosti a přesuny
Moderní velkoměsta	Cenzura, omezení pohybu na internetu
Velké množství veletrhů a rozšířené business cesty	Víza, přílišná byrokracie
Možnosti levných nákupů	Omezený pohyb po některých atraktivních oblastech (Tibet)

Příležitosti	Hrozby
Rozšíření povědomí o udržitelném cestovním ruchu a dodržování jeho zásad	Nízký počet opakovaných návštěv
Lepší propagace Číny jako turistické destinace	Větší rozvoj průmyslových oblastí zvěšující znečištění
Zlepšení ekologické situace	Snížení zájmu o cestování do exotických destinací či cestování obecně z důvodu bezpečnostní situace ve světě
Důraz na lepší vzdělání pracovníků cestovního ruchu	Zpřísnění vízové povinnosti
Zlepšení dostupnosti venkovských oblastí a zaměření se na šetrné formy cestovního ruchu	Zhoršení politické situace a přitvrzení cenzury
Povolení vstupu na některá území s omezeným pohybem zahraničních návštěvníků	Zvýšení atraktivity ostatních asijských zemí
Vyšší poptávka po exotické dovolené v asijských zemích	Zhoršení vnímání zahraničních návštěvníků místními obyvateli
Větší a rozšířenější nabídka edukativních a sportovních kurzů	Nedostatek kvalifikovaných pracovníků cestovního ruchu
Zlepšení vízové situace	Zavádění omezení pohybu v dalších oblastech Číny
Lepší značení v angličtině, zlepšení jazykových schopností obyvatel	

Tabulka 5 SWOT analýza

Zdroj: vlastní

Vlivy cestovního ruchu

Příznivé	Nepříznivé
Vyšší zaměstnanost	Nerespektování únosné kapacity některých lokalit
Příjmy z cestovního ruchu	Přetížení infrastruktury
Zvýšení vzdělanosti obyvatel - jazyková vybavenost	Akulturace
Možné zlepšení ekologických problémů - snaha přitáhnout návštěvníky	Sezónní inflace
Lepší péče o památky	Vytlačování místních obyvatel a upřednostnění turismu
Větší ochrana přírody	Riziko vyšší dualizace společnosti
Růst kulturní identity	Přeměna místa na komoditu
Zlepšení infrastruktury	Růst kriminality
Investice do regionů	

Tabulka 6 Vlivy cestovního ruchu

Zdroj: vlastní

11. Shrnutí výsledků

Na základě provedené analýzy je nyní možné odpovědět na výzkumné otázky a potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy.

- Uvědomuje si Čína význam udržitelného cestovního ruchu?

Čína si plně uvědomuje význam udržitelného cestovního ruchu, stejně jako udržitelného rozvoje jako takového a nejedná se pouze o posledních několik let, ale o systematickou snahu o vytvoření vhodných podmínek pro udržitelný cestovní ruch. V této snaze je důležitým aktérem také organizace UNWTO, která se udržitelným cestovním ruchem intenzivně zabývá a Číně podává pomocnou ruku. Kromě toho se situací udržitelného rozvoje zabývá i řada dalších zmíněných organizací. Jedná se ovšem o poměrně složitou problematiku, protože některé například ekologické problémy jsou natolik závažné, že není možné je vyřešit v dohledné době a jejich eliminace potrvá dlouhá desetiletí.

- Jakým způsobem je zajištěna udržitelnost cestovního ruchu v Číně?

Udržitelnost cestovního ruchu je zajištěna dohledem některých státních institucí, neziskových organizací, ale především spoluprací s UNWTO v projektu monitorovacího centra a jemu podřízených monitorovacích stanic, které se určitými předpoklady udržitelného cestovního ruchu zabývají, monitorují a analyzují je. Kromě toho zde působí i snahy o zakládání geoparků, které jsou přímo spojeny s udržitelností cestovního ruchu a ochranou oblasti.

- Je udržitelnost cestovního ruchu zajištěna ve všech oblastech Číny?

V Číně probíhají snahy o udržitelnost v oblasti cestovního ruchu ve všech částech země, jak vyplynulo ze spolupráce Číny a UNWTO, ale i spolupráce s dalšími zmíněnými organizacemi.

Monitorovací stanice, které dohlíží nad dodržováním udržitelného cestovního ruchu, jsou rozmístěny v podobných počtech v oblastech severní i jižní Číny a to samé platí i o geoparcích. Z toho lze usuzovat, že snaha o udržitelnost cestovního ruchu je zaměřena na obě tyto oblasti. Výjimkou jsou pak autonomní oblasti, na jejichž území se nachází pouze jedna monitorovací stanice a dva geoparky, ačkoliv se jedná o území značně rozlehlá.

Hypotéza č. 1: Severní Čína je oblíbenější díky množství známých historických památek, jako je Velká čínská zeď, Terakotová armáda či Zakázané město.

Na tuto hypotézu nelze jednoznačně odpovědět, jelikož odpovědi se poměrně různí, nicméně z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů, kteří Čínu navštívili, byla právě v oblastech severní Číny, proto se teď jejich preference nyní ubírají směrem jižní Číny. Stejně tak i v rozhovoru s pracovníkem čínské cestovní kanceláře je poměrně jasně řečeno, že severní Čína je jakýsi základ. V dotazníkovém šetření je zde však jednoznačným výsledkem převaha v preferencích směrem k autonomním oblastem Xinjiangu, Vnitřního Mongolska a Tibetu, jakožto přitažlivější kultuře.

Obecným závěrem však je, že jižní Čína je proslulá přírodními památkami a sceneriemi, zatímco severní Čína disponuje množstvím nejznámějších kulturních památek. Nejvíce zmiňovanými místy, která si respondenti přejí navštívit, jsou Velká čínská zeď a Tibet

Hypotéza č. 2: Češi stále ještě Čínu podceňují a považují ji za zaostalou zemi.

Tato hypotéza byla na základě dotazníkového šetření potvrzena. Respondenti často považují místní obyvatele za neslušné. Znečištěnost země, vedoucí postavení

Komunistické strany Číny a postoj k lidským právům a zvířatům - to vše je vnímáno jako zpátečnictví.

Zároveň, zřejmě i z těchto důvodů, není Čína nijak zvlášť atraktivní destinací k trávení dovolené, podle výsledků dotazníkového šetření – téměř 40 % respondentů o to nemá zájem. A jsou to především ti, kteří si zemi spojují s těmito negativními atributy.

Je opravdu znát, že potencionální návštěvníci a respondenti dotazníků si opravdu bedlivě všímají negativních stránek čínské společnosti.

Zajímavým zjištěním byly i rozdíly v odpovědích na dotazy pro profesionály v cestovním ruchu – mezi odpověďmi českého a čínského zástupce. Zde je vidět, že velká část názoru záleží i na úhlu pohledu.

12. Závěry a doporučení

Všechny tři zkoumané oblasti Číny se snaží o udržitelný rozvoj stejně jako o udržitelnost v oblasti cestovního ruchu, ale především u významnějších míst a oblastí je těžké něco změnit, protože tato místa se stala již tak závislá na cestovním ruchu, že i místní obyvatelé se často adaptovali na získávání co největších výhod plynoucích z turismu, že si neuvědomují jeho neudržitelnost do budoucna, bude-li se pokračovat tímto směrem. Proto je toto přesměrování otázkou delšího časového úseku a intenzivní snahy již probíhají několik desetiletí.

Doporučením pro tyto oblasti by bylo větší zaměření se na rozmanitost a podporu národnostních menšin, které jsou svojí kulturou zajímavé především na jihu Číny i v autonomních oblastech Tibetu, Xinjiangu a Vnitřního Mongolska. Místo toho jsou tu tyto kultury buď postupně a nenápadně vytlačovány, nebo naopak nepřírozeně předváděny. Lepším řešením by z pohledu autorky byla spíše snaha o začlenění návštěvníka do jejich běžného života s možností do něho nahlédnout.

Do budoucna by také měl být kladen důraz na časovou a prostorovou zonaci návštěvníků, aby se trochu odlehčilo nejvytíženějším místům. Důvodem jsou velké rozdíly při návštěvě atraktivních míst cestovního ruchu v Číně. Příkladem může být Velká čínská zeď, která je v teplejších obdobích roku, tedy od poloviny jara do poloviny podzimu, většinou velice přelidněná oproti chladnějším obdobím. Na své kráse však nic neztrácí, protože místo je pro návštěvníky přitažlivé i v zimě. To samé platí i o jednotlivých místech, kde lze Velkou čínskou zeď spatřit a projít se po ní. Její nejznámější úsek, Badaling, doslova čelí útokům návštěvníků, ale jiná místa jsou prázdnější.

S tím se pojí i podpora šetrných forem cestovního ruchu jako je ekoturismus, vesnický cestovní ruch a vůbec snaha přesměrovat návštěvníky z přetížených hlavních lokalit spíše do venkovských krajů, kde je ještě zachována původní kultura. To by ovšem také muselo probíhat nenásilnou formou s maximálním

důrazem na šetrnost a potlačení negativních vlivů cestovního ruchu a důsledné dodržení únosné kapacity.

Dalším doporučení by mohlo znít poněkud kontroverzně, ale vzhledem k výsledkům dotazníkového šetření by bylo určitě dobrým krokem otevření Tibetu a Xinjiangu i pro zahraniční návštěvníky. Tímto krokem by bylo možné přilákat i návštěvníky, kteří o čínskou kulturu zájem nemají. V tomto případě ale opět platí, že by zde musel být dán maximální důraz na šetrnost jak ke krajině, tak i k místnímu obyvatelstvu.

Kromě toho by měla působit také určitá snaha Číny o oproštění se od negativních stránek společnosti, které byly zmíněny výše (ekologie, lidská práva a další), protože zapříčiňují jak nezájem o tuto oblast, tak i její vnímání s negativními pocity.

13. Seznam použité literatury

- [1] FAIRBANK, John King. *Dějiny Číny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1998. Dějiny států. ISBN 80-710-6249-9.
- [2] HARPER, Damian. *Čína*. 1. vyd. Praha: Svojtka, 2006. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 80-735-2596-8.
- [3] CHARVÁT, Petr. *Zrození státu: prvotní civilizace Starého světa*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1682-7.
- [4] INDROVÁ, Jarmila. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. 1. Vyd. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1287-7.
- [5] *O kultuře čínské civilizace*. Praha: Velvyslanectví Čínské lidové republiky v České republice, 2004.
- [6] PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.
- [7] PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.
- [8] ŠTÝRSKÝ, Jiří. *Geografie cestovního ruchu*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-539-4.
- [9] ZELENKA, Josef; PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.
- [10] ZELENKA, Josef. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7
- [11] ZHAO Songqiao. *Geography of China*. 1. vyd. United States of America: John Wiley & Sons, Inc., 1994. ISBN 0-471-57758-8.

14. Elektronické zdroje

- [12] Amnesty International. *Stav lidských práv v Číně v roce 2015* [online]. 2015 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.amnesty.cz/pripady/data/file/2008-stav-lidskych-prav-v-cine-v-roce-2015.pdf?version=1458778216>
- [13] Asia Pacific Geoparks Network. *China* [online]. 2016 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: http://asiapacificgeoparks.org/?page_id=82
- [14] Asia Times. *Gansu* [online]. 2005 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://atimes.com/atimes/Others/gansu.html>
- [15] BBC News. *How China is ruled* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/in_depth/china_politics/government/html/2.stm
- [16] Central Tibetan Administration. *National Independence* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://tibet.net/about-tibet/issues-facing-tibet-today/>
- [17] Countrymeters. *China population clock* [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://countrymeters.info/en/China>
- [18] CRI online. *Vývoj ochrany životního prostředí v Číně*. [online]. 2014a [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/zncistena-cina-otacichce-mene-betonu-a-vice-orne-pudy-ppl-/zpravy-svet.aspx?c=A150223_134546_ln_zahranici_msl
- [19] CRI online. *Násilnosti v Lhase jsou cestou Dalajlámovy kliky k dosažení politického cíle prostřednictvím násilí* [online]. 2008 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://czech.cri.cn/1/2008/03/26/1@64405.htm>
- [20] CRI online. *Provincie v severozápadní Číně propagují turismus podél Hedvábné stezky* [online]. 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://czech.cri.cn/701/2016/03/16/1s163956.htm>
- [21] CRI online. *Čínský cestovní ruch umožňuje rozvoj dalších sfér* [online]. 2015a [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://czech.cri.cn/811/2015/09/16/1s160185.htm>
- [22] CRI online. *Jeskyně Mogao v Dunhuangu* [online]. 2014b [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://czech.cri.cn/chinaabc/chapter20/chapter200315.htm>
- [23] Česká televize. *Čína trvá na svém právu budovat v moři umělé ostrov* [online]. 2015b [cit. 2016-04-26]. Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1532614-cina-trva-na-svem-pravu-budovat-v-mori-umele-ostrovy>

- [24] Česká televize. *Čína je třetí nejoblíbenější turistická destinace* [online]. 2011 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/1286718-cina-je-treti-nejoblibenejsi-turisticka-destinace>
- [25] Dangerous Breathing. *Greenpeace* [online]. 2015 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.greenpeace.org/eastasia/Global/eastasia/publications/report-s/climate-energy/2012/Briefing%20Dangerous%20Breathing%20-%20Greenpeace.pdf>
- [26] E15. *Historický summit. Po 66 letech se setkali prezidenti Číny a Tchajwanu* [online]. 2015 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/zahranicni/politika/historicky-summit-po-66-letech-se-setkali-prezidenti-ciny-a-tchajwanu-1243330>
- [27] Embassy of the People's Republic of China in Czech Republic. *Turistika* [online]. 2004 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.chinaembassy.cz/cze/zggk/t126971.htm>
- [28] ESTC. *UNWTO and China strenghten cooperation* [online]. 2013 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.ecotourismconference.org/news/2013/unwto-and-china-strengthen-cooperation>
- [29] Focus Economics. *China Economic Outlook* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.focus-economics.com/countries/china>
- [30] Gansu Province China. *Gansu's tourism industry booms* [online]. 2013 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: http://gansu.chinadaily.com.cn/2013-12/06/content_17158136.htm
- [31] Global Geopark Network. *Alxa Desert Geopark* [online]. 2016b [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.globalgeopark.org/aboutggn/list/china/6457.htm>
- [32] Global Geopark Network. *Hexigten Geopark* [online]. 2016a [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.globalgeopark.org/aboutggn/list/china/6406.htm>
- [33] Global Geopark Network. *Member List* [online]. 2016 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.globalgeopark.org/aboutGGN/list/index.htm>
- [34] Green Khadag. *Our Core Values: Impartiality, Participation, Harmony, Progress* [online]. 2010 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.greenkhadag.org/Values.html>

- [35] Hedvábná stezka. *Hainan (Chaj-nan)* [online]. 2010a [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.hedvabnastezka.cz/zeme/aside/cina/hainan-chaj-nan-/>
- [36] Hedvábná stezka. *Xinjiang (Sin-tiang)* [online]. 2010 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.hedvabnastezka.cz/zeme/aside/cina/xinjiang/>
- [37] China Daily. *Xinjiang promotes sustainable development in the tourism sector* [online]. 2014 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: http://xinjiang.chinadaily.com.cn/urumqi_toutunhe/2014-02/07/content_17269988.htm
- [38] China Embassy. *Dějiny Číny* [online]. 2009 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.chinaembassy.cz/cze/zggk/t126986.htm>
- [39] China Gansu Tourism. *A Brief Introduction to Gansu* [online]. 2014 a [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://english.gsta.gov.cn/>
- [40] China Gansu Tourism. *Jiayuguan City* [online]. 2014 b [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://english.gsta.gov.cn/englishjyg/10750.jhtml>
- [41] China Highlight. *The Terracotta Army* [online]. 2015 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.chinahighlights.com/xian/terracotta-army/>
- [42] China like never before. *Visiting China makes a difference to you and the locals* [online]. 2014 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.cnto.org/visiting-china-makes-a-difference/>
- [43] China National Tourism Administration. *CNTA In Brief* [online]. 2010 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://en.cnta.gov.cn/aboutcnta/cntainbrief/>
- [44] Chinasage. *China's neighbours* [online]. 2012 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.chinasage.info/maps/neighborcountries.htm>
- [45] ChinaToday.com. *General Information of the People's Republic of China (PRC)* [online]. 1995 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.chinatoday.com/general/china-general-information.htm>
- [46] China.org.cn. *The Communist Party of China* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.china.org.cn/english/features/45981.htm>
- [47] China.org.cn. *China's population mix* [online]. 2002 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.china.org.cn/e-groups/shaoshu/mix.htm>
- [48] Kurzy CZ. *Čína - HDP v 1Q roku naplnil očekáván a rostl o 6,7%* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/zpravy/397916-cina-hdp-v-1q-roku-naplnil-ocekavan-a-rostl-o-6-7/>

- [49] MCSTO. *Background of the centre* [online]. 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.mcsto.org/english/sunshine.asp?1236-0-0-0-.html>
- [50] MIKOLÁŠ, Robert. *Kvůli znečištěnému životnímu prostředí zemře v Číně půl milionu lidí ročně*. In: Český rozhlas [online]. 2014 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/asieaustralie/_zprava/1301364
- [51] Ministerstvo pro místní rozvoj. *Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO): Obecná informace* [online]. 2008 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/be71f754-b456-4244-87b8-0e0e94949218/Tiskova-informace-o-UNWTO.pdf?ext=.pdf>
- [52] Ministerstvo pro místní rozvoj. *Základní pojetí konceptu udržitelného rozvoje* [online]. 2012 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/PSUR/Uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji/Zakladni-pojeti-konceptu-udrzitelneho-rozvoje>
- [53] Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Čína* [online]. 2014 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/cina/
- [54] Ministerstvo životního prostředí České republiky. *Geoparky* [online]. 2014 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/file/670748/Priloha_Geoparky_2011.pdf
- [55] Ministerstvo životního prostředí. *Strategie udržitelného rozvoje* [online]. 2010a [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje
- [56] Ministerstvo životního prostředí. *Udržitelný rozvoj* [online]. 2010b [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje
- [57] Místní Agenda 21. *Agenda 21* [online]. 2010 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://ma21.cenia.cz/Z%C3%A1kladn%C3%ADinformace/Agenda21/tabid/101/language/cs-CZ/Default.aspx>
- [58] PETRUŠKA, Jakub. *Čísla, která ovlivní Čínu v roce 2016*. In: Kurzy CZ [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/zpravy/397878-cisla-ktera-ovlivni-cinu-v-roce-2016/>
- [59] Rockefeller Brothers Fund. *Southern China Guidelines* [online]. 2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.rbf.org/programs/southern-china/guidelines>
- [60] Roy Graff. *A sustainable way for tourism development in China and Tibet?* [online]. 2012 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z:

<http://www.roygraff.com/2012/07/a-sustainable-way-for-tourism-development-in-china-and-tibet/>

- [61] Stanford Business. Researchers: *How to Create Sustainable Tourism in Rural China* [online]. 2014 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <https://www.gsb.stanford.edu/insights/researchers-how-create-sustainable-tourism-rural-china>
- [62] Sinovia. *Historie čínské ekonomiky* [online]. 2013 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://sinovia.cz/historie-cinske-ekonomiky/blog269.html>
- [63] Terakotová armáda. *Historie* [online]. 2014 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.chinahighlights.com/xian/terracotta-army/>
- [64] The Forbidden City. *Introduction to the Forbidden City* [online]. 2010 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: http://www.kinabalo.com/forbidden_city.html
- [65] The Telegraph. *Colourful rock formations in the Zhangye Danxia Landform Geological Park* [online]. 2012 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/asia/china/galleries/Colourful-rock-formations-in-the-Zhangye-Danxia-Landform-Geological-Park/>
- [66] The World Factbook. China [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>
- [67] Tourism-review.com. *The top 5 differences between Chinese and Western travellers* [online]. 2014 [cit. 2016-04-21]. Dostupné z: <http://www.tourism-review.com/differences-between-western-and-chinese-tourists-news4040>
- [68] Travel China Guide. *China Inbound Tourism in 2015* [online]. 2016 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <https://www.travelchinaguide.com/tourism/2015statistics/inbound.htm>
- [69] Travel China Guide. *Lanzhou Transportation* [online]. 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <https://www.travelchinaguide.com/cityguides/gansu/lanzhou/getting-there.htm>
- [70] TTG. *Čína reguluje domácí cestovní ruch* [online]. 2013 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.ttg.cz/cina-reguluje-domaci-cestovni-ruch/>
- [71] TURNBULL, Stephen R. *Velká čínská zeď 221 př.n.l. - 1644 n.l.* 1. vyd. Ilustrace Steve Noon. Praha: Grada, 2008. Fortifikace (Grada). ISBN 978-80-247-2371-6.
- [72] UNEP. *Impacts of Tourism* [online]. 2010a [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.unep.org/resourceefficiency/Business/SectoralActivities/Tou>

rism/FactsandFiguresaboutTourism/ImpactsofTourism/tabid/78774/Default.aspx

- [73] UNEP. *Tourism and Environmental Conservation* [online]. 2010b [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.unep.org/resourceefficiency/Business/SectoralActivities/Tourism/FactsandFiguresaboutTourism/ImpactsofTourism/EnvironmentalImpacts/TourismandEnvironmentalConservation/tabid/78779/Default.aspx>
- [74] UNESCO. *Historic Ensemble of the Potala Palace, Lhasa* [online]. 2016 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/707>
- [75] UNWTO. *Observatories on Sustainable Tourism under the auspices of the World Tourism Organization (UNWTO)* [online]. 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://sdt.unwto.org/content/observatories-sustainable-tourism-under-auspices-world-tourism-organization-unwto>
- [76] UNWTO. *UNWTO Tourism Highlights, 2015 Edition* [online]. 2015 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284416899>
- [77] UNWTO. *Who we are* [online]. 2014 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www2.unwto.org/content/who-we-are-0>
- [78] Velká čínská zeď. *Stavba Velké čínské zdi* [online]. 2016a [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.velkacinskazed.cz/stavba-velke-cinske-zdi/>
- [79] Velká čínská zeď. *Ochrana Velké zdi* [online]. 2016b [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.velkacinskazed.cz/ochrana-velke-zdi/>
- [80] VRUBELOVÁ, Jana. *Znečištěná Čína otáčí. Chce méně betonu a více orné půdy*. In: Lidové noviny [online]. 2015 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/znecestena-cina-otaci-chce-mene-betonu-a-vice-orne-pudy-ppl-/zpravy-svet.aspx?c=A150223_134546_ln_zahranici_msl
- [81] WANG, Philip a LIAO, Dan. *Sustainable tourism development - How sustainable are china's cultural heritage sites* [online]. 2011 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1031&context=nerr>
- [82] Worldometers. *Countries in the world by population (2016)* [online]. 2016 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.worldometers.info/world-population/population-by-country/>
- [83] WPR. *China Population 2016* [online]. 2015 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://worldpopulationreview.com/countries/china-population>

Zadání bakalářské práce

Autor: Kateřina Nosálová

Studium: I14860

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Název bakalářské práce: **Komparace předpokladů rozvoje udržitelného cestovního ruchu ve vybraných regionech Evropy a světa**

Název bakalářské práce AJ: Comparison of the preconditions of sustainable tourism development in selected regions of Europe and the World

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Podtitul: Komparace předpokladů rozvoje cestovního ruchu v Číně Podtitul anglicky: Comparison of the preconditions of sustainable tourism development in China. Osnova: 1. Úvod a) Důvody výběru tohoto tématu b) Rozvedení cíle a metodiky práce, popis k čemu plánuje autor dojít c) Popis praktické části, popis výzkumných otázek a hypotéz v praktické části 2. Hlavní část práce a) Teoretická východiska a charakteristika nejdůležitějších pojmů týkajících se tématu b) Samotný text teoretické části, který je zaměřen na porovnání geografických předpokladů a předpokladů rozvoje udržitelného cestovního ruchu v oblasti Číny, přičemž porovnávají budou oblasti severní a jižní Číny a vnějších oblastí jako je Tibet a Xinjiang c) Praktická část - podrobný popis výzkumných otázek a hypotéz, jakým způsobem autor získá podklady k jejich zpracování. Zhodnocení a srovnání jednotlivých výše popsaných oblastí z hlediska udržitelného cestovního ruchu. Součástí praktické části bude i případová studie vybraného regionu v Číně, dotazníkové šetření a řízený rozhovor s pracovníkem cestovní kanceláře. 3. Shrnutí výsledků 4. Závěry a doporučení 5. Seznam použité literatury a internetových zdrojů 6. Přílohy - fotografie, mapy, grafy

Jiří Štyrský-Jiří Šípek: Geografie udržitelného turismu světa v ekonomických, environmentálních a multikulturních souvislostech. Gaudeamus. Hradec Králové 2011 Jiří Štyrský : Geografie cestovního ruchu. Gaudeamus. Hradec Králové 2015 Iveta Hamarneck: Geografie turismu Mimoevropská teritoria. Grada. Praha 2012

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu, Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc.

Oponent: Mgr. David Chaloupský, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 13.1.2015